

KOM OP
22 JANUARI NAAR
ADVOCATENBLAD
LIVE!

Procureur-generaal
Fokkens slaat nieuwe
weg in met artikel 80a RO

Hoe overleeft u
2015 in finan-
cieel opzicht?

Spraakmakende
zaken: zo beleeft
de cliënt ze

Januari 2015 | nr. 1

DEZE ADVOCATEN WAARDEERT U HET MEEST

ADVOCATEN VERTELLEN WAT EEN ADVOCAAAT GOED MAAKT
EN WIE ONDER HEN DE HOOGSTE OGEN GOOIT

MET KRONIEK **K**

Sdu oprecht
de beste
keuze

Van Lanschot

Genoeg waarvoor?

Geef uw vermogen
een horizon

Nieuwsgierig?

Neem dan contact op met **Sybelle Gielisse**

Team Business Professionals & Executives, mobiel 06 226 061 56

REDACTIONEEL

Robert Stiphout

Wat brengt 2015?

Was 2014 in veel opzichten het jaar van het bedenken en opstellen, 2015 wordt het jaar van de uitvoering. In de eerste plaats natuurlijk wegens de Wet positie en toezicht advocatuur, de wet dus die een College van Toezicht invoert met daarin de algemeen deken, voormalig interim-rapporteur toezicht op de advocatuur Rein Jan Hoekstra en voormalig SP-Kamerlid Jan de Wit.

Ook in het tuchtrecht verandert het een en ander. Zo komt er een griffierecht voor klagers en wordt aan het arsenaal tuchtrechtelijke maatregelen de geldboete (maximaal 20.250 euro) toegevoegd. Wat te denken van het arbeidsrecht, waar het nieuwe ontslagrecht gaat gelden of het familierecht dat te maken krijgt met de Jeugdwet, die gemeenten en provincies verantwoordelijk maakt voor de zorg over de jeugd? En dan natuurlijk nog de bezuinigingen op de rechtsbijstand.

Om advocaten voor te bereiden op het komende jaar stelde het *Advocatenblad* een selectie samen van wijzigingen in wet- en regelgeving in het komende jaar. De Nederlandse Orde van Advocaten op haar beurt stelde een overzicht op van de veranderingen als gevolg van de Wet positie en toezicht advocatuur en de vernieuwde regelgeving van de Orde.

Beide overzichten vindt u in de met dit nummer verstuurd uitgave *Wat brengt 2015?*

In die uitgave vindt u ook de agenda voor de advocatuur met daarin vergaderingen (lokale Orde), feestelijke dagen (secretaraessedag), cursussen (van opleiders of verenigingen) en natuurlijk evenementen die u in 2015 niet mag missen. De aftrap geeft het *Advocatenblad* zelf met het congres *Advocatenblad Live!* op 22 januari in De Fabrique in Utrecht.

Tijdens dit congres hebben advocaten de mogelijkheid om, naast het luisteren naar inspirerende sprekers en het volgen van leerzame cursussen, hun stem uit te brengen op de advocaat die zij het meest waarderen. Deze uitverkiezing volgt uit een online enquête onder advocaten van september en oktober. Toen werd advocaten gevraagd wie in hun eigen rechtsgebied hoge ogen gooit. Binnen drie rechtsgebieden kwam een duidelijke voorkeur bovendien. Deze drie advocaten zijn de genomineerden voor de verkiezing tijdens *Advocatenblad Live!* Interviews met de genomineerden vindt u vanaf pagina 20. Dus heeft u een sterke voorkeur? Kom dan naar *Advocatenblad Live!*, laat uw stem horen en begin het jaar goed (4 PO-punten, 199 euro).

Harry Veenendaal

‘Het kabinet heeft te maken met een grotendeels tandeloze advocatuur’

PAG. 5

Bart van Tongeren

‘Gefrustreerd worden wegens “Computer says no”. Dat is onacceptabel’

PAG. 60

14 INTERVIEW

‘Wet laat ruimte om geen advies te geven’

Jan Wase Fokkens heeft iets gedaan met artikel 80a RO wat advocaten niet leuk gaan vinden. De procureur-generaal legt uit.

18 COVER

Wat advocaten waarderen

Waarin moeten advocaten uitblinken volgens advocaten? Het *Advocatenblad* vroeg advocaten de vakgenoot te noemen die zij het meest waarderen.

32 SPRAAKMAKENDE ZAKEN

De cliënt heeft het woord

Vier (oud-)cliënten vertellen over hun enerverende gang naar de rechter en hun ervaringen met de advocatuur. ‘Ik voelde me kwetsbaar.’

INTERACTIE

3 Mail, @advocatenblad, Poll

ACTUEEL

4 Kort, *Advocatenblad.nl*

5 Citaat, Cijfers, Column Harry Veenendaal

6 Kort

7 Gezien

9 Ter zitting, Agenda

11 Lawyers for Lawyers

FRISSE NEUS

12 ‘Mediation in strafzaken leidt tot minder recidive’

INTERVIEW

14 ‘De wet laat ons de ruimte geen advies te geven’

IN BEELD

40 Recht in actie

MEDIATION

42 Smeerolie voor het arbeidsrecht

OPINIE

43 Korter is niet altijd beter

45 Hiddema vs. Oppenheimer

ESSAY

47 Veel cash toegewenst in 2015

HISTORIE

49 Opvolger van Oranje

EVEN OPFRISSEN

51 Beloningsafspraken

PRAKTIJK

52 Onderhandelen: Zo moet het

VAN DE ORDE

56 Ordeberichten, @advocatenorde

57 Transfers

58 Van de tuchtrechter

60 Ten slotte: column plaatsvervangend deken Bart van Tongeren

COLOFON

95e jaargang

Het *Advocatenblad*, het maandblad voor de Nederlandse advocatuur, verschijnt 12 keer per jaar (elke laatste donderdag van de maand) en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers. De van de Nederlandse Orde van Avocaten onafhankelijke redactie stelt de inhoud samen.

Hoofredacteur

Robert Stiphout

Redactie

Sabine Droogleeuw Fortuyn en Nathalie GlouDEMANS-Voogd

Advocaat-redactieleden:

Koert Boshouwers, Halime Celik, Anneke Groenewoud, Martijn Maathuis, Robert Malewicz, Christiaan Oberman, Marc Padberg, Leonie Rammeloo, Theo van Schagen, Bart van Tongeren

Beeldredactie

Charlotte Helmer

Vormgeving

Dimdim, Den Haag

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Senefelder Misset, Doetinchem

Citeerwijze

Adv.bl. 2015-1, p.

Aan dit nummer werken mee

Jan Banning, Aldert van der Bent, Erik Jan Bolsius, Paula Boshouwers, Jiri Büller, Sander Dikhoff, Jeanne Gaakeer, Nathalie de Graaf, Emilie Hudig, Nathalie Huijben, Jean-Pierre Jans, Eelkje van de Kuilen, Lars Kuipers, Peter Louwerse, Kim van der Meulen, Marco Miceli, Tatiana Scheltema, Hans

Schuurman, Trudeke Sillevius Smitt, Patrick Slob, Elodie van Sylzama, Harry Veenendaal, Hans Vestjens en Bart van Tongeren

Redactionele bijdragen

Bijdragen kunnen naar redactie@advocatenorde.nl. Per 500 woorden leveren deze 1 opleidingspunt op. De redactie heeft het recht bijdragen in te korten.

Sdu Uitgevers

Gert Jan Schinkel (uitgever)

Advertenties

Fenneke Rosier en Angela Bruins (media adviseurs) 070-378 05 62 www.sduadvertieren.nl, sdu.advertieren@sdu.nl, Inzendtermijn: nr. 2, 7 januari 2015 nr. 3, 11 februari 2015

Abonnementen

Per jaar: 232,50 euro (incl. verzend- en administratiekosten). Studenten: 116 euro. Jaarbanden: 39,95 euro (excl. verzendkosten). Losse nummers: 30 euro (excl. verzendkosten). Alle bedragen zijn excl. btw.

Adreswijzigingen

Sdu Uitgevers klantenservice, 070-378 98 80, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, www.sdu.nl/service; adreswijzigingen van advocaten: adres@advocatenorde.nl.

Bureau van de Orde

Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag Postbus 30851, 2500 GW Den Haag info@advocatenorde.nl, 070-335 35 35 Helpdesk: helpdesk@advocatenorde.nl, 070-335 35 54

ISSN 0165-1331

Behoudens door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden. Het al dan niet op verzoek van de redactie aanbieden van artikelen aan het *Advocatenblad* impliceert toestemming voor openbaarmaking en vervoelvoudiging t.b.v. de (elektronische) ontsluiting van (delen van) het *Advocatenblad* in enige vorm.

Omslagfoto's:
Marco Miceli

HOE
KEURMERK

www.sdu.nl
Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

MAIL

SOCIALE ADVOCATUUR

Terwijl de advocaten in de sociale advocatuur hun omzet zien halveren, publiceert u een artikel in het *Advocatenblad* waarin staat dat advocaten tevreden zijn, hun inkomsten toenemen en dat zij de toekomst positief zien.

U geeft een vertekend beeld. De gewone burger krijgt de indruk dat ook de toevoegingsadvocaten, die toch heel veel rechtzoekenden bijstaan, aan het bovenstaande voldoen. Terwijl wij (sociaal advocaten) steeds bezuinigen om te overleven!

*Santie Mathoerapersad,
advocaat te Amsterdam*

STRAFPLEITERS OPGELET

In het arrest van 19 februari 2013 (ECLI:NL:HR:2013:BY5321), dat ziet op vormverzuimen in het voorbereidend onderzoek, heeft de Hoge Raad uiteengezet dat er in het strafproces nog slechts in uitzonderlijke gevallen plaats is voor bewijsuitsluiting. Enkel wanneer door

Reacties mogen in principe niet langer zijn dan 150 woorden en zijn voorzien van naam, functie en adres. Afzenders verlenen toestemming voor redigeren en openbaar maken. Adres: redactie@advocatenorde.nl

het verzuim niet langer sprake is van een eerlijk proces ex artikel 6 EVRM, bij een aanzienlijke schending van een ander belangrijk strafvorderlijk voorschrift of indien uit objectieve gegevens blijkt dat het betreffende vormverzuim een structureel karakter heeft, zal bewijs mogen worden uitgesloten.

Om in kaart te brengen welke vormvoorschriften structureel worden geschonden roept het *Advocatenblad* de lezers op om ervaringen te delen. Heeft u zaken lopen of gehad waarin een vormverzuim speelde, dan horen wij graag welke schending heeft plaatsgevonden onder vermelding van parketnummer, artikelnummer en korte uitleg van de schending. Later zullen wij in dit blad de resultaten bundelen en een overzicht publiceren.

Uw reactie kunt u sturen aan: redactie@advocatenorde.nl of malewicz@cleerdin-hamer.nl onder vermelding van vormverzuimen.

*Robert Malewicz, advocaat bij
Cleerdin & Hamer Advocaten in Amsterdam en
redactielid van het Advocatenblad*

ADVOCAAT-REDACTIELID VOOR HET ADVOCATENBLAD

Het *Advocatenblad* zoekt naar een advocaat die zich als redactielid wil inzetten voor het blad. De advocatenredactie staat borg voor de juridisch-inhoudelijke kwaliteit van het *Advocatenblad* en doet suggesties voor de inhoud. Geregeld schrijven zij artikelen voor het *Advocatenblad*.

De van de Nederlandse Orde van Advocaten onafhankelijke redactie vergadert op de eerste dinsdag van de maand bij de Nederlandse Orde van Advocaten in Den Haag. Leden van de advocatenredactie ontvangen voor het bijwonen van deze vergaderingen een vacatievergoeding. Gezien de samenstelling van de advocatenredactie genieten personen- en familierechtspecialisten de voorkeur. De advocaat-redactieleden worden benoemd voor de duur van vier jaar en zijn eenmaal herbenoembaar.

Voor meer informatie over de functie kunt u bellen met de hoofdredacteur van het *Advocatenblad*, Robert Stiphout (tel.: 06-51 64 58 80). Uw sollicitatie (cv en korte motivatie) kunt u per e-mail vóór 31 januari sturen naar r.stiphout@advocatenblad.nl ter attentie van Robert Stiphout.

@ADVOCATENBLAD

Het zijn net mensen: @Advocatenblad: Wat vinden advocaten het allerbelangrijkste op hun werk? Sfeer!
@AnnavanPopering

En 'Objectieve waarheidsvinding is een fictie' dat de int'le advocaat @BartStapert beschrijft is de moeite waard te lezen! @Advocatenblad
@KarlijnvdVoort

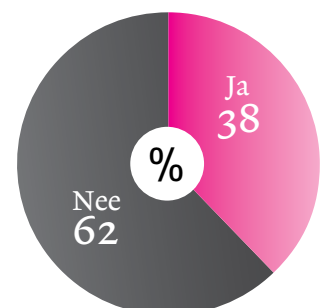
ICT-special in @Advocatenblad is leuk geworden @Gloudevrouw :) Gelijk even de apps die ik nog niet had installeren.
@Advocaat_PS

Opmerkelijk citaat Teeven in @Advocatenblad dec '14: 'Ik kan gewoon meer dan boeven jagen'. Bedoelt hij de rechtsstaat ondermijnen en >?
@AHTDEHAAS

En dat je dan tweeënhalft blad knikkend leest. @ejbolsius en @zweers in 't @Advocatenblad. Stay hungry. Stay foolish.
@NiekvandePasch

POLL

Boekel De Nerée trekt een externe CEO aan en geeft die verregaande bevoegdheden. Andere grote kantoren moeten dit voorbeeld volgen.

Geef ook uw mening op advocatenblad.nl.

KORT

Europa pleit voor meer rechtsbijstand

Peter Louwense

Terwijl Nederland fors bezuinigt op de rechtshulp, komt Brussel met een plan voor meer rechtsbijstand. Verdachten in hechtenis moeten juist eerder en vaker een advocaat kunnen raadplegen, bepleit de Nederlandse Europarlementariër Dennis de Jong (SP). Dat recht geldt ook voor mensen die vastzitten op basis van een Europees arrestatiebevel. De Jong reageert, als rapporteur namens het Europees Parlement, op een minder vergaand voorstel van de Europese Commissie.

Hoewel de SP doorgaans kritisch is op Europese regelzucht, juicht SP-Tweede Kamerlid Michiel van Nispen de Brusselse conceptrichtlijn voor

EU-parlementariër Dennis de Jong

‘Eerste Hulp bij Arrestatie’ toe. ‘We leveren Nederlanders uit krachtens het Europees arrestatiebevel,’ licht Van Nispen toe. ‘Die verdachten hebben nu in

Nederland recht op ondersteuning door een advocaat, maar niet in het land dat hun uitlevering vraagt. De nieuwe Europese verordening regelt ook het recht op een advocaat in het buitenland.’

De Nederlandse regering staat tot nu toe op de rem bij Europese plannen voor rechtsbijstand. Hoewel de conceptrichtlijn niet rept over vergoeding van de rechtshulp, zijn de minister en de staatssecretaris volgens Van Nispen bang dat het plan tot extra kosten kan leiden. Van Nispen betreurt dat. ‘Als je meewerkt aan het Europees arrestatiebevel en strafvonnissen uit andere landen uitvoert, moet je ook zorgen voor de bijbehorende processuele waarborgen. Het recht op het raadplegen van een advocaat hoort daarbij.’

ADVOCATENBLAD.NL

OMBUDSMAN Justitie moet advocaat Anno Huisman van Vlugs Huisman Maarsingh Strafpleiters uit Deventer financieel compenseren voor de tijd die het hem kostte om het OM een in beslag genomen geldbedrag te laten terugbetalen aan een cliënt. Dat is de aanbeveling die de Nationale ombudsman doet aan de minister. Het is voor het eerst dat de ombudsman een dergelijke aanbeveling doet.

BOEKEL De aandeelhouders/partners van Boekel De Nerée hebben besloten het kantoor anders te organiseren. Boekel zal gaan werken met een CEO met verregaande strategische en uitvoerende bevoegdheden in het bestuur. Met de komst van een externe CEO overweegt Boekel ook een Raad van Advies met externen in te stellen die het kantoor gevraagd en ongevraagd van advies voorziet op het terrein van onder meer bedrijfsvoering en beroepsethiek. Boekel stelt verder dat het als een van de eerste grote kantoren afscheid zal nemen van het traditionele lockstep model.

VERBREDE Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie Fred Teeven (VD) vindt dat strafrechtadvocaten hun praktijk moeten verbreden als ze door de bezuinigingen op de vergoedingen voor

bewerkelijke zaken in de problemen zouden komen. Teeven reageert op een enquête onder Nederlandse strafrechtadvocaten over de gevolgen van deze korting.

ICESAVE Twee advocaten van het kantoor, dat in 2009 namens Robein Leven 10 miljoen euro terugvorderde van Landsbanki, zijn aansprakelijk voor de schade die Robein lijdt door hun fouten, zo heeft de Rechtbank Den Haag gezegd. De advocaat die de vordering indiende, had geen kennis van

Boekel de Nerée gaat voor sterke CEO

het IJslands faillissementsrecht en heeft geen IJslandse collega geraadpleegd of ingeschakeld. Daardoor diende hij namens Robein geen preferente vordering in, maar belandde de vordering van deze rekeninghouder op de grote stapel concurrente vorderingen. Robein claimt de schade bij het advocatenkantoor.

VERTROUWELIJKHEID Het audiovisuele registratie (AVR)-systeem dat de politie gebruikt om verhoren van verdachten op te nemen kan niet tussentijds stopgezet worden, ook niet als verdachten alleen met hun advocaat een vertrouwelijk gesprek voeren. Dat blijkt uit een brief van het OM aan advocaat Paul Verweijen.

AVERECHTS De bezuinigingen van de Britse overheid op de gesubsidieerde rechtsbijstand hebben een averechts effect. Dat meldt het blad *The Economist* in een artikel. De overheid hoopte dat rechtzoekenden op grote schaal gebruik zouden maken van mediation als een goedkoop alternatief voor procederen. Dat is niet gebeurd. De mediationverzoeken zijn sinds vorig jaar met veertig procent gedaald.

> Lees meer op advocatenblad.nl.

CITAAT

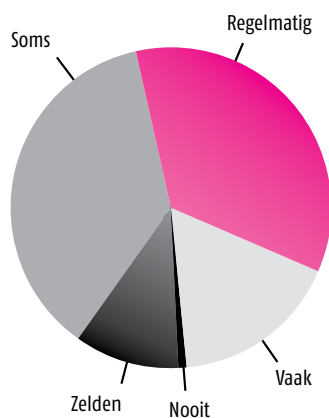
“Dat is iets wat zich prima leent voor een cartoon, zo'n gestage maar harde val van iemand die populair was”

Cartoonist Bas van der Schot vond het nieuws over beslagleggingen bij Moszkowicz opvallend en zou er zo een cartoon over maken (*de Volkskrant*, 8 december 2014)

CIJFERS

Twijfels over PV

Hoe vaak twijfelt strafrechtadvocaat aan juistheid processen-verbaal?

Bron: The Post Online

COLUMN

Harry Veenendaal

Tandeloze advocaten

Het rechtsstatelijk panorama van 2014 is niet bepaald fraai. De *rechtsstassassination*, de sluipmoord op de rechtsstaat in de Nederlandse politiek, gaat onverminderd voort. Het teleurstellend bruisend intellectueel discours van het ministerie van Justitie levert gelukkig langzamerhand een beperkte carrousel van revolutionair engagement op. Met als apotheose de procedure van onder andere de Vereniging van Strafrechtadvocaten tegen de staat wegens het structureel en opzettelijk negeren van Europese Wetgeving inzake privacy. Wat mij betreft wordt 2015 het juridisch 'gevecht op het strand'. Jammer genoeg zullen de meeste advocaten toeschouwer zijn van die strijd en *free rider* op de resultaten.

Bovenstaande geldt natuurlijk niet voor u. De kantaanse filosofe Susan Neiman voerde een aardig gedachte-experiment uit. Stel, een advocaat verweert zich regelmatig in grote bewoordingen tegen de maatregelen van VVD-staatssecretaris Fred Teeven, zoals uitholling van gefinancierde rechtshulp, afschaffing van *ne bis in idem* enzovoort. Tijdens de jurisprudentielunch, het afdelingsoverleg en op het jaarcongres tegen zijn collega's fulmineert hij of zij over de ontoelaatbare rechtsongelijkheid. Maar feitelijk doet de advocaat niets. Geen formeel protest, geen activisme, niets op de kantoorwebsite of zelfs niet nadenken over het beëindigen van zijn praktijk. De advocaat heeft de afgelopen decennia namelijk ontzettend hard gewerkt om zijn praktijk op te bouwen, kan en wil

zijn cliënten niet laten vallen, heeft een gezin om voor te zorgen, een hypotheek, maatschappelijke status, kortom een comfortabel leven. Kunnen we begrip opbrengen voor zo'n advocaat? Natuurlijk, zegt Immanuel Kant.

Het leven van deze advocaat draait net als de gemiddelde burger om een zekere consumptie van datgene waarop eenvoudige hartstochten zich richten. Men wil graag spullen hebben, vermaakt worden en afgeleid worden van het gevoel van onveiligheid en nare dingen. De meeste mensen willen niet uitgedaagd worden, maar tevreden en gelukkig zijn. In dat geval is volgens Kant voor deze mensen een goedaardige vorm van despotisme de beste regeringsvorm, niet de democratie. De despoot zorgt dat we dit krijgen. Democratie en rechtsstaat daarentegen vergen engagement, activisme en soms verliezen wat je dierbaar is.

In Nederland heeft het kabinet op dit moment de status van de facto goedaardig despoot. Het kabinet heeft te maken met een grotendeels tandeloze advocatuur, marginale journalistiek en een Tweede Kamer waarbij schijn van wettigheid vereist dat procedures worden gevolgd, maar iedereen weet dat het coalitie- en electorale overwegingen zijn die het werkelijke beleid vormen.

Ik hoop dat u zich bij de kerstboom straks afvraagt op welk moment u aan de kant van de rechtsstaat gaat staan. Steun daarom de Vereniging van Strafrechtadvocaten, word een kantaanse held en schreeuw: 'No pasarán.' Brood en spelen redden zichzelf namelijk prima.

KORT

Beperkingen aan beslag op vakantiegeld

Hans Vestjens¹

Een schuldeiser die beslag legt op onder meer loon of een uitkering dient rekening te houden met de beslagvrije voet van de artikelen 475b Rv en verder. Bij een debiteur wiens inkomen onder de voor hem geldende beslagvrije voet valt, vindt dus geen inhouding plaats ten behoeve van die schuldeiser. Maar hoe

dient dan te worden gehandeld in de maand dat het inkomen van de debiteur als gevolg van het eens per jaar uitgekende vakantiegeld eenmalig boven de beslagvrije voet uitschiet?

In zijn arrest van 31 oktober 2014 (ECLI:NL:HR:2014:3068) oordeelt de Hoge Raad dat de jaarlijkse uitbetaling van het vakantiegeld geheel voor beslag vatbaar is indien het maandelijks inkomen in de maanden waarin het

vakantiegeld werd opgebouwd, steeds boven de beslagvrije voet uitkwam. Indien het maandelijks inkomen in die maanden steeds beneden de beslagvrije voet is gebleven, is het vakantiegeld slechts voor beslag vatbaar voor zover het als maandelijks aanspraak tezamen met het daadwerkelijk in die maanden genoten inkomen zou zijn uitgekomen boven de beslagvrije voet in die maanden, telkens per maand beoordeeld.

¹ Hans Vestjens is advocaat bij Van Doorne te Amsterdam.

advertenties

WitloxSnijdersTuzkapan
advocaten

Word jij onze nieuwe collega?

Wij zoeken een advocaat/advocate met eigen praktijk ter versterking en aanvulling van ons kantoor dat sinds 1997 bestaat.

Wij zijn een hechte groep enthousiaste advocaten, gespecialiseerd in strafrecht, arbeidsrecht, verbintenissenrecht, letselschade, familie- en vreemdelingenrecht.

Wij onderscheiden ons door een inspirerende collegiale werksfeer, passie voor het vak, gevoel voor service, kwaliteit en kostenbeheersing.

Wil jij je eigen praktijk bij ons verder ontwikkelen en een bijdrage leveren aan de groei en expertise van ons kantoor, neem dan contact op met Maarten Witlox (witlox@wstadvocaten.nl) of Paul Snijders (snijders@wstadvocaten.nl)

WitloxSnijdersTuzkapan advocaten
Keizersgracht 462
1016 GE Amsterdam
www.wstadvocaten.nl

Kansrijke zaak maar geen draagvlak?

Liesker Legal gelooft dat elke zaak, waar u als advocaat achter staat, een kans verdient.

Liesker Legal neemt bij kansrijke zaken, voor alle rechtsgebieden met een vordering vanaf € 150.000, het proceskostenrisico over.

Hierdoor procederen uw cliënten kosteloos.

Wij zijn met trots marktleider in procesfinanciering.

Ceresstraat 4
4811 CC Breda
076 - 530 36 00

info@lieskerlegal.nl
www.lieskerlegal.nl

LIESKER
LEGAL

GEZIEN

Leeslijst

Bijzonder hoogleraar rechtstheorie gespecialiseerd in *Law and Literature* Jeanne Gaakeer raadt drie *must reads* aan voor de feestdagen.

Law is what the Judge had for breakfast', schreven Amerikaanse rechtsrealisten niet zonder cynisme. Wie in de literatuur over de psychologie van de rechter wil lezen, neme *The Children Act* (De Kinderwet) van Ian McEwan. In deze roman staat de Britse rechter Fiona Maye centraal. Hoofthema is het verhaal van de zieke zoon van Jehova's getuigen die een bloedtransfusie wil weigeren die de rechter uiteindelijk wel door laat gaan. Uiteindelijk komt Maye voor een professioneel en persoonlijk dilemma te staan dat tot een tragische keuze leidt.

Aanrader is ook Kees van Beijnums roman *De Offers* over de offers die rechter Rem Brink bracht tijdens zijn werk bij het Tokio-tribunaal in 1946. De grootste Japanse oorlogsmisdadigers staan er terecht en waarheid en werkelijkheid lopen er niet zelden door elkaar. Van Beijnum stelt de morele verantwoordelijkheid van het individu – rechter én verdachte – nadrukkelijk aan de orde.

Voor wie van schijn en werkelijkheid geen genoeg krijgt, is Siri Hustvedts *The Blazing World* (De vlamme wereld) een laatste tip. De Amerikaanse schrijfster Hustvedt schrijft over een miskende kunstenaar die zint op wraak. De betekenis van deze roman geeft zich niet gauw gewonnen en biedt dus de kans om de interpretatieve vaardigheden te oefenen.

Jeanne Gaakeer

Voorbeeldige missen

Geen uurtje-factuur en veel kennis gratis delen. Miss Legal doet voor hoe dat moet.

Miss Legal is je beste vriendin in noodsituaties,' luidt de bio van het @misslegalNL twitterprofiel. Het juristenkantoor telt nu tien 'missen legal', sommigen advocaten, anderen jurist. Samen bedekken ze vijftien rechtsgebieden op zeven locaties, voor particulieren en het mkb. De dames bloggen regelmatig op hun site. Daarmee haalden ze in het afgelopen kwartaal meer dan 245.000 *pageviews*, onder andere met een *rant* tegen vermeende oneerlijke handelspraktijken van *Fit for Free* en tips om van het abonnement af te komen. De post werd meer dan duizend keer gedeeld.

Blogposts eindigen vaak met een pitch, met daarbij meteen een precieze kostenindicatie. Miss Legal gaat bijvoorbeeld in consumentenzaken naar de rechter voor 375 euro ex btw. Zo vormt Miss Legal niet alleen een mooi voorbeeld van juridische contentmarketing, maar ook hoe advocaten *alternative fee arrangements* kunnen inzetten.

Nathalie Gloudemans-Voogd

Beste blogs

De Amerikaanse Orde organiseert al voor het achtste jaar een 'blawg 100', een overzicht van de beste juridische blogs.

I

n de Verenigde Staten zijn al gauw meer juridische weblogs dan in Nederland. Het taal- en werkgebied is nu eenmaal groter dan het onze. Toch is het een indrukwekkende lijst, de top 100 lawblogs die de American Bar Association selecteerde uit zo'n vierduizend blogs. Uit dit overzicht blijkt hoe professioneel het er aan toe gaat in de Amerikaanse juridische dienstverlening, want over elke niche wordt wel geblogd. Voor Nederlandse advocaten is het een *mère a boire* van goedgeschreven, actuele lawblogs. Handig om inspiratie op te doen voor een eigen blog of om informatie uit te halen voor de eigen praktijk. Check: www.abajournal.com/blawg100.

Erik Jan Bolsius

Centrum voor Conflicthantering

**Hét opleidingsinstituut voor trainingen
op het gebied van mediation, coaching en communicatie.**

- Mediationopleidingen in Haarlem, Zwolle en Den Bosch
- Diverse specialisatietrainingen, waaronder:
 - Specialisatie Arbeidsmediation
 - Specialisatie Mediator in Strafzaken
 - Specialisatie Familie Mediator
 - Masterclass Business Mediation

Centrum voor Conflicthantering | Nieuwe Gracht 74 | 2011 NJ Haarlem
T 023 532 31 96 | E mediation@cvc.nl | I www.cvc.nl

PROCEDEREN IN SPANJE ?

BRESSERS
ADVOCATEN ♦ ABOGADOS

C/ Gran de Gracia, 1, 2^o3^a
08012 Barcelona
T +34 93 481 36 36
F +34 93 301 39 04
M +34 610 963 515
E info@bresserslaw.com
www.bresserslaw.com

Procederen in Duitsland?

**Duitse advocaten, vloeiend tweetalig,
gespecialiseerd in Nederlands-Duitse rechtszaken**

Blankestijn Advocaten en Rechtsanwältinnen L.L.P.
Postbus 619, 7550 AP HENGELO
Telefoon 074 - 259 38 67
Fax 074 - 259 38 68
www.blankestijnadvocaten.nl

BLANKESTIJN
ADVOCATEN RECHTSANWÄLTIN L.L.P.

CARDEC[®] FACTORING

Binnen 24 uur meer liquiditeit

Wij geloven dat geen enkele advocaat lang wil wachten op de uitbetaling van zijn toevoeging.
Daarom betaalt Cardec alvast binnen 1 werkdag 85% van het toevoegingsbedrag aan u uit!
De resterende 15% volgt na vaststelling minus factor fee.

Nooit meer wachten op uw geld totdat een zaak is afgerond.

- ✓ Beschik direct over geld
- ✓ Vast tarief, geen verborgen kosten
- ✓ Grotere liquiditeitspositie
- ✓ Ruimte om te groeien
- ✓ Betrouwbare partner

Ook direct uw toevoeging betaald krijgen?

Neem contact op met Cardec Factoring en vraag naar de mogelijkheden.

Cardec is aangesloten bij BaliePlus

Cardec Factoring B.V.
Langeweg 58B | 2242 KN Wassenaar
T 070 5176607
E toevoegingen@cardecfactoring.nl
www.cardec.nl

Januari
2015

TER ZITTING

Tot de bodem

Decennialang procederen ze al tegen elkaar: bewoners en stadsdeel.

Lars Kuipers

Zo'n lange strijd verbindt, en dus zijn de bewoners vandaag allemaal komen opdagen bij het kort geding dat het stadsdeel heeft aangespannen. Dat draait om ontruiming van een stuk van hun tuintjes. Die tuintjes zijn weliswaar niet hun eigendom, maar ze hebben ze al tientallen jaren in gebruik. Lang was Amsterdam-Noord een soort Siberië, maar nu heeft de gemeente ze nodig voor het aanleggen van een voetpad, een fietspad en een groenstrook.

De pleidooien zijn een *battle* van onuitgesproken boodschappen. Tussen de regels door zegt de advocate van de gemeente: deze mensen procederen je het graf in en dat kost de gemeenschap klauwen met geld. De verborgen boodschap van de advocaat van de bewoners: rechter, laat u zich toch niet door de gemeente voor het karretje spannen.

De advocate van de gemeente reconstrueert uitvoerig de decennialange juridische verwickelingen over de tuintjes; een lange weg langs bestuursrechters die eindigde bij de Raad van State, die het bestemmingsplan onherroepelijk verklaarde en bepaalde dat het fietspad

en de groenstrook er mochten komen. Daarna, dacht de gemeente, zou het wel uit zijn met het verzet. Niet dus, en inmiddels is er gloeiende haast bij, want de planning is strak en er dreigen tonnen extra kosten.

De advocaat van de bewoners gooit het over een heel andere boeg. Hoezo spoedeisend belang? In januari staat een hele dag voor de bodemprocedure: descende en comparitie achter elkaar. 'Als u nu doet wat de gemeente vraagt, betekent dat een dikke streep door de bodemprocedure. De bewoners hebben allemaal opstellen staan in de betwiste strook. De gemeente vraagt u nu om uw collega links of rechts te passeren. Uw oordeel dient terughoudendheid en behoedzaamheid te bevatten.'

En vervolgens kondigt hij maar vast aan dat de bewoners alles uit de kast zullen halen om de kap van de bomen in de strook tegen te houden.

Later die dag neemt de rechter ter plekke een kijkje. Zo ziet ze zelf dat de meeste tuinhuisjes en schuurtjes staan in de strook die de gemeente ontruimd wil hebben. Als ze de gemeente nu laat ontruimen, komen die huisjes nooit meer terug en rijdt ze de bodemrechter in de wielen. De gemeente, bepaalt de rechter, moet nog even geduld hebben.

Meer weten? Lees een langere versie van dit rechtbankverslag op advocatenblad.nl.

AGENDA

MASTERCLASS STORYTELLING ALS MOTOR VOOR VERANDERING

Tijdens deze bijeenkomst gaat storyteller Theo Hendriks in op de fijne kneepjes van storytelling, en wordt de manier verkend waarop je het verhaal van je organisatie kunt ontwikkelen en vertellen. Want veel veranderingen komen volgens de organisator niet tot bloei, bekijken niet in de eigen organisatie. Waarom? Omdat de goede bedoelingen, de nieuwe koers, de visie voor morgen verpakt zijn in gortdroge plannen en saaie presentaties. Hoe dat anders kan, vertelt Hendriks in de masterclass.

Datum: 13 januari 2015 van 15.45 – 18.15 uur.

Kijk voor meer informatie op:

<http://www.willconnects.com/masterclass-4/>.

DE RECHTSPRAAK VAN MORGEN

Het programma Kwaliteit en Innovatie rechtspraak (KEI) van het ministerie van Veiligheid en Justitie en het programma KEI van de Rechtspraak organiseren dit KEI-congres met als thema 'De rechtspraak van morgen'. Professor Richard Susskind is keynote speaker op het congres. Te gast zijn minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie en voorzitter Frits Bakker van de Raad voor de rechtspraak.

Datum: 29 januari 2015 vanaf 11.00 tot 17.00 uur.

Locatie: Beurs-World Trade Center, Beursplein 37, Rotterdam.

Kijk voor meer informatie op:

<http://www.derechtspraakvanmorgen.nl/>.

advertentie

Te huur: ervaren betaalbare forensische accountants die afspraken nakomen

Grant Thornton Forensic & Investigation Services B.V. is ervaren specialist in forensic accounting en forensic IT. Wij maken actief gebruik van de kennis en expertise uit het netwerk van Grant Thornton International, gevestigd in ruim 120 landen. Wilt u meer weten? Kijk op www.gt.nl/fis

Neem contact op met één van onze forensisch specialisten:

Peter Schimmel: T 088 - 676 94 17

Mark Hoekstra: T 088 - 676 94 33

E gtfis@gt.nl

Grant Thornton

An instinct for growth™

Kerstmis, een tijd van samen zijn

Vietnamese advocaat Cù Huy Hà Vũ gearresteerd

Maar dan wel met je familie!

Steun onze vervolgte collega's in het buitenland.
Maak deze Kerst een bedrag over aan de Stichting
Advocaten voor Advocaten (L4L) :

ABN-AMRO NL69ABNA0489 938 655
t.n.v. Stichting Advocaten voor Advocaten, Amsterdam
www.lawyersforlawyers.nl

Help Advocaten voor Advocaten Advocaten helpen!
Dit kan alleen dankzij uw donaties.

Deze advertentieruimte werd kosteloos ter beschikking gesteld door het Advocatenblad

LAWYERS FOR LAWYERS

‘Ze maken ons alleen maar sterker’

De toekenning eind oktober van de prestigieuze mensenrechtenprijs Ludovic Trarieux aan de Egyptische mensenrechtenadvocate Mahienour El-Massry hielp haar uit de gevangenis. Maar een tweede, ernstiger zaak tegen El-Massry loopt nog.

Tatiana Scheltema

Het krijgen van de mensenrechtenprijs Ludovic Trarieux heeft zeker geholpen bij haar vrijlating, zegt Mahienour El-Massry. ‘Anderen hadden minder geluk. Ik werd als enige vrijgesproken, mijn vrienden zitten nog vast. Voordat de rechter vonnis wees vroeg hij me naar de prijs, waarschijnlijk omdat alle beslissingen politiek zijn en hij zich zorgen maakte over het onafhankelijke imago van de rechterlijke macht in het buitenland.’

De sociaal-revolutionaire mensenrechtenadvocaat en -activist Mahienour El-Massry was aanvankelijk veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf op grond van de demonstratiewet, die demonstraties zonder toestemming van de overheid verbiedt. In december 2013 was ze aangehouden bij een demonstratie voor de rechtbank van Alexandrië, waar de zaak diende tegen twee politieagenten die in 2010 de 28-jarige Khaled Saïd hadden doodgeslagen. De dood van Saïd leidde tot de opstand die dictator Hosni Mubarak uiteindelijk ten val bracht.

Bij de verkiezingen in 2012 kwam de moslimbroederschap aan de macht. Maar ook de broederschap liet zijn politieke tegenstanders arresteren. ‘Toen drie activisten op 30 maart 2013 waren opgepakt, gingen we met een groep advocaten naar het bureau om rechtsbijstand te verlenen. Een politie-man werd agressief tegen onze collega. Uit protest begonnen we een *sit-in*. De Orde van Advocaten eiste excuses van de minister van Binnenlandse Zaken. Maar

Mahienour El-Massry

toen de politiechef van Alexandrië erbij kwam, kregen we allemaal klappen. Vijf advocaten en acht activisten werden gearresteerd. De dag erna werden we vrijgelaten, maar een maand later werden we vervolgd voor het “bestormen van het politiebureau” en “verwonden van een agent”. De zaak dient op 22 december.

Of El-Massry er opnieuw zo genadig vanaf komt, is de vraag. Met 88.672 volgers op Twitter en 60.883 op Facebook (en zelfs een pagina ‘Mahienour El-Massry for president’) is ze zeker iemand om rekening mee te houden. Ze steekt haar mening ook niet onder stoep-

len of banken. In haar dankwoord voor de prijs Ludovic Trarieux riep ze op om veldmaarschalk Abdul Fatah Al-Sisi, die op 3 juli 2013 de macht greep en zich een jaar later liet verkiezen tot president, te vervolgen als oorlogsmisdadiger: als hoofd van de militaire inlichtingendienst onder Mubarak was hij medeverantwoordelijk voor de dood van honderden demonstranten die tijdens de revolutie in 2011 door regeringstroepen werden gedood.

Al-Sisi is populair en heeft de touwtjes strak in handen. Restrictieve wetten zoals de demonstratiewet werden tijdens de interimperiode voorafgaand aan zijn verkiezing ingevoerd. Ruim 41.000 politieke tegenstanders zitten vast, 683 moslimbroeders zijn ter dood veroordeeld, Mubarak werd onlangs vrijgesproken van schuld. Toch is El-Massry niet bang, zegt ze. ‘Ik weet nu wat de gevangenis betekent. Door ons de dingen waarmee ze ons bang maakten te laten ervaren, maken ze ons alleen maar sterker.’

advertentie

Te Huur Domeinnamen:

advocaatontslag.nl
 advocaatamsterdam.nl
 denhaagadvocaat.nl
 snelsteadvocaat.nl
 autoschadeadvocaat.nl

info via: domeinnaamexpress@outlook.com/070 - 21 63 121

DE HELFT VAN DE OPBRENGST GAAT NAAR GOEDE DOELEN !!

‘Mediation in strafzaken leidt tot minder recidive’

Advocatenkantoor Freeke & Monster zetelt tussen de creatieve ondernemers in het Amsterdamse bedrijfsverzamelgebouw Pand Noord. Ook zij hebben een creatieve missie. Wikke Monster vertelt hoe ze het strafrecht wil veranderen.

Erik Jan Bolsius

Beeld: Emilie Hudig

Vanuit haar kantoor wandelt Wikke Monster in stevig tempo naar het IJ, langs de Poolse supermarkt, tussen de lelijke industriële panden door richting het populaire restaurant-hotel De Goudfazant. Geen standaardlocatie voor advocaten, maar prima voor een kantoor dat recent is opgericht om ‘het anders te gaan doen’. Wikke Monster: ‘Ik speel al langer met de gedachte dat vergeving een belangrijkere rol moet gaan spelen in het strafproces. Voor mij is de vraag glashelder. Hoe kan het dat we in zo’n rijk, ontwikkeld land niet verder komen dan het hele eendimensionale straffen. Het is zo’n armoede. De hele procedure is gericht op straffen en vergelden en niet op herstel.’ Om haar missie te verwezenlijken, biedt Monster samen met kantoorgenoot Klaartje Freeke mediation aan in het strafrecht en gaat ze het vak Mindfulness in het recht doceren aan de Universiteit van Amsterdam. Wat Monster doet is nieuw in het strafrecht, maar past volgens haar heel goed in de tijdgeest. Ze verwijst naar een afscheidsverhaal van president van de Hoge Raad Geert Corstens, die in het

Wie is Wikke Monster?

Maandelijks haalt het *Advocatenblad* een frisse neus met een advocaat om al wandelend te praten over werk en leven.

Dit keer: **Wikke Monster** (1972).

- 1997: afgestudeerd Nederlands recht, VU
 - 1999-2001: advocaat bij Stibbe
 - 2001-2008: advocaat bij Schneider & Van Dalsum Advocaten
 - 2008-2014: advocaat bij Jahae Advocaten
 - 2014-nu: eigen kantoor Freeke & Monster Strafrechtadvocaten en Mediators
- Samenwonend, twee kinderen

artikel *De kracht van vergeving* pleit voor meer persoonlijk contact tussen het slachtoffer en de dader in de strafrechtpleging. ‘In Argentinië moet je eerst mediation proberen, voordat je naar de rechter mag, in Engeland is net een plan

ingediend voor *restorative justice*, herstelrecht. PvdA-Kamerlid Jeroen Recourt heeft recent een notitie geschreven waarin hij stelt dat mediation een vaste plek in het strafrecht moet krijgen. Het gaat vaak om burenruzies, conflicten op school, vechtpartijen, allemaal zaken waarbij je elkaar later weer tegenkomt. Die kunnen vaak door mediation worden opgelost. Dat scheelt ook nog een hoop geld. Als we dit soort huis-tuin-en-keukenzaken door mediation oplossen, komt het niet voor de rechter.’ De wandeling met Wikke Monster gaat kriskras door Amsterdam-Noord. Ze praat van de hak op de tak, maakt haar zinnen zelden af, in de haast alles te vertellen. ‘Veel zaken kun je met mediation op een meer duurzame manier oplossen. Dat is goed voor het slachtoffer, want het kan gevoelens van angst en frustratie weghalen. Als je blijft leven met haat en wrok, holt dat je uit en word je voor de tweede keer slachtoffer. In de Verenigde Staten doen ze wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van vergeving op de gezondheid van mensen. Daaruit blijkt dat mensen die kunnen vergeven,

Monster: 'Als jij enkel veel geld wilt verdienen, prima. Ik ben hier met een ander plan.'

gelukkiger en gezonder zijn dan zij die dat niet kunnen. Voor de dader is het ook een manier om te verwerken, want ook die heeft gevoelens van schuld, schaamte, frustratie. Als je daar aandacht aan geeft kan hij ook weer verder.' Wat haar betreft krijgt elke verdachte na aanhouding een flyer over mediation en welke voordelen dat heeft. 'Mijn missie is een eenvoudig soort stappenplan te ontwikkelen waarin staat hoe je tot vergeving kunt komen.'

De afgelopen zes jaar werkte Monster als strafpleiter bij Jahae Advocaten. 'Ik ben met een omhelzing weggegaan en kreeg mijn lopende zaken mee. Freeke & Monster is dus ook een gewoon strafrechtkantoor, maar wel eentje dat staat voor het harmoniemodel.' Ze heeft vaak genoeg meegedaan aan weinig effectieve strafzaken om er klaar mee te zijn: 'Je

kunt vaak precies uittekenen hoe zo'n strafproces loopt. Het kost bakken met geld, tijd en energie. De advocaat moet betaald worden, de officier, de rechter. En wat worden we er wijzer van? Het is gewoon niet effectief. In het beste geval heb je een paar ego's die dik tevreden zijn met zichzelf omdat ze een zaak hebben opgelost. Over de hoofden van de dader en het slachtoffer heen, de werkelijke hoofdrolspelers. De confrontatie met het slachtoffer is veel effectiever dan de confrontatie met een rechter. Er komt steeds meer bewijs dat mediation op een duurzamere en betere manier helpt bij het oplossen van misdrijven. Het leidt tot minder recidive, het is beter voor het slachtoffer en beter voor de dader.'

Voor de deur van haar kantoor gaat ze nog even zitten. Ze vertelt over de waarheidscommissie in Zuid-Afrika, waar

daders amnestie kregen als ze de waarheid vertelden en hoe dat haar inspireert. Haar vorig jaar overleden vader inspireerde haar ook. 'Hij droomde van wereldvrede, een wereld waarin niet wordt gegraaid, maar wordt gegeven, waarin de sterkeren voor de zwakken zorgen.' Monster is niet bang om neergezet te worden als soft. Strijdbaar: 'De advocatuur is hartstikke ouderwets. Als jij niet aan zingeving wilt doen en alleen knetterveel geld wilt verdienen, prima, maar ik ben hier met een ander plan. Hoezo heb jij een uurtarief van vierhonderd euro, *what makes you so special?* Prima, ga lekker door met je ratrace en kijk vooral niet naar andere beroepen die al wel innoveren. Ook goed, dan komen jullie over twintig jaar, maar wij beginnen alvast. Wij willen echt bijdragen aan een betere wereld.'

Jan Watse Fokkens

- Geboren:** Leerbroek, 8 juli 1946
- Studie:** Nederlands recht aan de Rijksuniversiteit Utrecht
- 1981** Gepromoveerd aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (nu Radboud Universiteit)
- 1987-1988** Raadsheer Gerechtshof Den Bosch
- 1988-2002** Advocaat-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden
- 2000-2011** Deeltijd hoogleraar strafrecht aan de Vrije Universiteit
- 2002-2006** Plaatsvervangend procureur-generaal
- 2006-heden** Procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden

Nevenfuncties: onder meer hoofdredacteur van de *NJ – Nederlandse Jurisprudentie*.

‘De wet laat ons de ruimte geen advies te geven’

Jan Watse Fokkens heeft iets gedaan met artikel 80a RO wat advocaten niet leuk gaan vinden, en dat wil hij uitleggen. Maar de procureur-generaal wil ook proberen begrip te kweken. Hij wil vertellen over hoe het gaat met de herzieningen, wat hij vindt van het Openbaar Ministerie in de rol van bestraffer, over de functie van het strafrecht in de samenleving en, over kerst.

Trudeke Sillevius Smitt

Beeld: Jiri Büller

Procurer-generaal Jan Watse Fokkens slaat een nieuwe weg in met artikel 80a RO, die ertoe zal leiden dat de P-G in veel gevallen geen conclusie meer zal nemen. Bijna veertig procent van de strafzaken in cassatie wordt op dit moment met artikel 80a RO afgedaan. Dat wil zeggen: niet-ontvankelijkheid wegens klaarblijkelijk onvoldoende belang, of omdat de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden. In die zaken neemt de advocaat-generaal (A-G) nu altijd nog een schriftelijk standpunt in. Dat standpunt wordt in 98 procent van de gevallen door de Hoge Raad gevolgd. Fokkens: ‘De motivering van die conclusie wordt steeds summierder. We willen die lijn nu verder doortrekken.’

Op welke manier?

‘In twee fasen. Dit omdat we willen kunnen bijsturen als we merken dat we toch niet op de goede weg zitten. In fase één gaat de A-G bij toepassing van artikel 80a RO volstaan met het overschrijven van de wettekst. We maken dan dus ook geen keuze meer tussen de twee wettelijke gronden. Ook de Hoge Raad volstaat – maar dit is nu ook al het geval – in zijn beslissing met de wettekst.’

En fase twee?

‘Dan gaat de A-G helemaal geen standpunt meer innemen in zaken waarin hij op basis van de schriftuur vermoedt dat het een artikel 80a-zaak is, maar dat pas zeker kan weten als hij in het dossier zou gaan kijken. Dat laatste gaan

we in die gevallen niet meer doen. De zaak gaat dan zonder visie van onze kant naar de Hoge Raad, die op eigen oordeel varend beslist. We gaan als parket artikel 80a dus hanteren als een soort positief selectiecriteria: we zullen aangeven in welke zaken we wél willen concluderen. In de eerste plaats in zaken waarbij we op het eerste gezicht al zien dat het fout zit. Bijvoorbeeld: de advocaat is niet geïnformeerd over de datum van de zitting. En verder in zaken waarin de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling, het grote belang of de gecompliceerdheid van de zaak een conclusie wenselijk maken. In de rest van de bulk bekijkt de A-G aan de hand van de schriftuur of hij een zaak ziet waarin hij ook zou willen concluderen.’

En denkt de Hoge Raad bij die zaken zonder conclusie dan niet: o, het zal wel 80a RO zijn, anders had de A-G wel geconcludeerd?

‘Nee, ze weten dat wij er niet op die manier naar hebben gekeken, dus die conclusie kunnen ze niet trekken. Het kan zijn dat je tot een ander oordeel komt als je het dossier erbij pakt. Je kunt wél zeggen dat van de groep van zaken die wij zonder te concluderen gaan doorsturen zo’n negentig procent normaal gesproken in 80a eindigt. Maar de Hoge Raad zal alle zaken bekijken en wij zullen een deel ervan terugkrijgen omdat het geen 80a is. Daarin zullen we dan alsnog moeten concluderen.’

U verschuift dus werk naar de Hoge Raad?

‘Het is meer dat we de dubbeling eruit halen. Nu kijken er twee instanties naar. Een advocaat-generaal besteedt per zeven weken één tot anderhalve week aan de selectie voor artikel 80a.’

Dat is een heel concreet prijskaartje.

‘Ons doel is ruimte te creëren voor wat je steeds meer zou moeten doen: bezig zijn met rechtsontwikkeling. We hebben steeds meer te maken met Europese regelgeving op het gebied van het strafrecht. Hoe gaat het Europese Hof in Luxemburg, hoe gaan andere landen daarmee om? Toen ik hier drie jaar gezezen had dacht ik al: in zestig procent van de zaken weet je heel snel dat het niks wordt. Waarom moet ik dat allemaal nog opschrijven? Dat kunnen die raadsheeren ook prima.’

Het zijn voor u natuurlijk niet de meest uitdagende zaken, maar de burger heeft wel behoefte aan een antwoord.

‘Het gaat natuurlijk niet om mijn eigen arbeidsvreugde. De lijn die we nu verder doortrekken is ingegeven door de gedachte van de wetgever – die wij ook delen – dat cassatie er niet is om in individuele gevallen gemotiveerd antwoorden te geven, maar om richting te geven aan de rechtspraak. De wet laat ons de ruimte geen advies te geven; artikel 80a

‘Het ontbreken van goede rechtsbijstand bij strafbeschikkingen baart mij zorgen’

RO zegt alleen dat de Hoge Raad beslist “gehoord de procureur-generaal”.’

En de mondige burger moet maar vertrouwen dat er goed naar gekeken is. Er was al zoveel kritiek op de selectie aan de poort – is het die ene bespaarde werkweek van een A-G waard om nu nog verder te gaan?

‘Zo kun je het zien, maar ik zie het anders. Rechtspraak gebeurt in twee instanties, en dan is het afgelopen. De taak van de Hoge Raad is zich bezig te houden met rechtseenheid en rechtsontwikkeling, en daarnaast om in te grijpen als het fout is. In zo’n 150 tot 200 strafzaken per jaar doen we dat laatste ook. En in zo’n 350 zaken die op dit punt motivering behoeven, geven we die. Maar in de zaken die overblijven gaan we dat niet allemaal nog eens uitleggen. Om dat op een voor de burger bevredigende manier te doen zouden we er drie of vier A-G’s bij moeten hebben.

Je hebt in twee instanties een motivering gekregen, moet dat dan ook nog in een derde instantie? Ik vind van niet. Maar ik kan me voorstellen dat we eens in de zoveel tijd een thema kiezen

– bewijs bijvoorbeeld, of verstekverlening – en dan in alle zaken die daarover klagen een conclusie schrijven over het al dan niet toepassen van 80a, om te kijken of we niets over het hoofd zien, of de rechtspraak bijstelling behoeft.’

Gaat u over de nieuwe koers nog gestructureerd in dialoog, bijvoorbeeld met de Orde?

‘Daar hebben we nog niet over nagedacht. Wij hebben deze beslissing genomen, dat is onze verantwoordelijkheid, en we praten met u om het uit te leggen. Ik neem die conclusie en we wachten het arrest af – en dan gaan we aan de slag. Maar we doen het niet voor niets in fasen, we staan open voor reacties.’

Gebeurt het weleens dat de Hoge Raad een arrest vernietigt waarin de advocaat-generaal 80a adviseerde?

‘Dat komt sporadisch voor, ja. Het gebeurde in de tongzoenzaak, de Hoge Raad ging toen om.’

De aanhouder wint dus echt, soms. In 2012 werden de mogelijkheden voor herziening ten voordele uitgebreid. Wat zijn uw ervaringen?

‘Ik vind dat het goed gaat. Er zijn inmiddels 23 verzoeken binnengekomen. Maar nog niet alle zaken waarvan je denkt: die zouden weleens kunnen komen. Er lopen nu nog drie onderzoeken. In zeven zaken hebben we besloten geen onderzoek in te stellen. Advocaat-generaal Aben heeft één vordering tot herziening ingediend, in de zogenoemde showbizz-zaak. Daarin heeft de Hoge

Raad op 9 december nog nader onderzoek gelast. In de rest van de zaken is de Adviescommissie Afgesloten Strafzaken, de ACAS, nog bezig, of zijn we nog bezig met de vraag of we het advies van de commissie opvolgen of niet.

Over een paar jaar kun je pas goed evalueren, maar ik zie goed en breed gemotiveerde adviezen. Ik vind de kwaliteit hoog, en het gaat snel. Als er vertraging optreedt, zit 'm dat meestal in het probleem om dossiers te krijgen, stukken te vinden. Voor dat aspect hebben we aandacht gevraagd en de minister kijkt daarnaar, – het zou mooi zijn als de bewaartermijn van strafdossiers en bewijsmateriaal verlengd zou worden. Lastig punt is: je weet van tevoren niet wat nog relevant zal worden...'

Wat zijn kansrijke herzieningszaken?

'Kansrijk zijn zaken waarin je nieuwe verklaringen van bijvoorbeeld deskundigen hebt, of andere elementen, die als ze waar zijn twijfel over de veroordeling zouden kunnen oproepen. Bij mensen die op eerdere verklaringen terugkomen kan van een novum pas sprake zijn als er ook een plausibele verklaring is voor het feit dat ze anders verklaren dan in het verleden, heeft de Hoge Raad beslist. En als een verklaring van ondergeschikte betekenis is in het licht van de totale bewijsvoering, kan wijziging daarvan niet tot herziening leiden.'

En hoe staat het met de herziening ten nadele?

'Ik heb nog niets gezien. Ik heb begrepen dat er een stuk of vijf beoogde zaken waren, maar er is er nog niet één aangebracht. Het OM moet ze wel rond zien te krijgen natuurlijk, en men zal er niet lichtvaardig aan beginnen. Het betekent nogal wat, maatschappelijk en voor alle betrokkenen.'

Misschien komt er wel nooit een zaak...

'Dat zou me verbazen.'

Er is de laatste tijd wél veel te doen rondom ZSM. Verdachten krijgen, zonder rechts-

bijstand, van het OM een straf die vaak zwaarder uitpakt dan bij de rechter, schreef de Volkskrant. Hoe kijkt u daar tegenaan?

'Het ontbreken van goede rechtsbijstand bij ZSM, en bij strafbeschikkingen in het algemeen, baart mij zorgen. Op zichzelf kan ik me de keuze voor afdoening zonder rechter in eenvoudige zaken uit efficiencyoverwegingen wel voorstellen. En het heeft een belangrijk voordeel ten opzichte van de almaar verder oprukkende bestuurlijke boete: het strafrecht biedt, ook in het kader van de strafbeschikking, veel meer ruimte om met de individuele omstandigheden rekening te houden. Die weg van de bestuurlijke handhaving zou moeten worden heroverwogen, temeer daar de samenloop met het strafrecht vaak niet goed is geregeld. Maar dan moet de strafbeschikking wel goed worden uitgevoerd. Daar heb ik het afgelopen jaar onderzoek naar laten doen. Ik kan nog niet in details treden, ik kan wel zeggen dat het OM op sommige punten de regelgeving niet, of niet helemaal volgt. In het algemeen is er wel voldoende bewijs. Het is geen rommeltje, om het zo maar te zeggen, maar er zijn duidelijke verbeterpunten aan te wijzen.'

Hoe kijkt u in het algemeen aan tegen de rol van het strafrecht en de manier waarop die zich ontwikkelt?

'De afgelopen jaren is het geloof in het strafrecht enorm toegenomen, dat zie je ook terug in het regeringsbeleid. Maar menselijk gedrag is heel moeilijk te beïnvloeden. En incidentele criminaliteit, met name van jongeren, gaat meestal vanzelf over als men zijn weg in het leven heeft gevonden. Dan vraag ik me weleens af: moet dit gedrag in het strafrecht worden getrokken? Hoe erg is dit nou helemaal, kunnen de ouders en de school dit niet oplossen? Een langdurig strafblad wegens ernstige vormen van agressie of seksuele gedragingen kan heel verstrekkende gevolgen hebben.'

Zou er dus meer terughoudendheid moeten zijn bij de aanpak van jongens van Marokkaanse afkomst die overlast bezorgen?

'Een probleem bij deze groep is dat het in hun cultuur heel moeilijk past om schuld te bekennen. En die erkenning – ik heb iets gedaan wat niet kon, en ik wil er wat aan doen – heb je nodig als beginpunt om iets anders te kunnen doen dan straffen, bijvoorbeeld begeleiding. Je hoort weleens dat Marokkaanse jongeren zwaarder gestraft worden, en dat zou, deels om die reden, best waar kunnen zijn. Een botsing van culturen.'

En wat vindt u van de inzet van het strafrecht tegen jihadgangers?

'Men is bezig met allerlei maatregelen, en daarbij wordt ook een krachtdadige strafrechtelijke aanpak bepleit, sterker dan ik denk dat nodig is. En in het algemeen: ik zie de strafbaarheid steeds verder opschuiven. Tot aan het vóórbereiden van grootschalige wietteelt, bijvoorbeeld – Nederland voert daarin natuurlijk een wat vreemd beleid, maar ja, geen land weet een bevredigend beleid te voeren. En ik hoor de roep om steeds nieuwe opsporingsbevoegdheden, terwijl die bevoegdheden vaak in redelijk genormeerde vorm al bestaan, maar niet worden benut.'

Ten slotte: wat gaat u doen met kerst? U bent opgegroeid in een streng christelijk dorpje?

'Ik ga kerst vieren met mijn kinderen en kleinkinderen, en ik ga níét naar de kerk. Dat is geen reactie op mijn jeugd in Leerbroek. Ons gezin was niet van de Gereformeerde Bond, we gingen naar een protestantse kerk buiten het dorp, en als volwassene ben ik ook nog wel naar de kerk gegaan. Inmiddels zie ik het anders. In Leerbroek heb ik wel gezien hoe benauwend het geloof kan zijn, de mensen werden er niet gelukkig van. Heel beangstigend: ben ik wel uitverkoren? Laatst reed ik langs Leerbroek, en zag ik de vrouwen met bedekt hoofd naar de kerk lopen. Ik denk niet dat er veel veranderd is.' <<

Wat advocaten waarderen

Waarin moeten advocaten uitblinken volgens advocaten? Het *Advocatenblad* vroeg advocaten in een enquête naar de eigenschappen die volgens hen van het allergrootste belang zijn en vroeg wie zij binnen hun eigen rechtsgebied het meest waardeerden. De advocatuur kwam met een duidelijk antwoord.

Robert Stiphout

Beeld: Marco Miceli

Wat maakt een goede advocaat goed? In september en oktober stelde het *Advocatenblad* in een online-enquête die vraag aan advocaten. Bijna 250 advocaten, van éénpiters tot werknemers bij grote kantoren en van strafrechtkenners tot insolventierechtsspecialisten, gaven antwoord. De deelnemende advocaten mochten drie zaken noemen waarin een advocaat moet uitblinken. Hun antwoord: advocaten dienen vooral uit te blinken tijdens hun optreden ter zitting. Overtuigen scoorde al net zo hoog. Ook communiceren en kennis verwerven blijken advocaten belangrijk te vinden. Wat advocaten het minst noemden? Publiceren, managen en opleiden vormden elk nog geen één procent van het totaal aantal genoemde eigenschappen. En, opmerkelijk, ook acquireren scoorde laag met niet meer dan drie procent.

De ene advocaat blijkt de andere niet. Vrouwen legden bijvoorbeeld meer nadruk op communiceren en onderhandelen. Mannen op hun beurt kozen net iets vaker voor optreden in rechte en het verwerven van kennis. Ook tussen jong

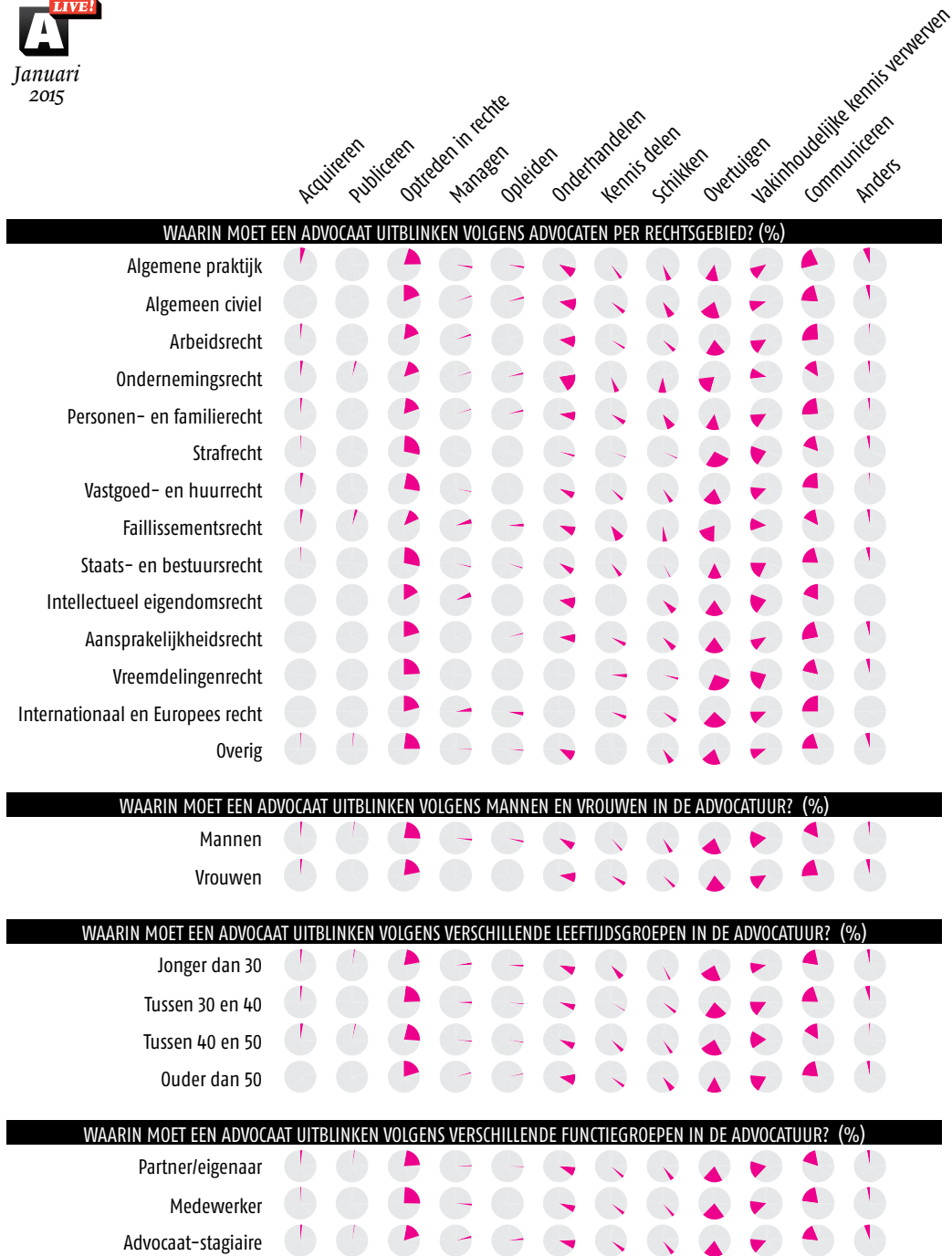
en oud bleken verschillen. Hoe ouder, hoe vaker het belang van schikken werd genoemd en hoe jonger, hoe meer belang er werd gehecht aan overtuigen. Opvallend was dat het verwerven van kennis door 30-minners minder vaak werd genoemd dan door oudere, en dus ervarener advocaten. Jeugdige bravoure of gewoon de nieuwe manier van werken?

Tussen de rechtsgebieden bleken er, begrijpelijkerwijs, ook verschillende opvattingen te bestaan over wat advocaten belangrijk vinden voor hun beroepsgroep. Optreden in rechte heeft binnen het strafrecht hoog aanzien. Binnen het ondernemingsrecht scoort onderhandelen het hoogst. Arbeidsrechtadvocaten hebben communiceren weer hoog in het vaandel.

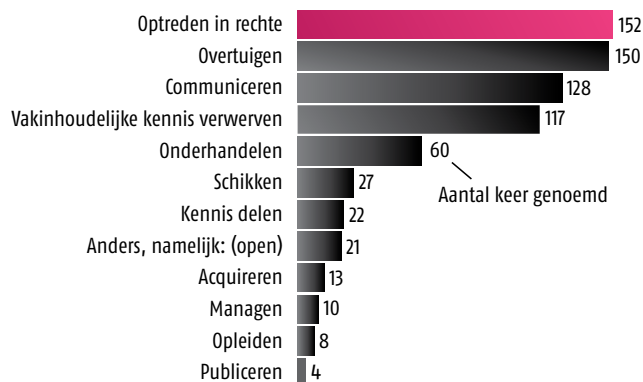
Het hart van de enquête bestond uit de vraag welke advocaat de respondent binnen het eigen rechtsgebied het meest waardeert, iemand dus die tot voorbeeld strekt voor beroepsgenoten binnen een specialisatie. Binnen drie rechtsgebieden tekenden zich duidelijke voorkeuren af. Binnen het strafrecht werd Wim Anker

van Anker & Anker in Leeuwarden het vaakst genoemd. Binnen het personen- en familierecht was dat Louis Zonnenberg van Banning Advocaten in Den Bosch. Rogier Duk van BarentsKrans tot slot werd genoemd door de meeste arbeidsrechtadvocaten. Alle drie dingen ze op 22 januari 2015, op het congres *Advocatenblad Live!* mee naar de titel van meest gewaardeerde advocaat van het jaar. Hun op het congres aanwezige beroepsgenoten (aankomen kan overigens op www.advocatenbladlive.nl) zullen door op het congres te stemmen, bepalen wie niet alleen binnen zijn eigen rechtsgebied de meeste waardering oogst, maar ook daarbuiten.

In de aanloop naar *Advocatenblad Live!* ging het *Advocatenblad* bij Anker, Duk en Zonnenberg langs om hen voor het oog van de camera en het oor van de recorder te vragen naar hun opvattingen over het vak en de uitoefening. Op de volgende pagina's en in filmpjes via ons YouTube-kanaal leest en ziet u welke eigenschappen zij belangrijk vinden binnen hun vak en wat er beter kan of zelfs moet.

WAARIN MOET EEN ADVOCAAAT VOLGENS ADVOCATEN UITBLINKEN?

Verantwoording

In september en oktober vroeg het *Advocatenblad* in een online enquête onder advocaten wat een advocaat goed maakt. Respondenten mochten drie zaken noemen waarin een advocaat moet uitblinken. Bovenstaande grafiek geeft de percentages van het totaal aantal door advocaten genoemde zaken weer.

ZIE HET INTERVIEW OP FILM VIA
WWW.ADVOCATENBLAD.NL

‘Werken in de advocatuur is een soort tienkamp’

Kennis en vooral ervaring maken volgens **Rogier Duk** dat advocaten hun vak wijs kunnen uitoefenen. Als het even kan, vermijdt de arbeidsrechtsspecialist een gerechtelijke procedure, houdt hij zijn zaken buiten de publiciteit en zorgt hij voor een schikking. ‘De goede zaken zijn zaken waarin beide partijen tevreden zijn.’

Sabine Droogleevers Fortuyn

Rogier Duk (67) ontvangt in vergaderzaal 'Groningen'. Zijn eigen kamer is te rommelig. De naam van de zaal verwijst naar de geschiedenis van het pand. Het kantoorgebouw van BarentsKrans aan de Haagse Lange Voorhout herbergde voorheen verzekeringsmaatschappij De Zeven Provinciën. De arbeidsrechtadvocaat begon zijn carrière in de advocatuur bij De Brauw Blackstone Westbroek, waar hij tot zijn 65ste jaar heeft gewerkt. Sinds 2012 werkt hij bij BarentsKrans. Duk praat bedachtzaam, laat af en toe een pauze vallen en formuleert uiterst nauwkeurig.

U heeft zich gespecialiseerd in het arbeidsrecht. Wat spreekt u daarin aan?

'Na enkele jaren bij De Brauw ben ik arbeidsrecht gaan doen. Dat was toen volop in ontwikkeling. De ontbindingen die nu de hoofdmoot zijn van de eigenlijke arbeidsrechtpraktijk, zijn ontstaan aan het eind van de jaren zeventig. De Hoge Raad sprak zich in 1970/1971 ook uit over loondoorbetaling aan stakers. Dat waren cassaties in belang der wet, dus die waren niet toegelicht. Belangenbehartiger van ondernemers FME was het niet eens met die uitspraken en wilde de Hoge Raad "om" krijgen. Zo kwam FME bij mijn kantoorgenoot mr. Wijckerheld Bisdom terecht, destijds naar veler opvatting de beste advocaat van Nederland. Wijckerheld Bisdom wilde het wel doen, maar alleen in cassatie. Ik ben toen de voorafgaande procedures als assistent van compagnon Van Arkel gaan doen. Uiteindelijk zijn dat de arresten-Wielemaker/De Schelde I uit 1977 en De Schelde/Wielemaker II uit 1980 geworden. Wijckerheld Bisdom heeft inderdaad de Hoge Raad in belangrijke mate "om" gekregen. Zo rolde ik in de collectieve arbeidsrechtpraktijk. En dat is op zichzelf leuk. Net zoals alles wat je op hoog

Rogier Duk (1947)

- 1964-1969:** Rechten, Universiteit van Amsterdam (UvA).
1969-1970: Columbia University School of Law (New York).
1970-1972: Wetenschappelijk medewerker sociaal-economisch recht, UvA.
1972-2011: Advocaat bij De Brauw Blackstone Westbroek, eerst Europees en economisch recht, na enkele jaren arbeidsrecht.
2012-heden: Arbeidsrechtadvocaat bij BarentsKrans.

Nevenactiviteiten: Rogier Duk is buitengewoon hoogleraar bijzondere arbeidsverhoudingen aan de Erasmus Universiteit. Hij is redacteur van *SEW* en van *TRA*. Met prof. Bouwens is hij de bewerkster van *Van der Grinten Arbeidsovereenkomsten* (24e druk, 2014). Verder doceert hij aan verschillende PAO-cursussen, zoals de Grotius Academie en voor de SSR en geeft hij regelmatig masterclasses voor Kluwer Opleidingen.

Alleenwonend, een dochter (20) en een zoon (18).

niveau doet interessant is. Of het nu gaat om de advocatuur, het restaureren van schilderijen of vioolbouwen.'

Wat is volgens u de top vijf van vaardigheden of persoonlijke kenmerken waarin een advocaat op het gebied van arbeidsrecht moet uitblinken om goed te zijn?

'Het werken in de advocatuur, niet alleen de arbeidsrechtadvocatuur, is een soort tienkamp. Allerlei verschillende onderdelen maken er deel van uit. Je moet kunnen onderhandelen, je cliënten en de wederpartij kunnen overtuigen, het recht kennen, pleiten bij de rechter, goede stukken schrijven.

De kunst zit hem in het beheersen van verschillende vaardigheden tegelijkertijd.'

Wat is volgens u het allerbelangrijkste waar een arbeidsrechtadvocaat over moet beschikken?

'Het gaat om kennis en vooral ervaring die samen tot wijsheid leiden. Als een jurist belt voor advies, en ik hetzelfde vind als de jurist, maar de directie dat liever niet hoort, stelt de jurist het op prijs als ik mijn visie schriftelijk bevestig. Dan kan de jurist zeggen: "Zie je wel, Duk zegt het ook." Maar meestal zeggen cliënten: "Waarom zou u het moeten bevestigen? We gaan wel naar een ander als het niet blijkt te kloppen." Dat is schakelen, dingen weten die je in een vergelijking kunt betrekken. En het is prachtig spectaculair om zaken uit te procederen, om principiële vragen bij de Hoge Raad aan de orde te stellen. Maar als het in meer dan tien tot vijftien procent van je zaken niet lukt om tot een schikking te komen, is er iets mis. Procederen gaat vaak gepaard met media-aandacht. En dat werkt vaak uitermate beschadigend, zowel voor een bedrijf als voor een individu. In de top van grote organisaties weten ze dat. Je zult nooit uitgebreid te horen krijgen waarom de een of de andere CEO van multinational X weggaat. Mensen denken dat een proces er is om de rechtvaardigheid te laten zegevieren. Dat is uiteindelijk wel de bedoeling, maar zo werkt het niet altijd helemaal. Als het niet nodig is, zeg ik tegen mijn cliënt: "Begin niet aan een procedure, het is een doodlopend pad, of erger nog, het is een pad dat in een moeras leidt. Voorzichtig om het moeras heen lopen!"

Wat ziet u als een groot succes in uw carrière?

'Je werkt niet voor persoonlijk succes of voor het winnen van een procedure. De goede zaken zijn zaken waarin beide partijen tevreden zijn. De ervaring die

Judith, redacteur bij OpMaat

**“OpMaat
bundelt juridische
vakinformatie
in één complete
en actuele bron.”**

TIP

van de mensen van OpMaat

OpMaat: de complete en actuele online database voor juridische vakinformatie.

OpMaat bundelt nieuws, jurisprudentie, wet- en regelgeving en openbare publicaties in één online toegankelijke bron. We voegen daar Sdu Commentaar, praktijktijdschriften en handige tools aan toe. OpMaat van Sdu is dan ook onmisbaar in uw praktijk.

Overtuig uzelf met een vrijblijvend gratis abonnement en profiteer een maand lang van alle voordelen van OpMaat inclusief de e-mailattendingen.

Direct aanvragen of de mogelijkheden voor uw praktijk bespreken? Neem contact op met één van onze adviseurs via 070 378 93 13.

Vraag een gratis proefabonnement aan op opmaat.sdu.nl

» je door de jaren heen opbouwt, helpt je om een zaak zo veel mogelijk naar ieders tevredenheid te schikken. Het drukken van een stempel op het recht is geen ambitie van mij, dat is een bijproduct. En dat doe je natuurlijk ook alleen maar in de cassatiepraktijk, die nog geen tien procent van mijn eigen praktijk beslaat.’

Van welke fout, indien u die maakte, heeft u het meeste geleerd?

‘Ik stond een meneer bij in een ontslagprocedure. Zijn werkgever wilde hem weghebben. We waren heel intensief bezig om dat te voorkomen, dat leek ook te lukken. Voordat hij met vakantie ging, kwam hij nog even bij mij langs om de stand van zaken te bespreken. Hij ging naar Engeland en vervolgens hoorde ik van zijn inmiddels weduwe dat hij tijdens die vakantie aan een hartinfarct was bezweken. Je kunt nooit zeggen dat dat door de spanningen in die zaak kwam. Maar je kunt ook nooit uitsluiten dat het eraan heeft bijgedragen. Daardoor heb ik geleerd dat je er rekening mee moet houden wat je cliënt wel en niet kan hebben. Dat voorbeeld geef ik nog vaak als ik cliënten zeg dat ze misschien niet zo heel hard op hun eigen recht moeten staan.’

Waar heeft u het meeste plezier in binnen uw vak?

‘Het ambachtelijke, het timmeren, een mooi lang strak stuk schrijven waar alles in staat. Dat is een intellectueel plezier. Maar wat eigenlijk nog veel plezieriger is, als je een zaak voor een cliënt goed hebt opgelost. Dat je een beetje vrede sticht en erger voorkomt.’

Welk dilemma is u het meest bijgebleven in de uitoefening van uw vak en hoe heeft u dit opgelost?

‘Er zijn dilemma’s van: is het in het belang van mijn cliënt om iets fouts te doen? Soms gaat het belang van je cliënt voor de Gedragsregels. Als een feit bijvoorbeeld wordt toegegeven in het kader van confraterneel overleg,

en vervolgens keihard wordt ontkend. Dan zeg je tegen de advocaat van de wederpartij: “Je hebt het daar toch toegegeven? Ik zal je als getuige horen.” Het zonder overleg met de wederpartij in het geding brengen van confraterneel overleg, is klachtwaardig. Maar in het belang van je cliënt moet je dat soms maar riskeren.’

Waarom denkt u dat u gewaardeerd wordt door uw collega’s?

‘Een collega-advocaat, Dirk van Gendren uit Utrecht, zei: “Dat is zo raar met jou, we komen altijd tot een schikking. Want jij zegt eerst wat er sterk is in jouw zaak en zwak is in de mijne. Daarna zeg je wat er sterk is in mijn zaak en zwak in de jouwe. En dan kom je met een suggestie voor een oplossing. Dan hoeven ook niet zo lang zo ongelofelijk ingewikkeld te doen.” Dat vond ik een compliment.’

Welk advies zou u advocaten willen meegeven die zich (willen) specialiseren in het arbeidsrecht?

‘Zorg dat je zaken oplost in plaats van persoonlijke triomfen na te streven. Door verstand en wijsheid te gebruiken en afstand te nemen van het al te particuliere belang waarvoor je bent ingehuurd. Elke zaak heeft twee kanten, totdat je de derde kant ontdekt. Een cliënt komt bij u en heeft gelijk. De andere partij denkt ook dat hij gelijk heeft. Het is uw taak om als het tot het gaatje gaat inderdaad het gelijk van uw cliënt te bevechten. Maar het is veel beter om te zorgen dat die beide gelijken elkaar zó vinden, dat beide partijen even tevreden of even ontevreden zijn over de oplossing.’

‘Elke zaak heeft twee kanten, totdat je de derde kant ontdekt’

Het *Advocatenblad* vroeg advocaten wie zij het meest waarderen binnen hun rechtsgebied. Arbeidsrecht-advocaten lieten er geen twijfel over bestaan en kozen voor een – in hun woorden – vakinhoudelijke kei, een van de slimsten, zo niet de slimste, binnen hun vakgebied. Vindt u dat deze arbeidsrechtsspecialist niet alleen binnen zijn eigen rechtsgebied, maar ook daarbuiten de meeste waardering hoort te oogsten? Maak dan van deze snelle denker de meest gewaardeerde advocaat van het jaar, kom op 22 januari naar *Advocatenblad Live!* en stem daar op Duk.

ZIE HET INTERVIEW OP FILM VIA
WWW.ADVOCATENBLAD.NL

‘Je kunt niet met twee benen in één kous geraken’

Integriteit is volgens **Wim Anker** het belangrijkste waarover een strafrechtadvocaat moet beschikken. Hij geniet van het houden van pleidooien en van het uitvechten van principiële zaken. Daarnaast voelt hij zich geroepen om collega-advocaten, studenten en andere geïnteresseerden te vertellen over zijn vak en zo de positie van de strafrechtadvocatuur te versterken. ‘We zijn de waakhonden van ons rechtsbedrijf. We blaffen, en soms bijten we ook.’

Sabine Droogleevers Fortuyn

Een koekoeksklok, opgezette vogels, schilderijen van landschappen en op tafel een hoogpolig Perzisch kleedje. De werkkamer van Wim Anker (61) doet denken aan de huiselijke, bruine cafés waar hij graag komt nadat hij heeft gepleit en waar hij een neutje neemt om de spanning van zich af te laten glijden. Wim Anker begon samen met zijn tweelingbroer Hans in 1991 Anker & Anker Strafrechtadvocaten in Leeuwarden. Daarvoor werkte hij tien jaar als advocaat voor een ander kantoor in de Friese hoofdstad. Als zijn werk ter sprake komt, lichten zijn ogen op en praten zijn handen mee.

U heeft zich gespecialiseerd in het strafrecht. Wat spreekt u daarin aan?

‘Het is enerverend, geen zaak is hetzelfde, er is altijd spanning en emotie. Improviseren op de zitting, reageren, niets is zoals je ’s ochtends denkt of verwacht. En het vechten, strijden, knokken, schieten voor een cliënt. Broer Hans en ik vinden het heerlijk om tegen grote instanties met veel bevoegdheden, geld, macht en middelen, ten strijde te trekken. Ik zeg wel eens gechargeerd: “Het OM heeft een parket van 150 medewerkers en Hans en ik hebben alleen Nicole, onze secretaresse.” Dan sta je in voetbaltermen bij de start met 3-0 achter en moet je proberen gelijk te scoren, met verlenging en strafschoppen. Daar word je strijdlustig van en creatief. Wij móeten, knallen. Eén van de kantoor-motto’s is: “Het is de tegenwind die de vlieger doet stijgen.”’

Wat is volgens u de top vijf van vaardigheden of persoonlijke kenmerken waarin een advocaat op gebied van strafrecht moet uitblinken om goed te zijn?

Wim Anker (1953)

- 1972-1977:** Rechten, Rijksuniversiteit Groningen.
- 1977-1981:** Beleidsmedewerker van de directie Terbeschikkingstelling van de regering (TBR) en reclassering op het ministerie van Justitie.
- 1981-1991:** Advocaat-stagiaire en later strafrechtadvocaat bij Advocatenkantoor Stoop, Leeuwarden.
- 1991-heden:** Strafrechtadvocaat bij Anker & Anker Strafrechtadvocaten, Leeuwarden.

Nevenactiviteiten: Wim Anker geeft gastcolleges op universiteiten. Hij is een veelgevraagd spreker voor bedrijven, organisaties en verenigingen over het werk van de advocaat in strafzaken. Hij verzorgt samen met kantoorgenoet Jan Boksem en broer Hans cursussen voor advocaten in het gehele land (Anker & Anker Opleidingen).

Gehuwd, een dochter (22).

‘Vakinhoudelijke kennis op peil houden. Dat betekent literatuur en jurisprudentie, het liefst tot en met gisteren of vanochtend. Wij proberen helemaal up-to-date te zijn. Punt twee is presentatie en overtuiging middels pleidooi ter terechtzitting, één van de allermooiste onderdelen van het vak. Derde punt is de vaardigheid om met cliënten van diverse pluimage om te gaan. De ene en de andere cliënt zijn onvergelijkbaar. Toch moet je de taal van de cliënt spreken. Een band opbouwen, het liefst een vertrouwensband.

Organisatie en planning, ook heel belangrijk. Je bent ook ondernemer. Je moet je beroepstermijnen goed in de gaten houden, mijn broer leidt het hele kantoor, vijfentwintig man, ook de logistieke kant. En de attitude, vechtersmentaliteit, niet bang zijn, lef, creatief zijn, vooral anno 2014, roeien tegen de stroom in. Laatst zei een president in Rotterdam: “Anker, u begint steeds luider te spreken.” Ik zei: “Klopt, daar vraagt het politieke klimaat om, en het hardere strafklimaat ook.”

Wat is volgens u het allerbelangrijkste waar een strafrechtadvocaat over moet beschikken?

‘Dat je als advocaat betrokken bent bij je cliënt, voldoende vakkennis hebt, maar met name dat je integer bent, betrouwbaar en dat je dat ook uitstraalt naar buiten toe. Want dat is verschrikkelijk belangrijk voor het imago van de advocatuur en vooral voor de strafadvocatuur.’

Wat ziet u als een groot succes in uw carrière?

‘Tegen jonge advocaten zeg ik: “Praat nooit over winst en verlies, het is geen voetbalwedstrijd”. Het mooiste resultaat in mijn praktijk was de beslissing in de zaak tegen Aldo G., die in eerste instantie was veroordeeld tot levenslang, maar in hoger beroep geheel werd vrijgesproken. Dus van nooit meer eruit, naar koffers pakken en naar huis! Ik noem dit echter nooit de mooiste zaak in mijn loopbaan, dat is niet chic, er is immers in deze zaak sprake van rouwende nabestaanden. Het betrof een dubbele moord.

Binnen kantoor hebben we zo’n tien keer meegemaakt dat door een individuele strafzaak de wet werd veranderd, dan wel de heersende jurisprudentie wijzigde. Ik geniet van

Voor elke advocaat een eigen Collectie

A

Collecties Advocatuur

Elke Collectie bevat complete need-to-know informatie, gebundeld per rechtsgebied. Met Kluwer Navigator krijgt u snel en gemakkelijk online toegang tot de informatie die u voor uw werk nodig heeft. De inhoud is actueel en van de hoogste kwaliteit, daar staan onze topauteurs garant voor. Voor de advocatuur hebben wij ook Expert Collecties beschikbaar. Deze bieden verdieping op onderwerpsniveau.

V

De volgende Collecties zijn beschikbaar:

- Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade
- Arbeidsrecht
- Banking & Finance
- Burgerlijk procesrecht
- Contractenrecht
- IE- en ICT-recht
- Insolventierecht
- Omgevingsrecht
- Ondernemingsrecht
- Personen-, familie- en erfrecht
- Sociale zekerheidsrecht
- Staats- en bestuursrecht
- Strafrecht
- Vastgoedrecht

Meer informatie
of direct een
proefabonnement
afsluiten?

kluwernavigator.nl

A

Kluwer Navigator. Sneller tot essentie.

Kluwer Navigator is de online content portal (zoekmachine) die u toegang geeft tot een omvangrijke database met vakinformatie. Eenvoudig en gericht zoeken met de Kluwer Navigator zorgt ervoor dat u alle relevante en praktische informatie direct beschikbaar krijgt.

V

» deze principiële zaken. Halverwege de jaren negentig hebben we bijvoorbeeld de betrouwbaarheid van flitspapieren aan de orde gesteld. We hebben het Nederlands Meetinstituut gevraagd om een rapport, dat was een gokje. En daaruit bleek dat, als een paal de grond in gaat, er altijd een foutmarge is naar boven en naar beneden van drie procent. Dus toen heeft de Hoge Raad 15 december 1995 bepaald dat die drie procent altijd moet worden afgetrokken en gecorrigeerd. Dat geldt vandaag de dag nog steeds. Dan staat er: “Na correctie”, en dan denk ik: ja, dat is ’m!’

Van welke fout, indien u die maakte, heeft u het meeste geleerd?

‘Ik heb in mijn enthousiasme twintig jaar geleden in een grote fraudezaak me een beetje begeven op het civiele vlak en me ook wat bemoeid met de schulden die mijn cliënt had. Dus ik heb toen gezegd: “Misschien kan ik wel eens wat bemiddelen met creditoren”. Heel erg dom. Want ik had van dat terrein onvoldoende kennis, en dat liep ook niet goed, daar was de cliënt ook zeer ontevreden over. Dat doe ik nooit weer. Gewoon helder zijn, dit is mijn terrein en verder niets.’

Waar heeft u het meeste plezier in binnen uw vak?

‘In het pleidooi op de openbare zitting. Daar werk je soms een halve dag naartoe, en soms ook weken. En dat is het ultieme moment. Zegt de president: “En nu het woord voor pleidooi.” Kop en staart, proberen te overtuigen, en de spanning op de zitting. Wij vinden dat we het allermooiste beroep hebben van Nederland. Daarom geven Hans en ik ook lezingen,

zeker honderd per jaar. Om dat aan de buitenwereld toe te lichten.’

Welk dilemma is u het meest bijgebleven in de uitoefening van uw vak en hoe heeft u dit opgelost?

‘We hebben hier veel discussie over ethische kwesties. We hebben dat bijvoorbeeld heel pregnant gehad in de dubbele bijmoord in Badhoevedorp. Daarbij heeft een moeder met een bijl haar man en haar veelbelovende dochter gedood. Dat meisje heette Daphne F. Ze had een achternaam die zelden voorkomt. Zij volgde een gastcollege dat ik in Maastricht gaf. Na afloop ben ik

met haar naar café In Den Ouden Vogelstruys gegaan en zij was heel enthousiast, ze wilde hier stage lopen, en ze had me later ook een mail gestuurd. Twee weken later lees ik in de krant: “Moeder doodt rechtenstuderende dochter Daphne F. Ik denk: het zal toch niet? En wie belde er? Moeder. “Wilt u me bijstaan? Dubbele moord.” Ik zeg: “Nee.” De dochter heeft een gezicht gekregen. Je kunt niet met twee benen in één kous geraken, dat is heel belangrijk, hè, want dan loop je nog vijf centimeter, en dan houdt het op.’

Waarom denkt u dat u gewaardeerd wordt door uw collega’s?

‘Moeilijk. Ik hoop dat men zegt: “Kantoor Anker & Anker is er altijd als wij komen met individuele vragen en individuele verzoeken over onze eigen zaken.” Want daar staan we voor open. We hebben als uitgangspunt: we zijn er niet alleen voor onszelf, maar voor de hele balie, met name de strafbalie, opdat die sterker wordt, want dat is in het belang van de cliëntèle.’

Welk advies zou u advocaten willen meegeven die zich (willen) specialiseren in het strafrecht?

‘Ik hoop dat velen die richting zullen kiezen. Maar ik heb er ook een waarschuwing bij. Het strafklimaat is verhard. Ik zeg tegen jonge advocaten: “Je moet een dikke huid hebben, heel goed tegen kritiek kunnen, continu uitleggen aan je omgeving waarom je dit doet en hoe je het doet.” Tegelijkertijd, strafadvocaten hebben we in het huidige klimaat meer nodig dan ooit. Want wij zijn anno 2014 heel belangrijk voor de balans in de symbolische weegschaal van Vrouwe Justitia. We zijn de waakhonden van ons rechtsbedrijf. We blaffen, en soms bijten we ook.’

‘Strafrecht-advocaten moeten een dikke huid hebben’

Het *Advocatenblad* vroeg advocaten wie zij het meest waarderen binnen hun rechtsgebied. Strafrechtadvocaten kozen voor een – in hun woorden – uitmuntend pleiter, een nuchtere Fries met oog voor de praktijk, kortom, voor een pure advocaat met het hart op de juiste plaats. Vindt u dat deze strafpleiter niet alleen binnen zijn eigen rechtsgebied, maar ook daarbuiten de meeste waardering hoort te oogsten? Maak dan van deze integere Fries de meest gewaardeerde advocaat van het jaar, kom op 22 januari naar *Advocatenblad Live!* en stem daar op Anker.

‘Je moet de regels kennen om te weten wanneer je ze los kunt laten’

De fundamentele bereidheid om zaken op te lossen is volgens **Louis Zonnenberg** onontbeerlijk voor goede familierechtadvocaten. Mediation of *Collaborative Divorce* is hiervoor volgens hem uitermate geschikt, tenzij de tegenstellingen te groot zijn. Dan is een procedure de enige mogelijkheid. ‘Ik vind het best wel een succes als je juridisch technisch een zaak wint, tot de Hoge Raad aan toe, omdat je er steeds van overtuigd bent dat het inderdaad zo zit.’

Sabine Droogleevers Fortuyn

An het eind van een lange gang op de eerste verdieping van het kantoor van Banning Advocaten in 's-Hertogenbosch, is de werkkamer van Louis Zonnenberg (61). Een houten boekenkast, een royaal bureau, aan de muur hangen schilderijen met bonte kleuren, vrouwen en vogels, en een familieportret. Een miniatuur Citroën Traction Avant staat op een dressoir. Thuis heeft hij deze 'trouwauto' in het groot.

Advocaat worden was een jongensdroom van Zonnenberg. Hij begon zijn carrière bij Banning Advocaten als bestuursrechtsadvocaat, maar al gauw raakte hij geïnteresseerd in het personen- en familierecht. Het plezier waarmee hij zijn werk doet, straalt van zijn gezicht af als hij over zijn vak praat.

U heeft zich gespecialiseerd in het personen- en familierecht. Wat spreekt u daarin aan?

'Het komt erop aan dat mensen in de moeilijkste tijd van hun leven iemand naast zich hebben die het proces dat er volgt kan maken of breken. Dus het is heel belangrijk om dat vooral goed te maken, te regelen, op te lossen. Het menselijke spreekt me aan. En gaandeweg heb ik gemerkt dat het personen- en familierecht ook heel juridisch is. Je hebt een behoorlijke kennis van het complete burgerlijk recht en van fiscaliteit nodig. En je moet veel van pensioen weten. Ik vind het bovendien nog steeds een uitdaging om naar de rechtbank te gaan, naar hoven of naar een arbitraal college. Dat komt ook allemaal bij het familierecht kijken.'

Wat is volgens u de top vijf van vaardigheden of persoonlijke kenmerken waarin een advocaat op gebied van personen- en familierecht moet uitblinken om goed te zijn?

Louis Zonnenberg (1953)

- 1973-1979:** Rechten, Radboud Universiteit Nijmegen.
- 1978-1980:** Ambtenaar ruimtelijke ordening gemeente Wijchen.
- 1980-heden:** Advocaat bij Banning Advocaten, 's-Hertogenbosch, eerst voornamelijk bestuursrecht, sinds 1996 gespecialiseerd in het personen- en familierecht.

Nevenactiviteiten: Louis Zonnenberg is raadsheer-plaatsvervanger in de familiëkamers van de Gerechtshoven Den Haag en Amsterdam, N.A.I.-arbitrator, docent bij diverse postdoctorale (specialisatie)opleidingen en bij Banning Opleidingen. Hij is auteur van het handboek 'Het verrekenbeding' en het boek 'Scheidingsmediation'. Daarbij is hij redactielid van *EB Tijdschrift voor Scheidingsrecht*, van *Rechtspraak Familierecht (RFR)* en diverse boeken.

Samenwonend, een dochter (35), drie zonen (33, 31 en 29 jaar), twee niet-biologische dochters (38 en 37).

'In de eerste plaats moet je inventief zijn. Daarbij moet je de fundamentele bereidheid hebben om een zaak op te lossen. Oplossingen zoeken die haalbaar zijn, die kunnen binnen de marges van de wet, ook fiscaal en waarmee mensen geholpen zijn. Helaas zijn er ook familierechtadvocaten die die fundamentele bereidheid missen. Zij procederen alleen maar en maken mensen eigenlijk heel ongelukkig.

Een goed jurist zijn moet je ook. Je moet de regels kennen om te weten wanneer je de regels in bepaalde gevallen los kunt laten.

Verder denk ik dat mediation heel belangrijk is binnen ons rechtsgebied. *Collaborative Divorce* of overlegsscheiding is een tweede loot aan de stam. In het familierecht is het vaak het best als partijen zelf oplossingen zoeken en het oordeel niet overlaten aan de rechter. De rechter hakt een knoop door aan de hand van de regels. Of partijen daar blij mee zijn, is maar zeer de vraag. Met mediation of *Collaborative Divorce* kun je met elkaar, kijkend naar ieders belang, heel goede oplossingen voor alle betrokkenen vinden. Daarbij moet je als advocaat wel in staat zijn om de belangen van partijen te zien en te behartigen. En niet: dit is mijn standpunt en zó zal het gebeuren.

Overtuigingskracht is het vijfde punt. Want dat heb je nodig, zowel naar cliënten en de wederpartij toe, als wanneer je naar de rechter gaat.'

Wat ziet u als een groot succes in uw carrière?

'Met twee kantoorgenoten heb ik onlangs een man bijgestaan in een scheidingszaak. Hij woonde samen met zijn partner. De man was heel rijk geworden vanwege zijn werk op gebied van onroerend goed. De vrouw dacht: het is niet eerlijk, wij zijn niet getrouwd en ik wil eigenlijk ook mijn deel. Ze had de pech dat ze verliefd werd op een andere man. Toen dacht ze: als ik mijn partner nu eens probeer te verleiden tot een samenlevingsovereenkomst, nog een samenlevingsovereenkomst en wellicht daarna nog een huwelijk. Dan kan ik vervolgens bij hem weggaan en dan heb ik de helft. Haar man wist wel dat zij een keer iets had gehad met een ander. Daar hebben ze het met elkaar over gehad. Hij erkende dat hij ook wel eens de fout was ingegaan. Vervolgens hebben ze gezegd: "Dat laten we achter ons. Wij gaan met elkaar verder, nie-

mand is brandschoon.” Ze hebben twee samenlevingsovereenkomsten gesloten. Vervolgens kwam er een scheiding. De man kwam erachter dat de relatie met de andere man nooit was beëindigd en dat zijn partner wel bewust zichzelf wilde verrijken om vervolgens bij hem weg te gaan. Hij heeft gezegd: “Die samenlevingsovereenkomsten ben ik aangegaan onder dwaling en moeten dus worden vernietigd.” De rechtbank zag daar helemaal niets in. Met name niet omdat je volgens de rechtbank niet verplicht bent om alle details van je privéleven te delen met je partner. Je mag ook dingen voor jezelf houden. In het familierecht moet er een verzwaarde grond zijn om dwaling aan te nemen. Daar heeft het hof van gezegd: “Klopt, alleen zijn sommige zaken geen detail meer. En die moet je opbiechten om te voorkomen dat de ander zich onder een valse voorstelling van zaken bindt aan een samenlevingsovereenkomst. Dus: wel dwaling. En de Hoge Raad heeft dat bekrachtigd. Ik vind het best wel een succes als je juridisch technisch een zaak wint, tot de Hoge Raad aan toe, omdat je er steeds van overtuigd bent dat het inderdaad zo zit en het ook juist vindt. Dergelijke zaken zijn zelden te regelen via mediation.’

Van welke fout, indien u die maakte, heeft u het meeste geleerd?

‘Ik heb verschillende keren meegemaakt dat ik de advocaat van de andere partij niet loepzuiver heb ingeschat. Dacht dat hij of zij de bedoeling had de zaak te regelen, maar er kennelijk ook andere belangen meespeelden, waarvan ik niet weet welke. Hierdoor kon ik de cliënt geen goede minnelijke oplossing bieden en moest hij gaan procederen.’

Waar heeft u het meeste plezier in binnen uw vak?

‘Dat is zeker cursus geven. Ik draag graag kennis over op anderen. En ik vind het interessant om met cursisten te discussiëren over: hoe zit het echt?’

En in die discussie probeer je er toch samen achter te komen hoe het

‘Mediation is heel belangrijk binnen ons rechtsgebied’

Het *Advocatenblad* vroeg advocaten wie zij het meest waarderen binnen hun rechtsgebied. Familierechtadvocaten kozen voor de oud-voorzitter van hun specialisatievereniging, een advocaat met een – in hun woorden – breed netwerk en sterke wetenschappelijke interesse, kortom een echte expert die zijn kennis graag deelt. Vindt u dat deze kennisdeler niet alleen binnen zijn eigen rechtsgebied, maar ook daarbuiten de meeste waardering hoort te oogsten? Maak dan van deze gentleman-advocaat de meest gewaardeerde advocaat van het jaar, kom op 22 januari naar *Advocatenblad Live!* en stem daar op Zonnenberg.

zou moeten zijn. Hoe krijgen we de wetgeving zo veranderd of de jurisprudentie zo uitgelegd, dat er een betere samenwerking ontstaat? In het verlengde daarvan schrijf ik graag artikelen die door advocaten maar ook door rechters worden gelezen, waardoor een oplossing die je bepleit, ook daadwerkelijk in zaken wordt aangenomen.’

Welk dilemma is u het meest bijgebleven in de uitoefening van uw vak en hoe heeft u dit opgelost?

‘Er is geen specifiek dilemma dat ik zou kan noemen. Buiten de voortdurende aanwezigheid van dilemma’s. Want je moet steeds kiezen tussen, soms twee kwaaie, soms twee goede, oplossingen. Maar er is er niet eentje die eruit springt.’

Waarom denkt u dat u gewaardeerd wordt door uw collega’s?

‘Lastig. Je denkt niet zo snel dat je gewaardeerd wordt door anderen en zeker niet om welke redenen. Maar ik denk dat het komt omdat ik bereid ben in iedere zaak te trachten tot oplossingen te komen. En misschien ook wel omdat ik redelijk veel cursussen geef en veel kennis overdraag en daardoor ook veel mensen ken.’

Welk advies zou u advocaten willen meegeven die zich (willen) specialiseren in het personen- en familierecht?

‘Zorg dat je inventief en juridisch heel goed wordt zodat je de allerbeste oplossingen voor je cliënt kunt bereiken. Hoe doe je dat? Specialisatie-opleidingen volgen, mediationstechnieken leren en altijd je oren en ogen open houden.’

G+P is een full service gerechtsdeurwaardersorganisatie die snelheid, expertise, duurzaamheid en zorgvuldigheid verzekert voor haar cliënten. Met 11 vestigingen, 43 (knd)gerechtsdeurwaarders en ruim 250 medewerkers zijn we actief in heel Nederland.

Sinds de oprichting van onze organisatie, ruim twintig jaar geleden, werken we voor veel grote en kleine advocatenkantoren. Onze organisatie is er letterlijk op ingericht. Wij zorgen voor snelle en tijdige betekening waar dan ook in Nederland.

ExplootOnline.com

Exploot Online is een beveiligd, digitaal platform waarmee u exploiten kwalitatief en betrouwbaar kunt verwerken en volgen via track & trace. Van planning tot betekening. Tegen dezelfde kosten. Download nu de gratis Exploot Online App. Daarmee krijgt u 24/7 inzicht in al uw lopende en gearchiveerde losse opdrachten. U wordt desgewenst via push berichten real time geïnformeerd over statuswijzigingen van uw lopende opdrachten.

+ Sneller:

Een vaste accountmanager, die ervoor zorgt dat al uw exploiten, waar dan ook in Nederland, tijdig worden betekend.

+ Betrouwbaarder:

Met onze centrale exploit planning houden we alle exploit in beeld. We weten precies waar uw exploit zich op dit moment bevindt en kunnen zo nodig de betekening stoppen of aanpassen.

+ Veiliger:

We coördineren meerdere ambtshandelingen tegelijk en beoordelen inhoudelijk de formele kant van de exploit.

+ Transparanter:

Alle ambtshandelingen en documenten zijn real time 24/7 voor u beschikbaar in een beveiligde online omgeving. Die kunt u daar raadplegen, downloaden en desgewenst printen, wanneer het u schikt. We archiveren ze kosteloos zeven jaar voor u.

+ Bereikbaar

24/7 toegang tot ExplootOnline.com

Als het niet kan wachten tot morgen, direct overleg met een gerechtsdeurwaarder via G+P Nachtdienst (0800-6224834).

Voor meer informatie of vragen kunt u contact opnemen via **088 - 5151515** of via **sales@groenewegen.com**

De cliënt heeft het woord

Voor advocaten is de gang naar de rechter gesneden koek, maar op de cliënt heeft het vaak grote impact. Juridische termen en regelgeving kunnen voor veel onzekerheid zorgen. En wat te denken van plotselinge media-aandacht? Vier (oud-)cliënten vertellen.

Nathalie de Graaf

Beeld: Jean-Pierre Jans

‘Tegenover de rechter voelde ik me kwetsbaar’

Tini van Buuren (60) kwam in 2008 in een echtscheidingsprocedure terecht. Niet alleen zat ze privé in een emotionele rollercoaster, ook de rechtszaken en het contact met haar advocaat zorgden voor veel onzekerheid. ‘Ik voelde me niet serieus genomen.’

‘Ik zag huizenhoog op tegen elke rechtszaak. In totaal waren het er zeven. Nachten sliep ik niet, ik was zo nerveus. Toen mijn ex-man mij in 2008 via een aangetekende brief op

de hoogte stelde van onze echtscheiding was ik perplex en kwam ik totaal onverwacht in een wereld terecht die voor mij onbekend was. Ik ben verpleegkundige en kan goed met nieuwe informatie omgaan, maar ik merkte dat ik in alle opzichten een achterstand had. Het verloop van een rechtszaak en de juridische termen die gebruikt worden waren voor mij zo nieuw dat ik het gevoel had voor de leeuwen te worden geworpen. Ik kon amper uit mijn woorden komen. Dát had ik moeten zeggen, dacht ik vaak achteraf als ik thuis was. In mijn eigen omgeving

wist ik het antwoord, maar tegenover de rechter – met in het kielzog mijn ex – voelde ik me kwetsbaar en uit mijn doen. Mijn ex-man is een charmante man die goed voor zichzelf kan opkomen. Hij vertelde onwaarheden, maar de rechter prikte daar niet altijd doorheen. Het psychologische spel dat hij tijdens ons huwelijk had gespeeld, zette hij voort in de rechtszaal.

Ik vond weinig tot geen steun bij mijn advocaat. Met moeite had ik haar gevonden. Nadat mijn man de beschikking van de voorlopige voorziening binnenhad, werd ik van de ene

op de andere dag financieel buitenspel gezet. Ik had echter wel juridische bijstand nodig. Omdat ik officieel nog getrouwd was, kwam ik niet in aanmerking voor een toevoeging. Met geleend geld begon ik aan mijn zoektocht. Maar waar vind je de juiste advocaat? Er zijn er zoveel. De advocate die ik uiteindelijk benaderde, deed haar best maar werkte strak volgens de regels. Er was weinig betrokkenheid. Na de alimentatiezaken volgden rechtszaken over de verdeling van de goederen. Er werd een mediator op advies van de rechtbank aangesteld,

maar het had nauwelijks resultaat. Ik kreeg na de officiële echtscheidingsdatum een andere advocaat, eindelijk op toevoeging. Maar als ik mijn advocaat belde of mailde dan werd er soms twee weken niet gereageerd. Ik vond dat heel frustrerend.

Toen een bevriende advocaat een keer met me meeging, kreeg hij wél de benodigde informatie. Blijkbaar werd ik door haar niet als gelijkwaardige gesprekspartner gezien. Ze was mijn derde advocaat. Ik besepte heel goed dat ik mijn handen dicht mocht knijpen met de juridische bijstand die ik

kreeg, maar dat het verschil zo groot zou zijn tussen betalend of op toevoeging had ik niet verwacht. Als je niet uit eigen zak betaalt, dan word je aan je lot overgelaten. Dit klinkt zuur, ik weet het. Maar als je in een gecompliceerde echtscheiding zit en kwetsbaar bent, dan heb je behoefte aan iemand die voor je door het vuur gaat. Dat je advocaat zich hard maakt voor de zaak. Ook had ik meer uitleg over juridische termen fijn gevonden. Samen met je cliënt, schouder aan schouder, voor diens belang opkomen. Dat is toch waar de advocatuur voor staat?

‘Mensen keken me na op straat’

Voormalig effectenhandelaar Han Vermeulen (70) was eind jaren negentig één van de hoofdverdachten in de zogenoemde Clickfondszaak. In dit omvangrijke onderzoek naar financiële fraude werd hij onder andere verdacht van het witwassen van geld. Hij zat enkele weken in detentie. ‘Ik voelde me zo machteloos.’

Ik zat om zeven minuten over halfvier achter mijn bureau op de Effectenbeurs. Het was vrijdag 24 oktober 1997. “Er zijn een aantal heren die je even willen spreken,” zei een collega nadat hij had aangeklopt. Of ik even mee naar boven wilde lopen. In de Vondelzaal stonden drie mannen. Twee waren er casual gekleed en één had een donderblauw pak aan. “Bent u Han Vermeulen?” vroeg die laatste. Op mijn bevestiging antwoordde hij: “Dan wordt u beschuldigd van...” En toen volgde er een hele waslijst. Ik was vol ongeloof. Wist niet wat me overkwam. “Moet u mij hebben?” heb ik nog gevraagd. Of ik met de twee rechercheurs mee wilde gaan. Ik mocht niet eens mijn jasje halen.

Op het hoofdkantoor van politie heb ik zes dagen vastgezeten. Die eerste vrijdag kon ik alleen maar denken: dit is een grap. Dit moet Candid Camera zijn. Tijdens de verhoren door de FIOD werd duidelijk dat er invallen waren geweest in mijn bedrijven in Amsterdam en

Zwitserland. Ik wist van niets. De volgende avond kwam advocaat Jurjen Pen en pas toen kreeg ik wat meer duidelijkheid. Er was een omvangrijk onderzoek gaande naar fraude en mijn bedrijf was daar onderdeel van. In de krant had die vrijdag al een foto van mij gestaan. Met een zwart balkje voor mijn ogen. Van succesvolle effectenhandelaar was ik opeens gedegradeerd tot crimineel. Dat doet je wat.

Na zes dagen werd ik overgebracht naar het huis van bewaring. Ik dacht: ik ben hier zo weer weg. Aan de arbeid wilde ik daarom niet. Het was geen hoogmoed, maar voor één gulden per dag werken zag ik niet zo zitten. In plaats daarvan zat ik in mijn cel. Te lezen wat er allemaal over mij geschreven werd. Ik voelde me machteloos. Was plotseling afhankelijk van anderen terwijl ik tot dan toen altijd zelf de touwtjes in handen had gehad. Dat ik niets met de zaak te maken had, zorgde tevens voor woede. Vier advocaten waren met mijn zaak bezig. Ze waren inhoudelijk steengoed, maar verder dan “Hoe gaat het met je?” kwam het niet. Gelukkig ben ik een sterke persoonlijkheid. Tijdens mijn jeugd in Amsterdam-Noord heb ik geleerd te overleven. Ik

kon mijn verhaal kwijt bij een psycholoog. Zelfs toen ik vrijkwam was hij er voor me. Daar ben ik heel dankbaar voor. Ook voor het respect waarmee de bewaring mij gedurende de 47 dagen dat ik vastgezeten heb, heeft behandeld. Ze zorgden dat ik de krant af en toe kon lezen en vaak mocht ik ’s avonds nog mijn cel uit. Dat maakte de detentie enigszins aangenamer.

Op 10 december kwam ik vrij. Het hof verbaasde zich erover dat ik zo lang had vastgezeten. Na de eerste opluchting voelde ik me behoorlijk gefrustreerd. Alles bij elkaar heeft het – inclusief rechtszaken – drieënhalf jaar geduurd. Ik raakte vrienden en collega’s kwijt. Waar rook is is vuur, denkt men. In die donkere periode leerde ik mijn vrouw kennen. Zij en mijn dochter sleepten me erdoorheen. De baan die ik aannam in Genève – in Nederland wilde niemand me meer hebben – zorgde ervoor dat ik mijn gedachten kon verzetten. Uiteindelijk werd het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk verklaard en heb ik een schadevergoeding gekregen. Niet dat het dat ook maar enigszins dekte. De schade zowel qua aanzien als qua persoon was enorm. Mensen keken me na op straat. Er werd over me gesproken. Maar ik heb altijd vertrouwen gehouden. “Het komt goed pap,” zei mijn dochter. En zo is het maar net.’

Met dank aan Freeke & Monster Advocaten te Amsterdam.

Han Vermeulen is momenteel fulltime werkzaam als fondsbeheerder bij Aberfeld Vermogensbeheer te Amsterdam.

‘Ik kon het juridisch gezien niet altijd volgen’

Galeriehouder **Michiel van Eijck** (52) werd afgelopen oktober vervolgd wegens de verkoop van *Mein Kampf*. Het genootschap Federatief Joods Nederland had aangifte gedaan. De media-aandacht was overweldigend. ‘Ik werd de hele dag gebeld.’

‘**H**et boek lag al jaren in de kast, maar toen het Openbaar Ministerie er een zaak van maakte, barstte het mediacircus los. Ik werd de hele dag gebeld. Het was met geen pen te beschrijven. Dan weer verscheen er een stuk in het NRC, het volgende moment stond ik met foto en al in *De Telegraaf*. Je moet dan sterk in je schoenen staan, hoor. Al die belangstelling kan ervoor zorgen dat je gaat twijfelen aan jezelf. Gelukkig heb ik daar nooit last van gehad. *Mein Kampf* is historisch materiaal dat bij mijn collectie past. Ik verkoop in mijn galerie ook kunst uit de Sovjet-Unie onder Stalin en China onder Mao. Dat is niet vanuit een ideologie, maar omdat het voor historici belangrijk is om kennis te nemen van de geschiedenis. Een verbod vind ik dan ook enorm achterhaald. Op internet is

Mein Kampf overal verkrijgbaar. Door alle media-aandacht was ik echter wél 24/7 met “mijn zaak” bezig. Het maalde steeds maar door mijn hoofd. Niet dat ik bang was voor de uitspraak, maar ik wilde goed beslagen ten ijs komen tijdens de zitting. Het was voor mij heel belangrijk dat ik mijn standpunt goed uit één kon zetten. Aanvankelijk wilde ik dan ook zelf mijn verdediging voeren. Toen Gerard Spong zijn diensten echter aanbood, kon ik natuurlijk geen nee zeggen. Dat zou wel heel arrogant zijn, denken dat ik het beter kan dan Spong. Tijdens de rechtszaak kon ik het juridisch gezien niet altijd volgen. Ik heb dat echter losgelaten. Had alle vertrouwen in mijn advocaat. Wat ik wel intimiderend vond was dat de hele zaal vol zat. Voornamelijk met historici, academici en journalisten. Probeer dan maar eens goed uit je woorden te komen. Uiteindelijk is me dat gelukkig toch gelukt. Waarschijnlijk omdat de zaak me zo aan het hart gaat.

Als Spong eerder ten tonele was verschenen, had ik het met hem wel over de media-aandacht gehad. Want hoe moet je daarmee omgaan? Als je nog nooit een interview hebt gegeven en plotse-

ling platgebeld wordt door de één na de andere krant dan is dat behoorlijk wennen. Later was zijn advies niet meer nodig. De media-aandacht kwam in golven. Bij die laatste golf wist ik het wel.

Het feit dat ik vervolgd ben voor iets wat in mijn ogen volkomen terecht is, heeft impact. Het gaat je leven beheersen. Zeker als je zo gedreven bent als ik. Wat het vermoeiend maakt, is dat mensen er continu naar vragen. Goedbedoeld uiteraard, maar duizend keer hetzelfde verhaal vertellen kost behoorlijk veel energie.

Er is een geldboete van 1.000 euro geëist. Wij gaan voor vrijspraak. We leven in 2014, kom op. Het gaat hier om vrijheid van meningsuiting. Ik heb dan ook alle vertrouwen in een goede afloop.’

Enkele weken na het interview oordeelde de rechter dat de verkoop van het boek in beginsel weliswaar strafbaar is, maar dat een veroordeling niet noodzakelijk is ter bescherming van een bevolkingsgroep. De verkoper heeft zelf niet aangezet tot haat, discriminatie en belediging, zegt de rechtbank. Het Openbaar Ministerie kondigde daarop aan in hoger beroep te gaan.

‘We willen de waarheid boven tafel’

Corrie Vroombout (58) zat in 1992 in het vliegtuig dat neerstortte in Faro. Zij en haar man verloren daarbij hun dochter Brenda (14). In 2013 spanden zij een procedure aan tegen Martinair. Hun vordering werd in eerste aanleg afgewezen. Het hoger beroep tegen dit vonnis gaat eind 2015 spelen. ‘Eindelijk hebben we een advocaat die voor onze belangen opkomt.’

‘Er zijn genoeg momenten geweest waarop ik ermee wilde stoppen. Dan zat ik weer met tranen in mijn ogen na een afspraak waarbij denigrerend was gereageerd. “Ik zou er niet aan beginnen hoor,” werd er dan gezegd. “U wint het toch niet.” Thuis riep ik over mijn toeren tegen mijn man dat ik er niet meer tegenkon. Dat ik niets meer met de advocatuur te maken wilde hebben. Maar twee dagen later kwam hij dan toch weer met een brief die hij had geschreven. Of ik er even naar wilde kijken. Als ik dan naar de foto van onze dochter keek die groot in de woonkamer hangt dacht ik: Bren, je moeder laat je niet vallen. En dan ga je toch weer door. We hadden er van het begin af aan bovenop moeten zitten. De mensen met de grootste mond kregen het meest gedaan. Maar als je net een vliegtuigongeluk hebt meegemaakt en je dochter bent verloren dan heb je wel iets anders aan je hoofd. Wij waren ruim

drie jaar volledig uit het veld geslagen. Verdoofd. We beseften niet wat ons was overkomen. Op zo’n moment heb je een advocaat nodig die er voor je is. Die met je meedenkt en voor je vecht. In werkelijkheid moesten we overal zelf achteraan en aan alles trekken. Ondanks dat kregen we mondjesmaat informatie. De rest komt wel, dachten mijn man en ik toen we overweldigd waren door ons verdriet. Maar de rest kwam niet. Dan waren we bij een herdenking in Laren en kregen we van andere slachtoffers en nabestaanden informatie over de afwikkeling van de ramp. Die vraag is ons nooit gesteld, dachten wij dan. Of we hoorden dat iemand zijn twee broers had meegenomen naar een *meeting* omdat hij het niet eens was met de hoogte van de schadevergoeding. Die werd opeens vele malen hoger. Maar wij hadden die twee broers niet. Evenmin hadden wij de kracht om zo voor onze belangen op te komen. Onze advocaat

In het Nationaal Archief blijken verklaringen te zitten van de cockpitbemanning die niet openbaar zijn en die gegevens bevatten die haaks staan op de in de rapporten opgenomen verklaringen. De Staat heeft dat op de zitting in januari 2014 erkend. Er wordt nu een deskundige benoemd die na moet gaan of de diverse beschuldigingen van de slachtoffers juist zijn.

was afstandelijk, om niet te zeggen arrogant. Hij verschaftte geen duidelijkheid en legde weinig uit. Later zou de deken te Amsterdam zeggen dat hij ons een schadevergoeding “door de strot had geduwd”.

Dat je na een ongeluk met zo’n enorm verlies te kampen krijgt én tegelijkertijd een juridische strijd moet voeren maakt je emotioneel kapot. Het is dat mijn man en ik zo’n sterke band hebben, anders hadden we het niet gered. “Zij heeft geen economische waarde,” werd er gezegd toen wij naar de schadevergoeding voor onze dochter Brenda vroegen. “Voor u misschien niet, maar voor ons wel,” heb ik geantwoord. Later dacht ik: ik had die man over tafel moeten trekken. En weer zat ik huilend in de auto.

Sinds 2005 hebben wij een andere advocaat. Het heeft lang geduurd voordat we een beetje vertrouwen kregen. Maar het blijkt ook anders te kunnen. Jan Willem Koeleman is duidelijk en eerlijk, maar bovenal: betrokken. Voor het eerst hebben wij het gevoel dat er voor onze belangen opgekomen wordt. Eind 2015 gaat de procedure tegen Martinair wederom spelen. Daarnaast loopt er een zaak tegen de Staat der Nederlanden, omdat de Raad voor de Luchtvaart destijds de slachtoffers verkeerd heeft geïnformeerd. Wij willen dat de waarheid boven tafel komt en dat er excuses worden aangeboden. Daarmee krijgen wij onze dochter niet terug, maar wel een stuk gerechtigheid. Voor Brenda.’

Recht in actie

Fotograaf Jan Banning legde internationale omgang met misdaad op beeld vast. Hij exposeert en verkoopt zijn werk op Advocatenblad Live!

Hoe gaan maatschappijen om met (zware) misdaad? Fotograaf Jan Banning bezocht politiebureaus, gerechtsgebouwen en gevangenis- sen in Uganda, de Verenigde Staten, Frankrijk en Colombia en legde er de omgang met criminaliteit vast op beeld. Hij hoopt dat zijn fotoproject Law & Order kijkers uitdaagt tot het stellen van vragen en dat de beelden tot nadenken stemmen. Banning: 'Is dit de manier waarop we misdaad tegen moeten gaan?'

Bannings beelden zijn te bekijken (en aan te schaffen) in Galerie Fontana aan de Lauriergracht nummer 11 in Amsterdam. Galerie en fotograaf zullen een selectie van het fotoproject Law & Order op 22 januari eenmalig tentoonstellen op Advocatenblad Live! in De Fabrique in Utrecht. Deelnemers aan het congres kunnen er werken van Banning aanschaffen. Tien procent van elk aangeschaft werk zal worden overgemaakt naar Lawyers for Lawyers dat opkomt voor advocaten die het werk onmogelijk wordt gemaakt.

Klerken Gina Perez en Mahira Marcola Julio Amigo bij Colombiaanse rechtbank. Rechters in het land hebben een enorme vertraging in te lopen.

Smeerolie voor het arbeidsrecht

Hoe werkt mediation? Paula Boshouwers, mediationadvocaat bij ReulingSchutte in Amsterdam, licht maandelijks een praktijkvoorbeeld door. Aflevering 18: 'Mediation en de nieuwe Wet werk en zekerheid'.

Paula Boshouwers

De nieuwe Wet werk en zekerheid (Wwz) neemt het huidige arbeidsrecht op de schop. Hoe gaan de wijzigingen in het ontslagrecht arbeidsmediations beïnvloeden?

De bedoeling van de Wwz is een vereenvoudiging, maar de algemene verwachting onder arbeidsrechtadvocaten is dat het juist lastiger wordt om een werknemer te ontslaan. Er komen verschillende ontslagroutes, met meer mogelijkheden voor hoger beroep en ontslaggronden zullen door de rechter strenger getoetst worden, zo is de verwachting. Alleen bij bedrijfseconomisch ontslag en langdurige ziekte kan een ontslagvergunning worden gevraagd bij het UWV, voor andere ontslaggronden moet men langs de rechter.

Tot nu toe wordt een verzochte ontbinding door de rechter veelal toegewezen vanwege een vertrouwensbreuk. De mate van verwijtbaarheid wordt verdisconteerd in de vergoeding (door arbeidsrechtkenner ook wel het 'smeerolie-effect' van de vergoeding genoemd). Uitgangspunt van de nieuwe wet is dat alleen als een ontslaggrond overtuigend aannemelijk kan worden gemaakt ontbinding kan volgen, anders niet. Een hoge(re) vergoeding dan de nieuwe wettelijke transitie vergoeding – die beduidend lager is dan de huidige kantonrechtformule – is alleen in uitzonderlijke situaties mogelijk. De verwachting is dan ook dat rechters minder snel zullen ontbinden. Een bijkomende factor is die van de mogelijk-

heid van hoger beroep en cassatie. Waar nu de mogelijkheden voor werknemers en werkgevers om op te komen tegen besluiten van het UWV en ontbindingsbeschikking beperkt zijn, ligt straks de weg open voor jarenlange procedures.

Dit alles heeft effect op het voortraject. Werkgevers zullen naar verwachting meer aandacht (moeten) gaan besteden aan het vormen van een goed functioneringsdossier formele verbetertrajecten. Dit zal de werkgever-werknemerrelatie belasten, hetgeen potentieel meer conflicten kan veroorzaken. Het vroegtijdig inzetten van mediation kan hier meerwaarde hebben. Zo kan tijdig gesproken worden over wederzijdse verwachtingen en kunnen daarover werkafspraken worden gemaakt. Ook in zaken waar werkgevers afscheid willen nemen, maar de ontslaggrond onvoldoende aannemelijk kan worden gemaakt, kan mediation uitkomst bieden. Partijen kunnen in mediation bespreken onder welke voorwaarden zij bereid zijn de samenwerking een tweede kans te geven, dan wel hoe zij op een goede manier afscheid willen nemen. In het laatste geval gelden de grenzen van de ontslaggronden en de wettelijke transitievergoeding namelijk niet, waardoor maatwerkafspraken mogelijk zijn. Mediation als de nieuwe smeerolie, zeg maar. Ook kan het risico van procedures hiermee worden afgeregeld. (Hoger) beroep zal, zo verwachten wij, vooral strategisch worden ingezet, om de onderhandelingspositie te versterken. Dit zal de dynamiek in de onderhandelingen veranderen; er komt een extra belang om er samen uit te komen.

Worden afspraken gemaakt over een minnelijke regeling, dan geldt onder het nieuwe arbeidsrecht een wettelijke bedenktijd van minimaal twee weken. In die periode, waar de werkgever de werknemer verplicht is op te wijzen, kan de werknemer zonder reden terugkomen op de gemaakte afspraken. Uiteraard wordt onder arbeidsrechtadvocaten al gesproken over manieren om hier op een efficiënte manier mee om te gaan, zoals het laten starten van de bedenktijd bij het bereiken van overeenstemming op hoofdlijnen en de twee weken gebruiken om de vaststellingsovereenkomst uit te werken en/of het aanbieden van een extra vergoeding als de werknemer geen beroep doet op zijn herroepingsrecht. Of dat stand houdt, moet de tijd leren.

Het in mediation treffen van een regeling zou kunnen bijdragen aan een voor beide partijen bevredigend traject. Het komt immers vaak ook aan op de wijze waarop partijen met elkaar omgaan. Als beide partijen als gevolg van de gesprekken bij de mediator 'vrede' hebben met een afscheid en de voorwaarden daarvan, zal wellicht ook minder snel de behoefte bestaan om terug te willen komen op de 'deal'.

Kortom, de nieuwe Wwz zal enorme invloed zal hebben op de dynamiek in het arbeidsrecht en in arbeidsmediations. Uw commentaar, ideeën, tips en trics, bijvoorbeeld over hoe in mediation omgegaan kan worden met de bedenktijd in geval van een vaststellingsovereenkomst, zijn welkom via: wwz@reulingschutte.nl

Korter is niet altijd beter

Pilots in het kader van het project civiele procesinnovatie roepen vragen op. Doet drang tot het verkorten van de doorlooptijden meer kwaad dan goed?

Nathalie Huijben en Eelkje van de Kuilen¹

Het project civiele procesinnovatie is veel advocaten niet bekend. Toch worden allen in de praktijk geconfronteerd met de pilots van dit project. Denk aan de sinds 1 januari 2013 aangepaste 'pilot' procesreglementen van de Rechtbank Gelderland en de Hoven Amsterdam en 's-Hertogenbosch. Of denk aan de versnelde procedures voor geselecteerde zaken bij de Rechtbank Den Haag. Wat is de stand van zaken rond de pilots voor civiele procesinnovatie?

De pilot bij de Rechtbank Den Haag is afgerond en geëvalueerd² en die bij de Rechtbank Gelderland wordt per 1 januari 2015 beëindigd. Bij de Gerechtshoven 's-Hertogenbosch en Amsterdam wordt de pilot nog voortgezet. Daar is vertraging ontstaan door een tijdelijke samenloop van oude en nieuwe zaken.

De pilots zijn ingevoerd met één doel: het verkorten van de doorlooptijden in de rechtspraak. Dit wordt via diverse maatregelen beoogd, bijvoorbeeld doordat het vragen van uitstel aan meer regels is gebonden en er kortere termijnen voor uitstel worden verleend.

Uit de eerste berichten over de tussenevaluaties en het rapport *In sneltreinvaart* blijkt dat de gewenste verkorting

van de doorlooptijd is behaald, al is het soms gering. Beide hoven stellen in elk geval dat de vernieuwde procesreglementen hebben geleid tot tijdwinst.³ Zo is in Amsterdam bij 25 procent van de zaken die in de eerste twee maanden van 2013 zijn aangebracht vóór september 2013 arrest geweest.⁴ Het Hof 's-Hertogenbosch spreekt zelfs over een verkorting van de doorlooptijd aan de 'voorzijde' met twee derde. De gerechtshoven beogen na de invoering van de KEI-wetsvoorstellen uiteindelijk veertig procent van de doorlooptijd te verkorten⁵.

Dan de vraag of het op deze wijze verkorten van de doorlooptijden wel zo'n goed idee is. Dat valt tegen. In de eerste plaats is voorafgaand aan de pilots nauwelijks onderzoek gedaan naar de oorzaken van de langere doorlooptijden⁶ en dat roept de vraag op of de voorgestelde maatregelen wel de meest effectieve zijn.

Daarnaast is het de vraag of het verkorten van de doorlooptijden eigenlijk wel zo nodig is. De afgelopen tien jaar is de snelheid van de civiele procedure sowieso flink toegenomen. Er is een sterke toename van het percentage zaken dat binnen één jaar wordt afge-

daan; van 34 procent in 1995 tot 63 procent in 2010⁷.

De pilots overtuigen niet. Zeker, het blijkt dat er een verkorting heeft plaatsgevonden bij de pilotzaken. Maar hoe zit het met de niet-pilotzaken? Hebben die zaken te lijden. Volgens de minister is een aantal niet-pilotzaken wegens de pilots aangehouden.

Ook bij het Hof 's-Hertogenbosch heeft de pilot een effect gehad op de niet-pilotzaken. Alle zaken, zowel lopende als nieuwe, vielen daar onder de werking van de pilot. Door de versneling in de procedure is de bezetting van het hof versterkt. Ook het Hof Amsterdam zag zich hiertoe genoodzaakt. Dergelijke maatregelen geven een vertekend beeld.

Zeker vanuit de advocatuur is er de nodige kritiek op de gevolgen van de maatregelen. De strenge handhaving van termijnen en de beperkingen van uitstel mogelijkheden leiden tot een gevoel van onevenredigheid.⁸ De efficiëncyslag aan de zijde van de rechterlijke macht zorgt voor een verhoogde werkdruk aan de zijde van de advocaten. Zij moeten binnen bepaalde termijnen handelen en het verkrijgen van uitstel is lastig, terwijl procedures regelmatig worden aangehouden als de procedure voor vonnis of arrest staat. Navraag onder verscheidene advocaten van grote

1 Nathalie Huijben en Eelkje van de Kuilen zijn respectievelijk advocaat ondernemingsrecht bij VDB Advocaten Notarissen en advocaat ondernemingsrecht bij AKD.

2 Rapport 'In sneltreinvaart', evaluatie van de Haagse pilot. Te vinden via: www.rechtspraak.nl. Verder hebben we navraag gedaan bij het Hof 's-Hertogenbosch. In november 2013 heeft daar een eerste evaluatie plaatsgevonden. Uit die evaluatie bleek dat het nog te vroeg was om conclusies te trekken en aanbevelingen te doen. Bovendien zijn die conclusies en aanbevelingen mede afhankelijk van de resultaten van de overige pilots.

3 Brief van het gerechtshof Amsterdam aan de Raden van Toezicht van de Nederlandse Orde van Advocaten d.d. 3 oktober 2013 te raadplegen via www.advocatenorde-middennederland.nl. We hebben navraag gedaan bij het Hof 's-Hertogenbosch.

4 Brief van het Gerechtshof Amsterdam aan de Raden van Toezicht van de Nederlandse Orde van Advocaten d.d. 3 oktober 2013 te raadplegen via www.advocatenorde-middennederland.nl.

5 Agenda van de Rechtspraak 2015-2018.

6 Rapport 'In sneltreinvaart', evaluatie van de Haagse pilot, p. 18.

7 Waarbij nog bedacht moet worden dat het aantal zaken in de periode 2000-2010 fors is toegenomen. Zie Eshuis (2007), p. 157, en Jaarverslag Rechtspraak 2011, p. 24.

8 Ynzonides en De Boer, 'Besteed tijd, geld en aandacht aan waar het werkelijk om gaat: instandhouding van een uitstekende én gemotiveerde rechterlijke macht!', *Nederlands Juristenblad* 2013-9, p. 22-23.

en kleine kantoren leert dat veel advocaten dit als pijnpunt ervaren. Ook partijen zouden zich gedwongen kunnen voelen om snel te procederen. Als een partij tijdens een procedure 'kort' is gehouden op de termijnen, is er weinig begrip voor het aanhouden van uitspraken.

Uit de evaluatie van de pilot bij de Rechtbank Den Haag is verder gebleken dat de advocaten het belangrijk vinden dat de rechter zich houdt aan de door hem aangegeven termijn voor vonnis. Deze termijn mag langer zijn, maar dat leidt tot minder ergernis dan een op korte termijn toegezegd vonnis wat vervolgens meermaals wordt uitgesteld.

Ook vrezen veel advocaten voor de zorgvuldigheid van de rechtspleging. Partijen hebben soms tijd nodig om alle bewuste feiten boven tafel te krijgen. De

gemoederen zijn soms verhit en partijen zijn erbij gebaat dat er wat tijd over het geschil is voorbijgegaan. De schikkingsbereidheid wordt soms, zo leert onze ervaring, juist door de lange doorlooptijden vergroot. Wij menen dat een korte doorlooptijd niet altijd het streven moet zijn. Snelheid is geen panacee voor het goed oplossen van geschillen.

Een laatste kritiekpunt vanuit de advocatuur was dat door deze verschillende pilots afbreuk werd gedaan aan de jarenlange uniformering van het burgerlijk procesrecht.⁹ Er zijn nu weer verschillende regels per instantie, dat terwijl bij de invoering van het landelijk procesreglement juist werd beoogd om de

wijze van procederen bij alle rechtbanken in de civiele zaken die met een dagvaarding worden ingeleid te uniformeren.¹⁰ Advocaten zijn veel tijd kwijt met het uitzoeken welke regels waar gelden.

Nu lijkt het probleem van het gebrek aan uniformering op korte termijn te worden opgelost. Het gerechtshof 's-Hertogenbosch bijvoorbeeld geeft aan dat er naar wordt gestreefd om bij de invoering van KEI per 1 juli 2015 weer tot één landelijk procesreglement te komen.¹¹ Maar het blijft voor de rechtspraak zaak om de gewenste uniformiteit en zorgvuldigheid van de rechtspleging niet uit het oog te verliezen bij de überhaupt twijfelachtige noodzaak om de doorlooptijden te verkorten.

⁹ Zie onder andere: Ynzonides en De Boer, Besteeds tijd, geld en aandacht aan waar het werkelijk om gaat: instandhouding van een uitstekende én gemotiveerde rechterlijke macht! In: *Nederlands Juristenblad* 2013-9, p. 22-23.

¹⁰ Considerans landelijk procesreglement.

¹¹ Verslag overleg Commissie Civiel Gerechtshof 's-Hertogenbosch d.d. 22 mei 2014.

advertenties

**Juristen hebben vaak een vertaling
Nederlands-Engels nodig en even vaak
moet de vertaling snel gemaakt worden.**

Wij hebben vertalingen op maat gemaakt, vaak overnacht, om dossier's aan te vullen sinds 1976.

Ervaring spreekt boekdelen.

Mail uw tekst naar pgidman@online.nl
of bel 06-20004823.

SPECIALIST ASSIGNMENTS NEED EXPERIENCED SPECIALISTS.

Ambities in de pensioenadvocatuur?

Gommer & Partners Pensioen Advocaten behandelt uitsluitend pensioenzaken en is de initiator van de PensionLawyers Association (PLA), met inmiddels al 12 deelnemende kantoren!

Succes en dus groei vraagt om uitbreiding met een:

advocaat met stevige kennis van pensioenrecht (bij voorkeur fulltime) én

afgestudeerd jurist met ambitie en aantoonbare affiniteit met pensioenrecht.

Kijk op onze website www.gommeradvocaten.nl voor meer informatie.

Geïnteresseerd? Stuur ons dan zo snel mogelijk je CV en korte en bondige motivering naar hennyvandenhurk@gommeradvocaten.nl

**Gommer
& Partners**
PENSIOEN ADVOCATEN

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

CASSATIE

IN CIVIELE ZAKEN

Aantjes Zevenberg ADVOCATEN

Mr K. Aantjes tel. 070 - 390 62 60
aantjes@ aantjeszevenberg.nl

Hiddema vs. Oppenheimer

Wat leert de strijd tussen cartoonist Ruben Oppenheimer en advocaat Theo Hiddema? Sander Dikhoff duidt het vonnis van de Maastrichtse voorzieningenrechter.

Sander Dikhoff

De spotprent is als uitingsvorm hét middel tot tarten van de grenzen van het toelaatbare. Waar het Hiddema betreft, hanteert Oppenheimer zijn giftigste pen. Het begon in 2012 met een cartoon over Hiddema (en zijn voormalige confrère Moszkowicz) waarin de term ‘louche advocaten’ werd gebruikt. Hiddema zag af van juridische stappen, daar was hij destijds ‘te mistroostig’ voor.

Maar Oppenheimers recente cartoon, met als bovenschrijft ‘Aangifte tegen louche advocaat’, leidde alsnog tot een kort geding. Hiddema vindt dat Oppenheimer hem niet ‘louche’ mag noemen omdat dat zijn goede naam en faam aantast. Oppenheimer vindt dat Hiddema vooral zelf zijn naam en faam aantast door veelvuldig in de media te koketteren met balanceren op de rand van het betamelijke. Als voorbeeld noemt hij het advies dat Hiddema ooit gaf aan welgestelden: koop een pistool om je te beschermen tegen Oost-Europese bendes.

Cartoonisten hebben een grote vrijheid van meningsuiting. Hun uitingen mogen beledigend, schokkend of verstorend zijn. Maar dat maakt de uitingsvrijheid niet onbeperkt, het moet worden afgewogen tegen een ander hoogwaardig belang, namelijk het recht op bescherming van eer, goede naam en persoonlijke integriteit. Waar de grens ligt, hangt af van de omstandigheden van het geval.

Eén van de omstandigheden is hoe Oppenheimer tot de cartoon kwam. Hij

had in *De Telegraaf* gelezen dat Hiddema door een privédetective is beticht van omkoping. En dat dekt volgens Oppenheimer de lading voor ‘louche’ (onguur, verdacht). Oppenheimer vindt dat hij met gebruik van die term geen feitelijk oordeel geeft over Hiddema, maar dat hij deze berichtgeving gebruikt om op spottende wijze het verschijnsel mediagretige advocaat te becommentariëren.

De rechtbank oordeelt dat het enkele feit dat Hiddema wordt beschuldigd van omkoping niet betekent dat deze beschuldiging ook juist is en dat er onvoldoende aanleiding is voor de bewuste kwalificatie, die immers een ernstig beschuldigend karakter heeft.

Voorts overweegt de rechtbank dat in dit geval het gestelde waardeoordeel veeleer het karakter heeft gekregen van een door Oppenheimer gepresenteerd feit en niet slechts een ‘prikkelende mening’. Een feit vereist onderbouwing, zeker nu het gaat om een ernstige beschuldiging betreffende de integriteit van Hiddema. Dat Hiddema een publiek figuur is en daarom forsere publicitaire tegenstoten mag verwachten en moet accepteren, zeker als hijzelf ook verbaal scherp uit de hoek kan komen, maakt dat niet anders. De rechter beslist dan ook dat Oppenheimer onrechtmatig heeft gehandeld en moet rectificeren. Hoewel Hiddema rectificatie niet meer nodig acht, gaat Oppenheimer toch in hoger beroep, zo begrijp ik.

Deze kwestie lijkt op de rechtszaak tussen voormalig advocaat Bram Moszkowicz en publicist Jort Kelder. Moszkowicz kwam op tegen door Kelder geuite – hem onwelgevallige – aantijgingen. Grotendeels tevergeefs. Kelder

mocht over Moszkowicz zeggen dat hij een beroepsleugenaar is, die zwart (afpersings)geld heeft aangenomen en vriendschappelijke banden heeft met criminelen. Alleen de term ‘maffiamaatje’ vond de rechter te gortig, namelijk zeer diffamerend, voor een advocaat uiterst schadelijk en zonder voldoende steun in het beschikbare feitenmateriaal. Ook als deze uitlating niet bedoeld was als een feitelijk oordeel maar als een waardeoordeel, was het over de grens van het rechtens betamelijke, onnodig grievend en onrechtmatig, aldus de rechter.

Conclusie: bij beantwoording van de vraag of een publicatie onrechtmatig is, wordt een afweging gemaakt tussen vrijheid van meningsuiting en recht op bescherming van eer en goede naam. Hoe de afweging uitvalt, hangt af van de omstandigheden van het geval, waaronder het onderwerp, de aard van de uiting en of het een feitelijk oordeel of een waardeoordeel betreft.

Ik voorspel dat Oppenheimer in hoger beroep in het gelijk zal worden gesteld, met name omdat de gekozen uitingsvorm een cartoon is waarin nu eenmaal, anders dan in een serieuze journalistieke context, provocerende overdrijving een toegestane usance is.

Ik acht dat ook wenselijk. Immers, de mediagolf die volgde op het vonnis van de rechtbank, is per saldo een *rectification by media*. De melding van Hiddema dat daadwerkelijke rectificatie achterwege mag blijven is dan ook geen douceur maar een poging Oppenheimer van een hoger beroep af te doen zien. Oppenheimer trapt daar niet in, hij weet dat een appel nodig is om die rectificatie te rectificeren.

1 Sander Dikhoff is media- en entertainmentadvocaat bij Dikhoff Van Dongen Advocaten te Amsterdam.

BESTGRADUATES LAW

AMBITIEUZE RECHTEN STUDENT?

exclusief netwerken met topkantoren

BestGraduates Law wordt georganiseerd met o.a. de volgende kantoren:

ALLEN & OVERY

Bird & Bird

DE BRAUW
BLACKSTONE
WESTBROEK

CLIFFORD
CHANCE

C/M/S/
Law.Tax

VanDoorne
Advocaten • Notarissen • Fiscalisten

Hogan
Lovells

HOUTHOFF BURUMA

HVG

NautaDutilh

NORTON ROSE FULBRIGHT

Stibbe

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten
en notarissen*

DOE MEE EN WIN EEN TRIP NAAR NY!

BestGraduates.nl

 /BestGraduates

Hoe werkt BestGraduates Law?

Meld aan en
upload cv + cijferlijst

online
capaciteitentest

Netwerken
top kantoren

Finale

Veel cash toegewenst in 2015

Wie een advocatenkantoor ziet als een normaal bedrijf en de brug slaat tussen de financiën en het werk van de advocaat, komt tot nuchtere inzichten, stelt interim Finance Manager Hans Schuurman. Hoe kunnen kantoren nieuwe ontwikkelingen in 2015 in hun voordeel gebruiken?

Hans Schuurman

Een advocatenkantoor beweegt zich in een woelige financiële omgeving. Een *fee earner* neemt per uur vele financiële beslissingen. Welk tarief wordt afgesproken met de cliënt? Wat wordt gedeclareerd? Welke debiteuren moeten worden gebeld? Wordt er dan nog winst gemaakt op het dossier?

De inkoopwaarde van uren is hoog. In *pitches* wordt door de cliënt geprobeerd de prijs te drukken. Wat kunnen kantoren daar tegenoverstellen? Geeft het kantoor korting en levert het daarmee een stuk van de winstgevendheid in, of zoekt men naar mogelijkheden om meer uit de uren van de advocaat te halen door te investeren in technologie en vaardigheden, zodat door efficiënter werken de cliënt een lagere totaalprijs krijgt? Wie kiest voor het laatste, moet kiezen voor een andere aanpak. In vier stappen naar een beter resultaat.

1. Ga uit van betaalde omzet

Traditioneel wordt binnen kantoren gestuurd, beoordeeld en beloofd op basis van declareerbare uren of declareerbare omzet. De *fee earner* ontvangt een (soms geldelijke) schouderklop op wat

nog slechts een boterzachte belofte van inkomsten is. Dit is niet altijd terecht.

Verzuimt de advocaat de declareerbare omzet te declareren, betaald te krijgen of wordt er te veel afgeschreven, dan blijken de geschreven uren een illusie. Want waar worden uiteindelijk de kosten en winstuitkeringen van betaald? Dat is betaalde omzet. Het is dus zaak goed zicht te houden op alle parameters van de omzetketen en dus op beschikbare uren, geschreven uren en omzet, declaraties en voorraden. Alles tot en met de feitelijke betaling van de declaratie. Dit vraagt om goede managementinformatie, die ook wordt begrepen door de *fee earner*.

In een tijd van prijsdruk, omvallende cliënten en verminderde groei is het zaak snel te declareren, frequent te monitoren waar de betalingen blijven en in opbouwende zin intern gesprekken te voeren over gedragingen van de advocaten rond omzet. Dit bij voorkeur op basis van gerichte rapportages en frequent overleg tussen *fee earner* en financieel manager of controller.

Sleutelwoorden bij financieel management zijn: inzicht en aandacht!

De laatste tijd verschijnen steeds meer artikelen over kantoren die belanden bij de afdeling bijzonder beheer van de banken (zie *Advocatenblad* 2013-10) of zelfs faillerende kantoren. Te vaak valt te lezen dat gebrekkige beheersing van onderhanden werk en debiteuren hen de das omdeed. Inzicht en aandacht voor werkkapitaal- en cashmanagement was veelal onvoldoende groot.

Niets is frustrerender dan dat een prachtkantoor de deuren moet sluiten door cliënten die niet betalen. De informatie zit per zes minuten nauwkeurig in uw urensysteem. Bespreek deze informatie en handel ernaar.

2. Investeer en innoveer

Met uitgaan van betaalde omzet alleen zijn kantoren er niet. Daarvoor is er meer nodig. Sinds 2008 zijn kantoren als het goed is wel klaar met kaasschaven in de kosten van de staf. Tijd dus om ook eens kritisch te kijken naar de uren van de advocaat zelf. Per slot van rekening vragen cliënten om lagere kosten. Hoe mooi zou het zijn als de vraag om lagere kosten beantwoord kan worden doordat het kantoor door efficiënter werken

toch tarieven op niveau kan houden, en dezelfde kwaliteit kan leveren in minder uren.

De kostprijs van de uren van een advocaat is hoog doordat het gaat om hooggekwalificeerde professionals, benodigde opleidingen, huisvesting, kennissystemen en de ondersteunende staf. Maar er is winst te behalen wanneer de werkzaamheden efficiënter worden ingericht of deels worden vervangen door slimme technologie. De tools zijn beschikbaar.

De nieuwe initiatieven op het gebied van innovatie zijn veelal te vinden binnen de driehoek *better, faster, cheaper*. In de buitenlandse literatuur wordt al langer geschreven over projectmanagement en procesverbetering oftewel *Legal Lean*, twee concepten die zijn gericht op het verbeteren van de werkprocessen (zie ook het artikel 'Verspillingen in de advocatuur' op www.ondernemendeadvocaat.nl). Door processen kritisch tegen het licht te houden met in andere branches gangbare technieken als beslissingsbomen en procesanalyse, kan een verzameling dossiers worden geanalyseerd, worden gestructureerd en vervolgens gemodelleerd.

Een aantal van u zal nu het bezwaar aanvoeren dat dit niet werkt voor uw dossiers, maar waar deelprocessen te standaardiseren zijn, kunnen ook de op te stellen documenten worden gemodelleerd en kunnen de dossiers als een project worden gepland, geprijsd en bestuurd. Niet elk arbeidsrecht dossier is die van een beursgenoteerde CEO met bijzondere bepalingen.

Hoe mooi zou het dan zijn voor de eenvoudige cliënt met het eenvoudigere dossier dat een kantoor de gestandaardiseerde zaken zou modelleren en voor een lage, vaste prijs aanbiedt. De eerste Nederlandse kantoren pakken deze concepten serieus op. Wacht niet te lang. De HEMA-akte bestaat al. En voor de kleine kantoren: zelf gedefinieerde sjablonen in Word zijn al een eerste stap. Een budgetsuggestie ter inspiratie: andere

kennisintensieve industrieën reserveren gemiddeld drieënhalve procent van de omzet als R&D-budget.

3. Specialiseer en focus

Pitches waarbij de prijs moet worden uitgedrukt in een uurtarief, doet dus zeer ervaren of zeer efficiënte advocaten tekort. Ervaring en onderzoek leert dat het over het hele dossier gezien goedkoper is een per uur duurdere ervaren advocaat in te zetten dan een goedkopere, maar niet gespecialiseerde, die zich eerst op kosten van de cliënt in de materie moet verdiepen. Specialisatie loont dus. Door te focussen op de unieke sterke punten van het kantoor, versterkt met 'leverage' door gebruik van technologie en bedrijfskundige vaardigheden maakt u de totaalprijs van een dossier concurrerder.

4. Kortom, kies strategisch

Vaker worden in *pitches* pakketten werk gedifferentieerd naar moeilijkheidsgraad. De gangbare term hiervoor in de literatuur is *unbundling*. Dit houdt in dat niet het hele pakket van juridische diensten wordt ondergebracht bij een hofleverancier, maar dat werk naar specialisatie en moeilijkheidsgraad wordt weggezet in de markt. Het kantoor dat het deelproces het meest kostenefficiënt kan bedienen, krijgt de opdracht. Gespecialiseerde en topkantoren doen het specialistische werk, maar voor de op meer basaal werk ingerichte advocatenkantoren is dit een bedreigende ontwikkeling. In de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk zijn de laatste jaren *Legal Process Outsourcing* (LPO)-partijen opgestaan, die zich richten op het efficiënt uitvoeren van de eenvoudigere of te standaardiseren deelgebieden en daarin snel zijn gegroeid. Ervaring in beide landen is dat elke euro groei in LPO de advocatuur daar twee euro kost door bedrijfsmatiger werken en de inzet van goedkopere juristen. De eerste partijen in Nederland staan al op, inclusief een kostenefficiënt zzp-netwerk van advocaten.

Hans Schuurman

Hans Schuurman is interim Finance Manager.

Hij richt zich op winst- en efficiëntieverbetering van advocatenkantoren. Op dit moment is hij Clustermanager Finance & Operations bij Pels Rijcken.

Hij spreekt en publiceert regelmatig (op persoonlijke titel) over nieuwe ontwikkelingen in de advocatuur en heeft de masterclass Winst- en Efficiëntieverbetering ontwikkeld.

Hans is oprichter en partner van Law4ce.com, een netwerk van adviseurs en kennispartners. Schuurman nodigt u uit mee te denken over ontwikkelingen in de advocatuur, bijvoorbeeld via de LinkedIn discussiegroep van Law4ce.

Wat kan uw kantoor daar tegenoverstellen? Niemand heeft een glazen bol, maar het is goed om te weten dat discussies over alternatieve prijsmodellen in belangrijke mate voortkomen uit de wens van de cliënt om de kosten onder controle te houden. Anders dan het platvloers geven van korting, kan het kantoor dus ook trachten het werk efficiënter te doen.

Er gebeurt al veel in de wereld om ons heen. Denk maar aan de succesvolle ondernemers van buiten de branche die toetreden. De kern van de nieuwe ontwikkelingen is: verdiep je in de behoeften van de cliënt, doe wat voor de cliënt van waarde is. Beschouw de keten en elimineer beperkende factoren. Al het meerdere kan in theorie worden gezien als verspilling van kostbare tijd. En daarvoor zijn de uren in de advocatuur te duur. Uitspraak bij een conferentie in het Verenigd Koninkrijk: 'You cannot know, what you do not know'.

Opvolger van Oranje

Landsadvocaat Johan van Oldenbarnevelt legde de grondslag voor bestuur zonder staatshoofd in de Nederlanden.

Robert Stiphout

Johan van Oldenbarnevelt
(1547-1619)

Johan van Oldenbarnevelt was een *self-made man*. In 1547 werd hij geboren in Amersfoort als kind van herenboer Gerrit Oudenbarnevelt. Een man met, zo schrijft historicus Luc Panhuysen in het *Historisch Nieuwsblad*, een 'vulkanisch temperament en losse handjes'.

De ongunstige omstandigheden in zijn jeugd weerhielden Johan van Oldenbarnevelt er niet van om de Latijnse school te doorlopen en rechten te gaan studeren in Leuven en Heidelberg. Na zijn studie vestigde hij zich als advocaat in Den Haag. Van Oldenbarnevelt kwam daar in dienst van het Hof van Holland, een rechtscollege dat trouw was verschuldigd aan de Spaanse koning en landheer Filips II. Nadat de Opstand tegen de Spaanse Koning uitbrak, vluchtte het Hof met zijn advocaten naar Utrecht. Maar Van Oldenbarnevelt koos ervoor in Den Haag te blijven en zich aan te sluiten bij de opstandelingen onder leiding van Willem van Oranje.

Van Oldenbarnevelts gevaarlijke besluit legde hem geen windeieren. Terwijl de Opstand de Nederlanden in chaos stortte, maakte hij een bliksemcarrière. Op zijn 29ste werd hij pensionaris, hoogste ambtenaar, van Rotterdam en mocht zo als afgevaardigde deelnemen in de Statenvergaderingen aan het Binnenhof. Hij schreef mee aan de Unie van Utrecht, de oprichtingsakte van de jonge Republiek der Verenigde Nederlanden die ook wel wordt gezien als de eerste versie van een

Nederlandse grondwet. En, minstens zo belangrijk, na de dood van de Prins van Oranje in 1584 ontpopte Van Oldenbarnevelt zich tot diens politieke erfgenaam. In 1586 werd hij benoemd tot landsadvocaat, een functie die hij tot zijn dood zou bekleden en waarin hij feitelijk de politiek leider van de Republiek zou worden.

Van Oldenbarnevelt gaf als landsadvocaat opdracht de zogeheten Corte Vertoninghe op te stellen, waarmee de juridische basis werd gelegd voor een staatsvorm zonder staatshoofd, zo schrijft Ben Knapen in diens biografie over Van Oldenbarnevelt *De man en zijn staat*. De macht lag daardoor bij de steden, vertegenwoordigd door de Staten-Generaal. Het was Van Oldenbarnevelt bovendien die volgens Knapen de Unie met redeneren, steekpenningen en benoemingen bij elkaar wist te houden.

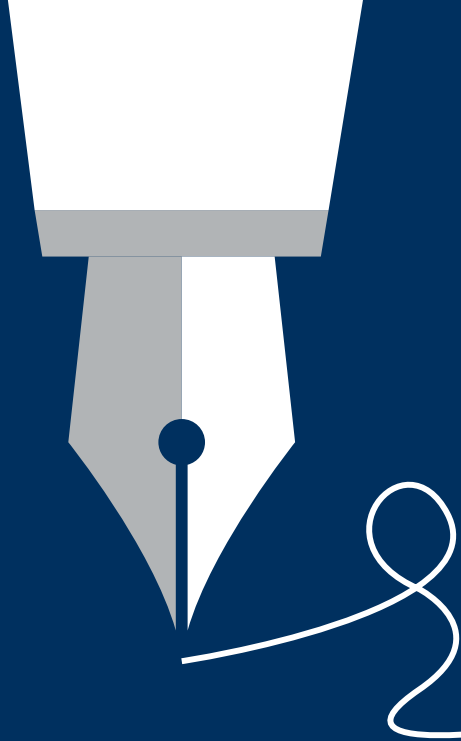
Met de jonge prins Maurits ging de landsadvocaat een bijzondere samenwerking aan. Van Oldenbarnevelt zorgde dat er kon worden geregeerd en financierde de oorlog tegen de Spanjaarden met een nieuw financieel product: staatsobligaties. Maurits, een uitmuntend veldheer, voerde de opdrachten uit van de landsadvocaat.

Gaandeweg dreven Maurits, wiens ster door militaire successen rijzende was, en de als autoritair en driftig te boek staande Van Oldenbarnevelt uit elkaar. Hun eerste onenigheid betrof een veldtocht van Maurits tegen Duinkerker kapers diep in Spaans gebied. Maurits zag er niets in, maar Van Oldenbarnevelt stond er onder druk van Amsterdamse kooplieden op. De prins stuitte op de Spanjaarden en kon deze in de Slag bij Nieuwpoort slechts met veel verliezen en geluk verslaan.

Uiteindelijk legde een religieus-politiek conflict een bom onder het koppel. Het conflict had zijn wortels in een ruzie tussen de Leidse hoogleraren Arminius en Gomarus. De volgelingen van Arminius geloofden dat God de mens enige vrije wil had gegund. De volgelingen van Gomarus geloofden dat alles door God was voorbeschikt. Van Oldenbarnevelt sloot zich aan bij de eerste en stelde dat de tolerantie desnoods met geweld mocht worden afgedwongen. Dat was tegen het zere been van prins Maurits die terecht een burgeroorlog vreesde. Maurits wist de ene na de andere stad voor zich te winnen en uiteindelijk liet hij Van Oldenbarnevelt arresteren wegens landverraad. Na een showproces werd Van Oldenbarnevelt schuldig bevonden en op 72-jarige leeftijd onthoofd. Voordat de beul zou toeslaan, richtte de landsadvocaat zich tot het publiek: 'Mannen, geloof niet dat ik een landverrader ben: ik heb eerlijk en vroom gehandeld als een goed patriot.'

Hugo de Groot (1583-1645)
Johannes van der Linden (1736-1835)
Pieter Paulus (1735-1796)
Rutger Jan Schimmelpenninck (1761-1825)
C.F. van Maanen (1769-1846)
Jonas Daniël Meijer (1780-1834)
Tobias Asser (1838-1913)
Engelbert Nicolaas de Bruijn (1840-1919)
Thom Fruin (1869-1945)
Pieter Jelles Thodstra (1860-1950)
Adolphine Eduardina Kok (1873-1928)
Johannes Diloot (1880-1954)
Frida Katz (1885-1963)
Ali Visser van Urentboom (1893-1979)
G.W. van der Does (1894-1972)
Pieter Willem van Doorn (1896-1971)
Hendrik Mulderij (1896-1970)
Otto Verspaalen (1912-1991)

"Dankzij de arbeids-
ongeschiktheidsverzekering
van M is mijn financieel
dossier op orde"

M-VERZEKERINGEN

Dossier op orde

Arbeidsongeschiktheid heeft een grote impact op uw leven en carrière. Weet u wat er gebeurt met uw inkomen als u door omstandigheden niet meer kunt werken? Een AOV kan uw wegvallende inkomen (deels) opvangen. De AOV van M-verzekeringen geeft u zekerheid en zorgt ervoor dat uw financieel dossier op orde is; voor nu en in de toekomst.

M biedt als specialist verzekeringen voor advocaten, notarissen, accountants en andere business professionals. Door onze inkoopkracht kunnen wij scherpe premies bieden voor een zeer complete dekking. Ook uw dossier op orde met M? Kijk voor ons complete aanbod op www.m-verzekeringen.nl of neem gerust contact met ons op.

M-VERZEKERINGEN.NL

Ringbaan West 240 • Tilburg • T 013 594 28 28 • m@mutsaerts.nl

Beloningsafspraken

Wat is wel en niet toegestaan tussen advocaat en cliënt?

Aldert van der Bent en Patrick Slob¹

In Gedragsregel 25 is het gedragsrechtelijk kader opgenomen voor beloningsafspraken tussen advocaat en cliënt. Uitgangspunt is dat de advocaat bij het vaststellen van zijn declaratie een, alle omstandigheden in aanmerking genomen, redelijk salaris in rekening brengt (lid 1). Relevante omstandigheden in dat verband zijn onder meer het belang van de zaak, de draagkracht van de cliënt en de mate van vereiste specialistische deskundigheid.² Een verloren zaak kan aanleiding geven tot matiging, maar een advocaat is daartoe niet verplicht.³ Tegelijkertijd zal een advocaat achteraf niet snel kunnen zeggen dat een overeengekomen beloning te laag is.

Het Hof van Discipline leert dat het honorarium in elk geval kostendekkend moet zijn én dient te voorzien in een (bescheiden) salaris voor de advocaat.⁴ Dat is de tuchtrechtelijke ondergrens. De tuchtrechtelijke bovengrens wordt bereikt indien een advocaat 'duidelijk excessief declareert'.⁵

De vraag of een beloningsafspraken tuchtrechtelijk toelaatbaar is, moet overigens worden onderscheiden van de situatie waarin de cliënt het niet eens is met de omvang van de declaratie. Daarvoor geldt een andere procedure.⁶ De tuchtrechter is

niet bevoegd dit soort declaratiegeschillen te beslechten, maar ziet het slechts als zijn taak in te grijpen als het berekende salaris buiten de voornoemde grenzen treedt.⁷ Zo werd door de tuchtrechter een salarisbedrag van f 75.000 als excessief aangemerkt toen kwam vast te staan dat de tijd waarvoor het bedrag werd gerekend (dossierstudie) in het geheel niet was besteed.⁸

Gedragsregel 25 kent ook nog een tweetal verbodsbepalingen. Het staat de advocaat niet vrij overeen te komen dat slechts bij het behalen van een bepaald gevolg salaris in rekening wordt gebracht (*no cure, no pay*, lid 2). Bovendien mag de advocaat niet overeenkomen dat het salaris een evenredig deel zal bedragen van de waarde van het door zijn bijstand te bereiken gevolg (*quota pars litis*, lid 3). Ratio van beide verboden is dat de kernwaarde onafhankelijkheid op de helling wordt gezet wanneer een advocaat een rechtstreeks financieel eigen belang krijgt bij de afloop van een zaak. Ook tracht men aldus 'Amerikaanse toestanden' te voorkomen. Beide regels zijn ook vastgelegd in de Verordening op de advocatuur.

Sinds 1 januari 2014 is het verbod op resultaatgerelateerde beloning als experiment gedeeltelijk en voor de duur van vijf jaar opgeheven voor letselschadezaken en overlijdensschadezaken waarin aansprakelijkheid nog niet vaststaat. Afsproken mag worden dat de advocaat niets rekent als het afgesproken financiële resultaat uitblijft (*no cure, no pay*) en dat in geval van succes het overeengekomen uurtarief mag worden verhoogd tot maximaal het

dubbele (*success fee*). Bij dat alles geldt een maximaal honorarium van 25% van het feitelijk behaalde financiële resultaat. Als ook specifieke kosten (zoals medisch advies) in de betalingsafpraak worden meegenomen, zal het uurtarief met 150% mogen worden verhoogd en bedraagt het maximaal honorarium 35%. Advocaten dienen zich voor het aangaan van dergelijke beloningsafspraken aan te melden bij hun raad van toezicht.

Toch is tot op zekere hoogte ook buiten dit experiment resultaatgerelateerde beloning mogelijk. Blijkens de Nota van Toelichting is met de Verordening namelijk niet beoogd inbreuk te maken op de jurisprudentie hierover van 10 november 1997⁹ en 9 februari 1998.¹⁰ Daarin oordeelde het Hof van Discipline een afspraak toelaatbaar waarbij de verhoging van een (flink) lager uurtarief, in geval van het bereiken van een positief gevolg, wordt gerelateerd aan een percentage van de waarde van dat positieve gevolg, mits dat lagere tarief maar kostendekkend is en voorziet in een bescheiden salaris voor de advocaat. Het hogere uurtarief bij positief resultaat mag ook vooraf al zijn vastgesteld.

Een andere toegelaten beloningsafspraken is het incassotarief in geval van de inning van eenvoudige geldvorderingen, waarvoor in Gedragsregel 25 lid 3 expliciet een uitzondering is opgenomen. De advocaat rekent dan als beloning een percentage van het geïncasseerde bedrag. Ook het overeenkomen van een vast honorarium is toegestaan, waarbij het van belang is duidelijk af te kaderen welke werkzaamheden voor de *fixed fee* zullen worden verricht.

1 Advocaten bij Wybenga advocaten in Rotterdam.

2 F.A.W. Bannier, *Zoals een behoorlijk advocaat betaamt – Advocatengedragsrecht*, Apeldoorn-Antwerpen: 2011, p. 112.

3 Hof van Discipline 13 december 1993, nr. 1813, *Advocatenblad* 18 februari 1994.

4 Hof van Discipline 9 februari 1998, nr. 2474, *Advocatenblad* 19 maart 1999.

5 Hof van Discipline 13 december 1993, nr. 1813, *Advocatenblad* 18 februari 1994.

6 De begrotingsprocedure uit de Wet tarieven burgerlijke zaken komt per 1 januari 2015 te vervallen. De nieuwe Wet positie en toezicht advocatuur verplicht de Orde om bij verordening regels te stellen over de aansluiting bij een klachten- en geschillenregeling ter beslechting van declaratiegeschillen. Ook is het mogelijk een incassoprocedure bij de civiele rechter

te starten; er is dan meer discussie over de hoogte te verwachten.

7 Hof van Discipline 20 januari 1992, nr. 1584, *Advocatenrecht* p. 88.

8 Hof van Discipline 14 december 2001, nr. 1488, *Advocatenblad* 4 oktober 2002.

9 Hof van Discipline nr. 2589, *Advocatenblad* 30 april 1999.

10 Hof van Discipline nr. 2474, *Advocatenblad* 19 maart 1999.

ONDERHANDELEN: zo moet het

Foto: Frans Lemmens / Hollandse Hoogte

Kunnen advocaten onderhandelen? Voormalig advocaat en onderhandelingsexpert Elodie van Sytzama traint advocaten. Volgens haar is er ruimte voor verbetering. Vijftien valkuilen bij onderhandelingen.

Elodie van Sytzama¹

1 WEES OPRECHT NIEUWSGIERIG

Voor de rechtbank moet een advocaat per definitie polariserend zijn. Veelal wordt de taal van processtukken dan ook één op één overgenomen in een onderhandeling. Maar een onderhandeling vraagt om een andere aanpak. 'Om iemand van gedachten te laten veranderen, moet je weten wat zijn gedachten zijn,' stelde medeoprichter van het *Harvard Negotiation Project* Roger Fisher. Voor de rechter moeten advocaten stellen, maar in een onderhandeling kunt u beter vragen stellen. Advocaten die nieuwsgierig zijn en iemand het hemd van het lijf vragen, zijn in onderhandelingen de beste partij.

2 LEG VAAK CONTACT

Elk contact is onderdeel van een onderhandeling. Door op meerdere momenten contact te hebben, kan een relatie ontstaan. Ook als er geen duidelijke vraag te stellen is, kan het daarom goed zijn even te bellen opdat de advocaat kan horen wat er aan de andere kant speelt. Veelal worden advocaten boos als de advocaat van de wederpartij niet reageert, maar dreigen komt de onderhandeling niet ten goede. Bel even en maak een praatje: 'Ik zou nog iets van je krijgen, hoe gaat het bij jou?' Misschien is het door drukte of een zieke secretaresse dat informatie niet doorkomt, dat hoort u dan snel genoeg.

3 HOUD INHOUD EN RELATIE UIT ELKAAR

Advocaten vergeten vaak inhoud en relatie uit elkaar te houden. Voorbeeld: 'Ik wil er graag met jullie uitkomen dus ik ga akkoord met tachtig procent in plaats van honderd.' Ander voorbeeld: 'Laten we iedereen de kans geven om hier iets over te zeggen', waarna een eideloze bespreking volgt.

De inhoudelijke zaak krijgt aandacht door een assertieve houding, relatie krijgt gewicht met empathie. Met relatie worden twee dingen bedoeld: het onderlinge vertrouwen en dat wat belangrijk is voor de ander. Oprechte interesse voor dat wat belangrijk is voor de ander bouwt aan het onderlinge vertrouwen. Inhoud is hetgeen dat belangrijk is voor u en daarop bent u assertief.

¹ Elodie van Sytzama is voormalig advocaat en oprichter van New Resolution te Amsterdam.

Wees dus assertief en helder in wat u wilt, en zeg het met een glimlach. Dat is beter dan een *'take it or leave it'* die niet is waar te maken. *'Take it or leave it'* is per slot van rekening maar één keer mogelijk bij dezelfde advocaat (of bij zijn kantoor).

4 KIJK VERDER DAN DE CONTRACTPARTIJEN

Te veel advocaten beperken zich in een onderhandeling tot de contractpartijen. Wat als ze vaker zouden onderzoeken welke andere partijen bij een zaak betrokken kunnen zijn? Achter iedere cliënt zit een wereld van invloeden en belangen: andere conflicten, bazen, collega's, de publieke opinie, de mensen thuis. En wat is de invloed van uw eigen baas of van de andere partners?

Een grotere onderhandeling is als een campagne. U kunt de onderhandelingscampagne in kaart brengen (*mappen*). Als alle partijen, adviseurs en hun belangen en onderlinge verhoudingen op de kaart staan, is het schaakspel duidelijk. Relaties zijn van waarde, ook in kleinere onderhandelingen. Uw kantoorgenoot kent de lastige oudere advocaat van de wederpartij die u het leven zuur maakt en vertelt een leuke anekdote over haar, zodat zij weer wat menselijker voor u wordt. Check de via verkregen veronderstellingen wel in het gesprek.

5 DENK AAN UW LICHAAM

Uw lichaam verraadt u. Terwijl de juiste woorden op het juiste moment worden gezegd, vertelt het lichaam wat er echt wordt gedacht. Schouders verstijven, de ademhaling wordt sneller, een gezicht verstrakt.

Een eerste stap voor verbetering: ontspan de kaken. Als de kaken ontspannen, ontspant het lichaam, de ademhaling wordt langzamer en de stem daalt een paar octaven. Een lage stem heeft meer overwicht. En voor telefonisch contact: spreek met een glimlach. Dat merkt de ander.

6 UW CLIËNT IS DE BASIS

Advocaten vereenzelvigen zich vaak met hun cliënt. Belangrijk om te weten is dat de onderhandeling die u voor de cliënt met de wederpartij voert, niet de enige onderhandeling is. De eerste en misschien wel belangrijkste onderhandeling is die met uw cliënt. Daar legt u de basis. Het gaat enerzijds om de informatie die u van uw cliënt krijgt – de juiste en volledige informatie – en anderzijds om wat voor advocaat u wilt zijn, hoe u wilt overkomen op advocaten waar u in de toekomst mee zult onderhandelen. Onderhandelen zou voor minstens vijftig procent uit voorbereiding moeten bestaan. Wat is de speelruimte, wat zijn de echte wensen van de cliënt, hoe was de relatie voor het conflict, hoe is het conflict ontstaan en hoe staat de andere partij er voor? Wat heeft de cliënt buiten deze onderhandeling voor ideeën over de toekomst? Hoe wil de cliënt dat de communicatie met de wederpartij in de toekomst zal zijn?

Een voorbereiding levert aanknopingspunten om niet op te geven en door te gaan. Een nee is het begin van een ja: 'Interessant dat u dat bedrag noemt, maar volgens mijn informatie en gebaseerd op xyz zou het bedrag y moeten zijn. Hoe bent u tot dat bedrag gekomen?' Of: 'Ik denk dat het hier om gaat. Wat is belangrijk voor uw cliënt? Voor mijn cliënt is dat xyz.' 'Als dat is opgelost zijn we er dan?' 'Wat heeft u nodig om dit voor elkaar te krijgen?'

7 HOUD HET HOOFD KOEL

Good cop bad cop, dreigementen, boze houdingen, arrogant gedrag; het is allemaal bedoeld om u uit balans te brengen. En als dit u irriteert, werken deze tactieken dus goed op u. Als u ook op dit vlak goed bent voorbereid, dus weet wat de andere partij zal zeggen, dan kunt u út deze aanval op de relatie blijven en u focussen op de inhoud. U beheerst het spel zodat u het irriterende gedrag bij de ander kunt laten, waardoor de onderhandeling weer over de inhoud zal moeten gaan.

Weet dat een emotionele uitbarsting nooit langer duurt dan twintig minuten, mits u geen olie op het vuur gooit. Dus als de ander echt boos is, laat het maar even gebeuren. Luister goed, misschien hoort u nog iets wat een ander licht op de zaak werpt. Gebruik het gedrag van een ander niet tegen diegene, het zal u meer opleveren als u uw onderhandelingspartner zijn of haar gezicht laat redden.

8 DENK AAN UW REPUTATIE

Het is een misvatting dat een onderhandeling slechts eenmalig is. De hele wereld is binnen vijf handdrukken bereikbaar. Kunt u nagaan hoe dichtbij iedereen is in uw beroepsgroep. U komt mensen altijd weer direct of indirect tegen. Uw reputatie smelt u zogezegd ver vooruit.

9 WEES CREATIEF

Het eerste wat de cliënt van u vraagt is vaak niet datgene wat hij echt wil. Hij vraagt om ontbinding, maar eigenlijk wil hij een manier om zijn bedrijf te laten overleven. Hij vraagt een garantie, maar eigenlijk wil hij de zekerheid dat iemand in tien jaar tijd, als zijn kinderen gaan studeren, heeft terugbetaald. Aan u om creatieve oplossingen te bedenken die echt recht doen aan het belang van de cliënt, en daarvoor moet u eerst onderzoeken waar het echt om gaat.

10 HOUD HET OOG OP DE BAL

Laat u niet afleiden door advocaten van de wederpartij, bijt u niet vast in uw eigen niche, onderhandelen gaat niet om winnen. Een cliënt vroeg diens huisadvocaat om een advocaat in het eigen team van de zaak af te halen. Deze advocaat zette de relatie met de onderhandelingspartij op het spel door steeds meer zekerheden te verlangen, meer dan de cliënt zinvol achtte.

te. De advocaat in kwestie was zo met punten scoren bezig dat hij er aan voorbijging dat de cliënt er belang bij had dat de deal zou slagen. In dit geval had hij beter kunnen meedenken en samenwerken met de wederpartij.

11 Blijf uzelf

Probeer niet iemand anders te zijn. Iedereen heeft een talent waar hij bijzonder goed in is. Ga niet uit principe het gevecht aan met een dominante wederpartij omdat u vindt dat u hard moet overkomen en houd het niet zakelijk als uw cliënt even zijn verhaal kwijt moet. De een wil snel naar de kern en de ander moet eerst even contact maken op het menselijke niveau. Verdiep u in het verschil tussen mensen en stijlen en doe er uw voordeel mee.

12 Laat stiltes vallen

Mensen hebben de neiging stiltes vol te praten. Vaak komt dit door een gebrek aan voorbereiding. Stel een open vraag die u heeft voorbereid, laat een stilte vallen. Tien tegen één dat de ander binnen twintig seconden gaat praten. Mensen worden ongemakkelijk van stiltes en gaan ze vullen. Weer andere mensen hebben stilte nodig om informatie op zich in te laten werken en deze van alle kanten te bekijken. Meer informatie komt dan niet aan of wordt simpelweg

niet verwerkt tot de volgende afspraak. Zonde van uw tijd. Door stiltes te laten vallen, bespaart u tijd en krijgt u de antwoorden die u zoekt.

13 Wees helder

Wist u dat advocaten het heel lastig vinden om in één woord en soms zelfs in één zin te zeggen waar het om gaat? Toch verwachten we van onze gesprekspartner dat die het wel in één zin kan samenvatten. Leer uzelf aan om wat u uit een gesprek wilt halen voor uzelf samen te vatten in één woord per onderwerp en check aan het einde van het gesprek of uw gesprekspartner die woorden heeft opgepikt. Bijvoorbeeld zo: 'Zou je willen samenvatten wat voor mij belangrijk is zodat ik zeker weet dat ik duidelijk ben geweest?' Op die manier komt het echt aan en gaat de ander met u meedenken omdat die woorden blijven hangen.

14 Zorg voor een alternatief

In onderhandelen is het grootste risico dat u op het punt komt dat u per se wilt dat de deal zal slagen. Dat is het punt waarop emoties mee gaan spelen en objectiviteit lastiger wordt. Om dat te voorkomen moet u altijd zorgen voor

een alternatief dat aan dezelfde belangen beantwoordt als de deal waar u nu voor staat. Dus koopt u een huis, zorg voor een alternatief dat voldoet aan dezelfde belangen. Als de belangen zijn meer ruimte en minder trappen, zal het alternatief een ander huis zijn. Als het belang is om reistijd te besparen – daarom zoekt u een huis dichterbij – kan het alternatief ook een chauffeur zijn waardoor u in de auto kunt werken, of een crèche bij het werk in plaats van bij huis.

15 Onderhandelen is een kunst

Er zijn uitzonderingen: een Nederlandse advocaat in een grote onderhandeling had drie dagen de wederpartij, een Amerikaanse bankier, aangehoord. Deze schold en tierde over wat cliënt van de Nederlandse advocaat fout had gedaan. Een gesprek was niet mogelijk, er was geen inhoudelijke uitwisseling en de zaak liep vast. Na zich drie dagen af te vragen hoe hij dit kon doorbreken, stond de Nederlandse advocaat op en blafte de Amerikaanse bankier op diens eigen toon toe dat hij beter kon stoppen met zijn onbeleefde gedrag. De bankier hield op. De onderhandeling kon beginnen en slaagde. Riskant, maar de Amerikaanse bankier is de uitzondering op de regel. Onderhandelen blijft mensenwerk, en een kunst. <<

advertenties

TOGA
atelier
S c h o u t

Kwaliteit met oog voor detail

Voering in vele kleuren leverbaar

www.toga-atelierschout.nl

info@toga-atelierschout.nl

Industrieweg 51
3044 AS Rotterdam
Tel.: 010 245 07 66
di t/m vr 9:00 - 17:30
zaterdag op afspraak

mr H.L. van Lookeren Campagne cassatieadvocaat

- cassatie-quick scan (eisend en verwerend)
 - cassatieadvies (uitgebreid, eisend en verwerend)
 - second opinions (eisend en verwerend)
 - cassatieprocedures (eisend en verwerend)
- uiteraard in overleg met de zaaksadvocaat ook op toevoegingsbasis, waar mogelijk!

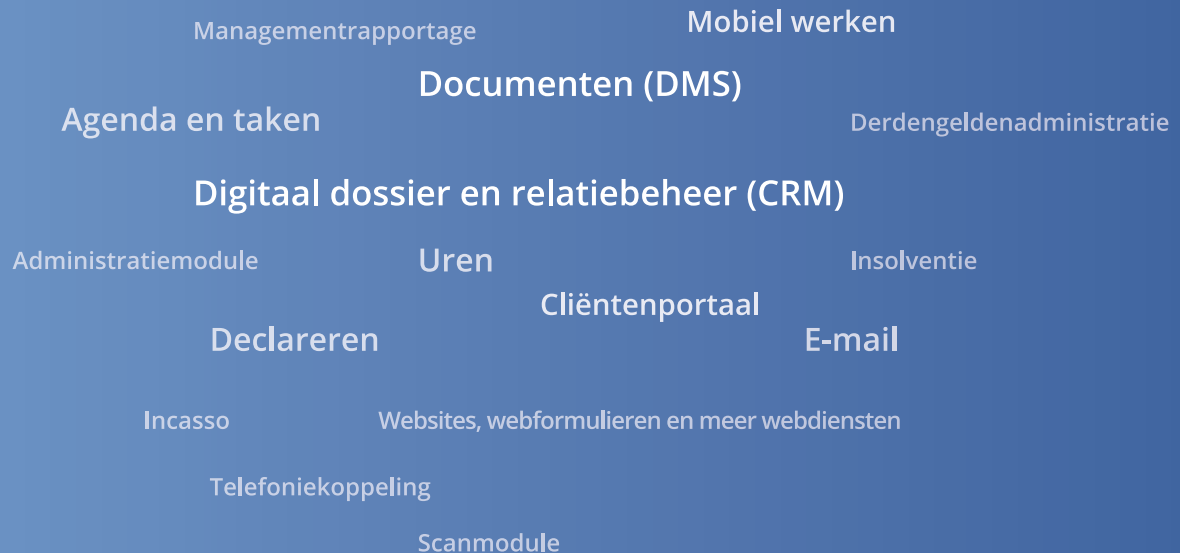
Postbus 91472
2509 EB Den Haag
tel: (070) 383.67.80, fax: (070) 385.52.77
info@hlvanlookeren.demon.nl
http://www.advocatenkantoorvlc.nl/

BaseNet Advocatuur

De online totaaloplossing voor de advocatuur

De meest complete oplossing voor advocatenkantoren

Door jarenlange ervaring en continue doorontwikkeling, integreert BaseNet Advocatuur alles wat een advocatenkantoor dagelijks nodig heeft binnen één online systeem. Dit verhoogt het gebruikersgemak en de efficiëntie aanzienlijk en levert een enorme kostenbesparing op. Naast de volledige integratie van uitgebreide modules zoals boekhouding, zijn er ook koppelingen met externe boekhoudpakketten mogelijk.

BaseNet is niet alleen qua systeem superieur, maar ook qua service. Overstappen naar BaseNet is zeer eenvoudig dankzij een kosteloze dataconversie; stap voor stap begeleid door uw accountmanager en een professionele servicedesk.

➔ Zie ook www.basenetadvocatuur.nl en onze folder bij deze editie van *Advocatenblad*

BaseNet Advocatuur is aanwezig op **ADVOCATENBLAD LIVE!** Inschrijven: www.advocatenbladlive.nl

ORDEBERICHTEN

Vernieuwde registratie specialisaties

Op 1 januari 2015 treedt de Wet positie en toezicht advocatuur in werking. Ook de vernieuwde regelgeving van de NOvA wordt dan van kracht. Direct gevolg van de vernieuwde regelgeving is dat de registratie van advocaten op het tableau wordt uitgebreid en vernieuwd (artikel 8 nieuw). Ter voorbereiding op de nieuwe registratie en publicatie heeft u op 26 of 27 november jl. een e-mail ontvangen van de NOvA. Via de link in die mail kunt u rechtsgebieden waarin u gespecialiseerd bent en specialisatieverenigingen waarvan u lid bent doorgeven. U kunt deze gegevens doorgeven tot 31 december 2014.

Welke informatie wordt er geregistreerd op het tableau? Naast de gebruikelijke contactgegevens van advocaten worden vanaf 1 januari 2015 onder meer de volgende gegevens geregistreerd:

- naam en contactgegevens van de patroon van stagiaires;
- de specialisaties van een advocaat;

- specialisatieverenigingen waarvan de advocaat lid is;
 - tuchtrechtelijke beslissingen;
 - bestuursrechtelijke beslissingen (boetes en lasten onder dwangsom).
- Alle op het tableau geregistreerde gegevens zijn inzichtelijk voor de betrokken advocaat, de raad van de Orde (voorheen de raad van toezicht), voor de Algemene Raad, het college van toezicht en voor de raden en het Hof van Discipline (artikel 8a, eerste lid).

Salaris stagiaire

Het bruto-maandsalaris van de stagiaire die een volledige werkweek werkt, bedraagt met ingang van 1 januari 2015, exclusief vakantiebijslag, onkostenvergoeding en dergelijke minstens:

- gedurende het eerste jaar: 2.242 euro (was 2.207 euro);
- gedurende het tweede jaar: 2.556 euro (was 2.516 euro);
- gedurende het derde jaar: 2.840 (was 2.795 euro).

Het salaris wordt in geval van parttime-arbeid naar evenredigheid berekend.

Financiële bijdrage 2015

Het college van afgevaardigden heeft op 4 december, conform artikel 32, tweede lid van de Advocatenwet, de financiële bijdrage voor 2015 vastgesteld. Voor categorie 1 zal een bijdrage van 832 euro worden gevraagd. Voor categorie 2 273 euro. De financiële administratie van de NOvA zal in de laatste week van januari 2015 de facturen verzenden. U bent wettelijk verplicht de bijdrage te betalen indien u op 1 januari van het betreffende jaar op het tableau ingeschreven staat als advocaat.

COLOFON

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Nederlandse orde van advocaten

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse orde van advocaten. De Orde verzorgt de rubrieken Van de Orde, Geschillencommissie, Tuchtrecht, Transfers en de column Ten slotte van de landelijk deken.

Samenstelling algemene raad Nederlandse orde van advocaten

- Walter Hendriksen (algemeen deken)
- Bart van Tongeren (plaatsvervangend deken)
- Hans Vogels
- Marjan van der List
- Bert Fibbe
- Bernard de Leest

Bureau van de Orde

Raffi van den Berg
(algemeen secretaris)

Bezoekadres

Neuhuyskade 94
2596 XM Den Haag
Tel. 070 – 335 35 35
Fax 070 – 335 35 31
E-mail info@advocatenorde.nl
KvK-nummer: 27339260
BTW-nummer: NL002872833B01

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

Helpdesk

helpdesk@advocatenorde.nl
Tel. 070-335 35 54

Twitter

@Advocatenorde

LinkedIn

Nederlandse orde van advocaten

Facebook

Nederlandse orde van advocaten

@ADVOCATENORDE

Fijn om te zien dat @Advocatenorde direct reageert op geuite zorgen rondom #RaadvoorRechtsbijstand en helpende hand toesteekt. Samen sterk!?

@BoumaAdvocatuur – Advocaat arbeidsrecht in Steenwijk

Vandaag in 030 overleg portefeuillehouders @Advocatenorde gefinancierde rechtsbijstand Geplande #bezuinigingen blijven reden tot bezorgdheid

@marionarends - Advocaat arbeidsrecht en ambtenarenrecht in Assen en lid Raad van Toezicht Noord-Nederland

Januari
2015

TRANSFERS

Wie, wat, waar?

Wie vertrok, wie stopte en wie begon voor zichzelf? Bent u zelf onlangs van kantoor gewisseld of eigen baas geworden? Mail uw verhaal of meld u aan via redactie@advocatenorde.nl.

PERSPECTIEFWISSEL

Na veertien jaar de belangen van de aansprakelijk gestelde partij te hebben behartigd als advocaat aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht, staat **Arlette Schijns** (39) nu bij Beer advocaten in Amsterdam slachtoffers met letselschade bij. 'De perspectiefwissel is van grote waarde voor mijn wetenschappelijk onderzoek aan de VU, gericht op de verhaalspositie van slachtoffers van strafbare feiten. Mijn dag is geslaagd als ik een zaak of mijn onderzoek weer een stapje verder heb gebracht én als er een moment van verstilling is geweest. Mijn kantooruitzicht op het Rijksmuseum, een onverstoort anker in de stadshetiek, helpt daarbij.'

NA DERTIG JAAR EIGEN BAAS

Met dertig jaar ervaring in de advocatuur, van grote kantoren tot in kleinere samenwerkingsverbanden, begon **Jan Spigt** (56) onlangs aan een nieuwe uitdaging: zijn eigen kantoor Spigt Advocatuur in Amersfoort. 'Ik richt me vooral op Amersfoort en het gebied ten zuiden daarvan, de Utrechtse Heuvelrug. Ik heb een mkb-praktijk, maar voor particulieren en organisaties houd ik me ook bezig met het omgevingsrecht. Het prettige van zelfstandig ondernemerschap is dat ik mijn eigen tijd kan indelen en kan doen wat ik leuk vind, waardoor ik ook nog klantgericht kan werken.'

NAAR ANDER KANTOOR

Asselt, mw. mr. M.L. van: Van Kooten Advocaten te Montfoort
Beenen, mr. B.A.: Osborne Clarke N.V. te Amsterdam
Bondt, mr. R. de: Levenbach & Gerritsen Advocaten te Schiphol-Rijk
Boorsma, mr. J.S.W.: Staals Advocaten te Amsterdam
Hillen, mr. P.H.: Sleutels advocaten te Nijmegen
Jacobi, mr. J.A.: Advocatenkantoor Blenheim te Amsterdam
Lijf, mw. mr. D.R. van: FJP Advocaten te Amsterdam
Maanen Winters, mr. M.P.H. van: Hijink Advocaten te Arnhem
Monchy, mw. mr. M.V.E.E. de: De Brauw Blackstone Westbroek N.V. te Amsterdam
Patberg, mw. mr. D.C.: Blauw Advocaten Haarlem
Schijns, mw. mr. A.J.J.G.: Beer advocaten te Amsterdam
Snoek, mw. mr. E.G.: KienLegal te Rotterdam
Sprekels, mr. M.F.E.: Leliveld Advocaten te Maastricht
Strijkert, mw. mr. C.H.: OMVR Advocaten + Notarissen te Harderwijk
Tol, mw. mr. A. van: Berntsen Mulder Advocaten te Alphen aan den Rijn
Weele, mw. mr. R.C. van der:

Focus Advocaten te Helmond
Weitjens, mw. mr. S.M.G.: Dingemans Advocaten te Maarssen
Wong, mr. R.M.: Holland van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP te Amsterdam
Zachariasse, mw. mr. E.G.M.: TeekensKarstens advocaten notarissen te Alphen aan den Rijn
Zwol, mr. R.J.L. van: SBS Legal te Amstelveen

NAAR NIEUW(E) KANTOOR OF ASSOCIATIE

Advocatenkantoor Westerhof (mw. mr. H.K. Westerhof te Dordrecht)
Advocatenkantoor Wiersum (mr. D.E. Wiersum te Amsterdam)
Benine Cohen advocatuur (mw. mr. B.R. Cohen te Vleuten)
Daemen Advocatuur & Mediation (mw. mr. I.J.L. Daemen te Maastricht)
De Goede Advocatuur (mr. S. de Goede te Rotterdam)
mr. A.J.W. Brussee (mr. A.J.W. Brussee te Den Haag)
PortWise Law (mr. A.P. Smit te Rotterdam)
Spigt Advocatuur (mr. J.A. Spigt te Amersfoort)
Spronk Meijer Advocaten (mw. mr. N. Bauoch, mr. M. Meijer

en mr. T. Spronk te Amsterdam)
You and Me Legal (mw. mr. R.T.G. Boeters te Ravenswaaij)

UIT DE PRAKTIJK

Baars, mw. mr. M. van der Haarlem 10-11-2014
Bulten, mw. mr. F.W.B. Amsterdam 11-11-2014
Goedeboom, mw. mr. H.E. Bergen op Zoom 14-11-2014
Groeneveld, mr. P. Capelle aan den IJssel 20-11-2014
Haans, mr. P.W.H.M. Bergen op Zoom 12-11-2014
Heijst, mw. mr. F.W.M.C. van Amsterdam 06-11-2014
Huisman, mw. mr. N.A. New York 27-11-2014
Jille, mw. mr. K. Rotterdam 20-11-2014
Kooijman, mr. S. Amsterdam 24-11-2014
Krispijn, mw. mr. A.E. Amsterdam 17-11-2014
Lap, mw. mr. S.P.T. Amsterdam 27-11-2014
Mesters, mw. mr. G.E.M. Utrecht 12-11-2014
Slangenbergh, mr. U.R. Garnwerd 15-11-2014
Werle, mr. J.S.D. Groningen 12-11-2014
Wever, mr. H.H. Rotterdam 15-11-2014
Wörsdörfer-Nestby, mw. mr. K. Den Haag 07-11-2014

ZELFDE ZAKEN, KLEINSCHALIG KANTOOR

Lettschadeadvocaat **Anneke van Tol** (53) werkte vijftien jaar bij een grote rechtsbijstandsverzekeraar voordat ze onlangs begon bij de lettschadeafdeling van Berntsen Mulder Advocaten in Alphen aan den Rijn. 'De overstap naar de commerciële advocatuur is even wennen, maar het is prettig om in een klein team te werken en het soort zaken is vergelijkbaar. Ik wil slachtoffers van ongevallen graag helpen. Dat ik nu ook teamleider ben, betekent een nieuwe uitdaging: het motiveren en stimuleren van collega's ten einde de kwaliteit en samenwerking te bevorderen.'

MEER COLLEGA'S, MEER MOGELIJKHEDEN

Per 3 november begon stafrechtadvocaat **Maurice Sprenkels** (44) bij Leliveld Advocaten, een middelgroot kantoor op loopafstand van het Vrijthof in Maastricht. 'Op het kleine kantoor waar ik hiervoor werkte, zat ik vaak alleen. Op dit grotere, commerciële en gezellige kantoor kan ik meer sparren en overleggen. Daarnaast krijg ik de mogelijkheid om me op termijn toe te leggen op ondernemings- en milieucriminaliteit. En ik hoop mijn acquisitievaardigheden aan te scherpen. Gezien de nieuwe voorgestelde bezuinigingsronde op het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand lijkt me dit geen overbodige luxe!'

UITSPRAKEN

Van de tuchtrechter

Deze uitspraken zijn geselecteerd en bewerkt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit Hester Uhlenbroek, Ed van Liere, Peter Drion, Harro Knijff, Carel Gaaf en Robert Sanders. De letterlijke tekst van de uitspraken is te vinden op tuchtrecht.nl.

SCHORSING ARTIKEL 60B

- Hof van Discipline, 7 maart 2014, zaak nr. 6990, ECLI:NL:TAHVD:2014:91.
- Artikel 60b Advocatenwet.
- Omdat de organisatorische en financiële toestand van zijn praktijk volstrekt onvoldoende is, en hij ook inhoudelijk zijn zaken niet op orde weet te brengen, wordt mr. X geschorst in de uitoefening van zijn praktijk.

Mr. X bleef volgens de deken herhaaldelijk in gebreke met het nakomen van zijn verplichtingen als advocaat. Naar de toestand van zijn praktijk werd daarom op verzoek van de deken ex artikel 60c Advocatenwet een onderzoek ingesteld. De rapporteur concludeerde dat de organisatorische en financiële toestand van zijn praktijk volstrekt onvoldoende was en dat hij niet in staat bleek om zijn praktijk in de huidige vorm zelfstandig naar behoren uit te voeren. De rapporteur stelde vast dat mr. X zich enerzijds bewust was van de benarde positie waarin hij verkeerde, maar anderzijds zelfstandig geen initiatief nam ter oplossing ervan.

Het Hof van Discipline is, met de raad

en de deken, van oordeel dat niet kan worden volstaan met een minder vergaande maatregel dan schorsing voor onbepaalde tijd in de uitoefening van de praktijk.

De financiële toestand van mr. X is zeer ernstig en zorgelijk. De schulden aan de bank, fiscus en rechtbank zijn omvangrijk, terwijl de eigen woning van mr. X 'onder water staat'. In de bijna zes maanden tussen het inleidende verzoek van de deken en de zitting van het hof is mr. X volgens het hof: 'er kennelijk niet in geslaagd zijn financiën op orde te brengen. Een plan van aanpak om daar verbetering in te brengen, onderbouwd door een financieel adviseur en voorzien van betalingsregelingen, ontbreekt. Dat er aangifte inkomsten- en omzetbelasting over de afgelopen jaren is gedaan, is het hof niet kunnen blijken. De financiële toestand van verweerder is bovendien zodanig dat, zelfs als hij als advocaat in loondienst zou treden, niet valt te verwachten dat binnen afzienbare tijd een gezonde financiële situatie zou kunnen ontstaan. Ten slotte neemt het hof in overweging dat verweerder onvoldoende inzicht heeft in zijn financiële situatie, hetgeen onder meer blijkt uit hoge privéopnames, het niet, althans onvoldoende administratie voeren, het onbetaald laten van griffierecht, het vermengen

van zakelijk en privébetalingsverkeer en/of het niet op orde hebben van de jaarrekeningen van de Stichting Derdengelden.'

Mr. X kan zich volgens het hof ook niet aansluiten bij een ander advocatenkantoor: 'Weliswaar zal juist kunnen zijn dat verweerder vanuit een positie waarin hij niet geschorst is een beter vooruitzicht heeft op een functie in loondienst, maar dit feit rechtvaardigt niet verweerder reeds nu al "de vrije hand" te geven. Het hof acht het onverantwoord om het verweerder mogelijk te maken als advocaat in loondienst werkzaam te zijn zonder dat hij zijn financiële situatie op orde heeft gebracht en verweerder heeft getoond zijn (en daarmee die van zijn cliënten) financiële belangen behoorlijk te kunnen behartigen. Daarop ontbreekt voorsnog ieder vooruitzicht.' Met onmiddellijke ingang schorsing voor onbepaalde tijd in de uitoefening van de praktijk.

NIET-NAKOMEN VAN TOEZEGGING TOT BETALING

- Hof van Discipline, 4 april 2014, zaak nr. 6904; ECLI:NL:TAHVD:2014:118.

- Wat een behoorlijk advocaat betaamt; gedrag tegenover de wederpartij in financiële aangelegenheid; Gedragsregel 1.
- Een advocaat behoort een onvoorwaardelijk gedane toezegging tot betaling aan derden na te komen, ook als voor die betaling medewerking van zijn cliënt nodig is.

Klager had een vordering op A, cliënt van mr. X. A werd door de rechtbank failliet verklaard, waartegen mr. X appel instelde. Mr. X berichtte aan klager: 'Dezer dagen wordt namens cliënt vanaf de derdengeldrekening van mijn kantoor het bedrag naar uw rekening overgemaakt en u verzet zich dan niet tegen de vernietiging van het faillissement in hoger beroep.' Het hof wees het appel af. Daarna schreef mr. X aan klager: 'Cliënt onderzoekt de mogelijkheden van cassatie. In de tussentijd zal geen betaling plaatsvinden.'

Ondanks herhaalde verzoeken om betaling, betaalde mr. X niet. De Hoge Raad verwierp het cassatieberoep.

Het Hof van Discipline is van oordeel dat de toezegging van mr. X onmiskenbaar impliceert dat hij de betaling aan klager onvoorwaardelijk zou doen en dat hij daartoe ook de nodige fondsen onder zich had. Door die toezegging niet na te komen,

Januari
2015

handelt mr. X niet zoals het een behoorlijk advocaat betaamt. Dat hij die betaling namens zijn cliënt zou doen, maakt dit niet anders. Nu mr. X de betalingstoezegging zonder voorbehoud had gedaan, was hij gehouden die ook na te komen. Dat daartoe de medewerking van de medebestuurder en/of de toestemming van de geldschietter van zijn cliënt vereist was, zijn omstandigheden die geheel aan de zijde van mr. X liggen. Ze betreffen zijn verhouding tot de medebestuurder en de geldschietter.

Het had op de weg van mr. X gelegen klager vooraf te informeren over mogelijke belemmeringen tot betaling over te gaan; hij had bij het doen van een betalingstoezegging een voorbehoud dienen te maken. Nu hij dat heeft nagelaten, nemen de door hem aangevoerde omstandigheden het tuchtrechtelijke verwijt niet weg. Enkele waarschuwing.

TE LATE STUKKEN EN ONVOLDOENDE VERWEER

- Hof van Discipline 25 april 2014, zaak nr. 6845, ECLI:NL:TAHVD:2014:120.
- Zorg voor de cliënt; artikel 46 Advocatenwet.
- In een alimentatieprocedure leverde de advocaat de stukken niet tijdig aan, en voerde hij onvoldoende verweer tegen een draagkrachtberekening.

Mr. X stond klaagster bij in de echtscheidingsprocedure tegen Y. De rechtbank overwoog dat

namens klaagster onvoldoende verweer was gevoerd tegen de door Y berekende partneralimentatie. Bij tussenbeschikking was de beslissing omtrent het gezag over de kinderen aangehouden in afwachting van onderzoek en advisering door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Uiteindelijk adviseerde de RvdK om Y te belasten met het eenhoofdig gezag, om het hoofdverblijf van de kinderen bij hem te bepalen en om geen zorgregeling vast te stellen tussen de kinderen en klaagster. Kort voordat de rechtbank de zaak pro forma behandelde, legde mr. X de bijstand aan klaagster neer.

Klaagster verwijt mr. X dat hij het onvoldoende voor haar heeft opgenomen en dat hij niet tijdig stukken aanleverde in de alimentatieprocedure. Het hof acht dat laatste onderdeel van het verwijt gegrond. Ook acht het hof het verwijt gegrond dat mr. X onvoldoende verweer voerde tegen Y's berekening van zijn draagkracht.

Mr. X kan niet worden verweten dat de beslissing omtrent het gezag over de kinderen in het nadeel van klaagster is uitgevallen. Want anders dan klaagster meent, is voor een advocaat geen rol weggelegd bij de loop van een onderzoek door de RvdK. De advocaat hervat zijn rol wanneer het rapport en het advies van die raad ter zitting van de rechtbank worden behandeld. Voor het daarvan kwam, had mr. X zijn bijstand aan klaagster echter reeds beëindigd.

Enkele waarschuwing.

CONFRATERNELE CORRESPONDENTIE IN GEDING

- Hof van Discipline, 3 februari 2014, zaak nr. 6921, ECLI:NL:TAHVD:2014:37.
- Wat een behoorlijk advocaat betaamt ten opzichte van de wederpartij; Gedragsregels 12 en 13.
- De advocaat bracht zonder mededeling aan of overleg met wederpartij citaten en stukken uit confraternele correspondentie in het geding.

Mr. X stond de ex-echtgenoot van klaagster bij in een geschil over alimentatieafspraken. Klaagster werd daarin bijgestaan door klager. Mr. X had in de procedure stukken overgelegd en geciteerd uit confraternele correspondentie. Na bezwaar door klager verzocht hij de rechter om de desbetreffende producties en de specifieke genoemde passages buiten beschouwing te laten.

De klacht houdt in dat mr. X zonder vooroverleg de stukken produceerde en hieruit citeerde.

Het hof stelt voorop dat de in de Gedragsregels verankerde plicht om confraternele correspondentie niet in het geding te brengen op onaantvaardbare wijze aan waarde zal inboeten indien het een advocaat zou vrijstaan om naar eigen goeddunken en op grond van een eigen opvatting over de betekenis van de inhoud

van die correspondentie en hetgeen het belang van zijn cliënt meebrengt, zonder de advocaat van de wederpartij daarin te kennen, te bepalen dat hij van die correspondentie gebruikmaakt. Op dit uitgangspunt kunnen onder bijzondere omstandigheden uitzonderingen worden aanvaard, in het bijzonder als de waarheidsvinding tot het overleggen van die correspondentie zou nopen. De vraag of zo'n uitzondering zich voordoet, speelt echter pas nadat de advocaat de wederpartij van dit voornemen op de hoogte heeft gesteld en om toestemming heeft gevraagd. Bij dat overleg dient de omvang van de ter kennis van de rechter te brengen correspondentie te worden betrokken. Vervolgens dient te worden onderzocht of niet kan worden volstaan met een zakelijke vermelding van de correspondentie of de relevante passages uit de correspondentie.

Er kan pas uit confraternele correspondentie worden geciteerd, en er kunnen pas kopieën ervan worden overgelegd, als de inhoud daarvan (in eigen bewoordingen uitgedrukt) door de wederpartij niet als juist wordt erkend. Want alleen dan komt de zaak in een bewijsfase.

Indien overleg met de wederpartij niet tot een oplossing leidt, moet de deken worden geraadpleegd.

Waarschuwing.

TEN SLOTTE

*Plaatsvervangend deken
Bart van Tongeren*

Dialogoog, geen monoloog!

‘Advocaten bijgepraat over digitalisering’, kopte een persbericht van de Raad voor de rechtspraak onlangs. Ik was tegelijk verheugd en een beetje ongerust over die kop. Verheugd, omdat de Raad met steun van de Nederlandse orde van advocaten ruim tweeduizend advocaten in persona heeft voorgelicht over de aanstaande digitalisering van de rechtspraak. Veertien bijeenkomsten in twee maanden tijd door heel Nederland, elke keer met een volle zaal. Dat is, hoe je het ook wendt of keert, een flinke prestatie. Ook van de advocatuur, die hiermee heeft laten zien buitengewoon geïnteresseerd en betrokken te zijn.

Maar dus ook die ongerustheid. Want ‘bijpraten’ impliceert een ongelijk gesprek. Een gesprek tussen iemand die weet en iemand die slechts luistert en aanneemt. En dat is niet de bedoeling! De digitalisering van de rechtspraak is een megaproject dat alleen kan slagen als er een goed evenwicht wordt gevonden tussen de vele behoeften van de hele rechtsketen. Niet alleen die van de Raad. Op dat gebied zijn wij nog niet gerust. Concrete uitwerkingen van essentiële zaken waar de NOvA al anderhalf jaar om vraagt, zoals een noodkanaal bij storingen, blijven vooralsnog uit. Een testomgeving, waarin we op zoek kunnen naar de zwakke punten van het systeem, is er ook nog niet. En de uitrol van de eerste digitale systemen nadert.

Onze zorgen hebben we onlangs gedeeld met de Tweede Kamer. Op verzoek van de Kamer zijn Ruud Hermans, voorzitter van de Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht en ikzelf in gesprek gegaan met de justitiewoordvoerders over de digitalisering. Onze boodschap was helder: digitalisering kan, mits goed uitgevoerd, geld en tijd besparen en de rechtspleging transparanter maken. De ‘mits’ in de vorige zin is echter een zeer belangrijke. Want als de digitalisering wordt uitgerold voordat het goed genoeg is, kan dat voor grote problemen zorgen. Dan gaat digitalisering juist geld en tijd kosten, en bestaat het gevaar dat procespartijen en rechtzoekenden worden gefrustreerd wegens ‘*computer says no*’. Dat is onacceptabel. Indien de NOvA denkt dat het hierop gaat uitdraaien, dan zijn wij genoodzaakt onze steun in te trekken.

Bij ons volgende overleg met de Raad is onze boodschap daarom helder: realiseer je voldoende dat je het niet zonder je ketenpartners kunt doen. De advocatuur neemt in de rechtsketen, ook volgens de Raad zelf, een zeer prominente plek in. Bij zo’n positie past een dialoog en niet een monoloog. Het wordt tijd dat de Raad laat zien wat hij doet met de vele adviezen die wij al hebben gegeven en de garanties die wij hebben geëist. Ik weet ook al hoe de kop van het persbericht eruit moet zien: ‘Advocaten en Raad nog niet uitgepraat over digitalisering’.

Slimme start...

Als je een vliegende start wilt maken, is het goed te weten dat je verzekeringen op orde zijn. Met Niehoff Werning & Kooij sta je er niet alleen voor. Prettig, want er komen nogal wat zaken op starters af. Van ondernemingsplan tot beroepsaansprakelijkheids- en arbeidsongeschiktheidsverzekering: samen zorgen we voor een passende oplossing. Met onze kennis van de advocatuur helpen we al ruim 35 jaar starters op weg. Vraag daarom ons starterspakket voor de advocatuur aan.

Zekerheid is dichterbij dan je denkt.

www.nwk.nl

Niehoff Werning & Kooij
financieel adviseurs voor advocatuur en notariaat

NEW JAGUAR XE.

THE SPORTS SEDAN REDEFINED.

JAGUAR.NL

De nieuwe Jaguar XE sports sedan zet de nieuwe maatstaf in de middenklasse met zijn door de F-TYPE geïnspireerde design en baanbrekende technologie. Het programma van de Jaguar XE loopt van uitvoeringen met een CO₂-emissie van slechts 99 g/km tot modellen met een topsnelheid van 250 km/h.

JAGUAR XE VANAF € 39.990*

LEASE VANAF € 767**

20% BIJTELLING

HOW ALIVE ARE YOU?

Min./max gecombineerd verbruik 3.8-8.3 l/100km. CO₂ uitstoot resp. 99-194 g/km. *Vanafprijs € 39.990,- is incl. BPM en BTW en excl. kosten rijklaar maken. Zie voor kosten en voorwaarden www.jaguar.nl. Wijzigingen voorbehouden. **Leaseprijs o.b.v. Full Operational Lease, 48 maanden, 20.000 km p.j. excl. 21% btw en brandstof. Jaguar Financial Services.